

**Decizii
ale Comisiei Naționale
a Pieței Financiare**

2

**Înțelegere am(i)abilă
în caz de accident rutier**

3

**Buletin trimestrial
al CNPF,
trimestrul III, 2012**

4

Pachetul de acțiuni de 16% al companiei ASITO a fost vândut la Bursa de Valori a Moldovei

În urma a două tranzacții, 744,2 mii de acțiuni ale companiei ASITO, cu o valoare nominală de 10 lei fiecare, au fost vândute cu 10,43 lei pentru acțiune, suma totală fiind de 7,76 milioane de lei. ASITO este a doua ca mărime companie de asigurări din Moldova.

Potrivit datelor din 31 octombrie 2012, activele acesteia au însumat 435,6 milioane de lei (18% din volumul pieței de asigurări), volumul primelor de asigurări a fost de 129,8 milioane de lei (16,6% din piață); plățile au constituit 43,3 milioane de lei (16,2% din piață). Potrivit balanței pentru anul 2010, veniturile companiei ASITO au fost de 21,1 milioane de lei; în 2011 – 5,2 milioane de lei.

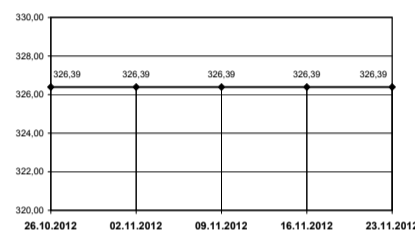
În corespundere cu legislația în vigoare, acționarii trebuie să obțină permisiunea CNPF pentru vânzarea pachetelor de acțiuni mai mari de 25%, iar informația privind proprietarii pachetelor de acțiuni mai mari de 5% trebuie să fie făcută publică.

Agencia InfoMarket a aflat că, în prezent, CNPF așteaptă ca ASITO să prezinte informații privind schimbările ce au survenit în structura acționarilor săi. Până în prezent, compania ASITO a avut 1316 acționari, dar numai compania Windon & Flanders Ltd deținea un pachet mai mare de 5% de acțiuni, mai exact, 83,127%.

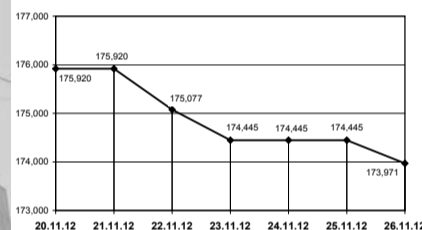
InfoMarket

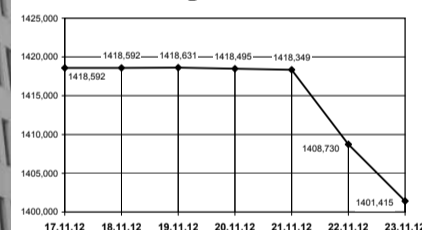
CNPF

Banking Stock Index –
InfoMarket

EVM-Composite

Curs valutar
28.11.2012

Valuta	Rata	Cursul
Euro	1	16.0482
Dolar S.U.A.	1	12.3905
Rubla rusească	1	0.3998
Hrvna ucraineană	1	1.5161
Leu românesc	1	3.5582

Sumarul tranzacțiilor bursiere din săptămâna trecută

Volumul tranzacțiilor bursiere în perioada 19-23 noiembrie 2012 a constituit 7,3 mil. lei. În total, au fost înregistrate 37 tranzacții cu valorile mobiliare a 19 emitenți.

În Secția de Bază a bursei (piața interactivă) au fost efectuate 24 tranzacții în sumă de 889,5 mii lei. Acțiunile „Moldova-Agroindbank” continuă să se tranzacționeze la prețul de 1100 lei per acțiune. Pe parcursul săptămânii, prețul de piață al acțiunilor ordinare nominative ale „Băncii de Economii” s-a micșorat de la 40 până la 22,5 lei. Au înregistrat scăderea prețului și acțiunile întreprinderii din Chișinău „Petricanca” de la 200 până la 156,95 lei. Prețul acțiunilor companiei din Chișinău „Macara” a crescut cu 2 lei și a constituit 27 lei per acțiune.

În Secția Tranzacțiilor Directe au fost înregistrate 3 tipuri de tranzacții în volum de 6,4 mil. lei. Săptămâna trecută la Bursa de Valori a Moldovei a avut loc licitația de vânzare a acțiunilor proprietate publică. Potrivit rezultatelor licitației s-au realizat pachetele a 6 societăți pe acțiuni în sumă de 645,9 mii lei. Toate pachetele au fost vândute la prețul inițial: „Fabrica de fermentare a tutunului

lui din Săldănești” – 91,22% la prețul de 0,50 lei per acțiune, „Fertilitatea-Mărculești” – 52,05% la prețul de 0,47 lei per acțiune, „Constructorul din Telenești” – 1,35% la prețul de 6,19 lei per acțiune, „Fabrica de produse lactate din Hîncești” – 1,33% la prețul de 65,46 lei per acțiune, „Briscco” – 1,08% la prețul de 20,31 lei per acțiune și „Locuința” – 0,32% la prețul de 1 lei per acțiune.

Prin intermediul licitațiilor cu strigare au fost vândute acțiunile a 4 emitenți în volum de 5,6 mil. lei. Ca pachet unic au fost vândute 7,16% din acțiunile „Eurocreditbank” la prețul de 7 lei per acțiune cu volumul total al tranzacției de 5,4 mil. lei. Prețul acțiunilor „Coloana de construcție-montaj nr. 17” s-a majorat de la 20 până la 30 lei.

A fost înregistrată o tranzacție de vânzare-cumpărare a acțiunilor „Cimtrans Service” în conformitate cu condițiile speciale (51,17% din acțiuni la prețul de 5,80 lei).

Bursa de Valori a Moldovei prestează servicii de consulting în domeniul activității licențiate (bursiere). Informații la telefonul: 022 27-76-36.

www.moldse.md

Bursa de Valori a Moldovei

**În atenția acționarilor,
Societăților pe Acțiuni
și participanților
profesioniști ai pieței
financiare!**

Ziarul Capital Market, în baza campaniei de abonare pentru anul 2013 desfășoară acțiunea „Abonează-te la ziarul Capital Market”.

Abonații vor primi o reducere de 10 la sută la publicarea raportului financiar și a informației privind desfășurarea adunării anuale a acționarilor.

Pe lângă aceasta, abonații ziarului vor putea, în calitate de bonus, să obțină informația despre anunțurile și dările de seamă ale Societăților pe Acțiuni publicate anterior în ziar.

CAPITAL Market

**Împreună
în lumea
finanțelor**

Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Decizii ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

În cadrul ședinței din 23 noiembrie 2012 a Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare au fost examinate rezultatele inspecției în teren privind respectarea legislației cu privire la asigurări de către Brokerul de Asigurare – Reasigurare „GENERAL BROKER” S.R.L. La acest subiect a fost aprobată hotărârea, prin care se sancționează brokerul în cauză cu amendă, fiind inițiată procedura de tragere la răspundere contravențională a administratorului Brokerului de Asigurare-Reasigurare „GENERAL BROKER” S.R.L.; se prescrie persoanelor cu funcții de răspundere ale brokerului dat respectarea necondiționată a prevederilor actelor legislative și normative în domeniul asigurărilor, precum și rezilierea contractului de asistent în brokeraj încheiat cu agentul de asigurare; se avertizează Brokerul de Asigurare – Reasigurare „GENERAL BROKER” S.R.L. cu retragerea licenței eliberate pentru dreptul de a activa în domeniul intermedierei în asigurări, în cazul admiterii încălcărilor similare, urmând ca despre executarea prezentei hotărâri să fie informată Comisia Națională a Pieței Financiare în termen de 10 zile lucrătoare din data intrării în vigoare a hotărârii.

În urma examinării sesizării depuse de Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule și analizei documentare din oficiu privind respectarea de către unele companii de asigurare a legislației cu privire la asigurări referitor la achitarea contribuțiilor în Fondul de protecție a victimelor străzii, Consiliul de administrație a hotărât să fie sancționate cu amenzi companiile de asigurare „EURO-ASIG GRUP” S.A. și „ASIGURĂRI GENERALE VITORIASIG” S.A., să fie avertizate companiile de asigurări „ASTERRA GROUP” S.A., „TRANSELIT” S.A., „MOLDOVA-ASTROVAZ” S.A., „EUROASIG GRUP” S.A. și „ASIGURĂRI GENERALE VITORIASIG” S.A. privind respectarea necondiționată a prevederilor actelor legislative și normative; să fie prescis conducerea companiilor de asigurări „EUROASIG GRUP” S.A. și „ASIGURĂRI GENERALE VITORIASIG” S.A. întreprinderea măsurilor de rigoare privind înlăturarea încălcărilor constatate, iar Comisia Națională a Pieței Financiare să fie informată în termen de 10 zile lucrătoare din data intrării în vigoare a hotărârii, despre executarea ei, cu anexarea documentelor confirmative.

În urma examinării cererilor prezentate, Consiliul de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare a hotărât să reperfecteze licențele:

– Societății pe Acțiuni „MOLDASIG” seria CNPF nr. 000684, eliberată la 01 noiembrie 2008 pentru dreptul de a desfășura activitatea în domeniul asigurărilor (asigurări generale), prin schimba-

rea denumirii din Întreprinderea Mixtă Societatea Internațională de Asigurări „MOLDASIG” Societate pe Acțiuni în Societatea pe Acțiuni „MOLDASIG”, cu eliberarea unui nou formular de licență;

– Întreprinderii Mixte Compania de Asigurări „GRAWE CARAT ASIGURĂRI” S.A.: seria CNPF nr. 000097, eliberată la 9 decembrie 2008 pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurării de viață și seria CNPF nr. 000668, eliberată la 30 august 2011 pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor generale, prin substituirea anexelor la licențe cu includerea următoarelor adrese de desfășurare a activității licențiate: mun. Chișinău, str. Tudor Vladimirescu 27; r-nul Briceni, s. Halahora de Sus;

– Societății de Asigurări-Reasigurări „MOLD-CARGO” S.A. seria CNPF nr. 000687, eliberată la 30 mai 2011 pe termen nelimitat pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor generale, prin substituirea anexei la licență cu includerea subdiviziunii separate noi amplasate pe adresa: mun. Chișinău, str. I. Creangă, 13/1.

În scopul verificării respectării legislației în domeniul asigurărilor, Consiliul de administrație a decis inițierea controlului complex al activității Societății de Asigurări-Reasigurări „MOLDCARGO” S.A., pentru perioada 01.07.2009 – 30.09.2012.

Luând cunoștința de rezultatele controalelor tematice privind respectarea legislației în domeniul asociațiilor de economii și împrumut de către A.E.Î. „CIRCULAR-FIN” și A.E.Î. „MICROCREDIT”, Consiliul de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare a hotărât să inițieze procedura de tragere la răspundere contravențională a directorilor executivi ai asociațiilor, interzicând A.E.Î. „MICROCREDIT” acceptarea depunerilor de economii în condițiile în care ponderea împrumuturilor și dobânzilor aferente cu termen expirat mai mult de 30 de zile în total portofoliul de împrumuturi constituie peste 5,0 la sută și depunerile de economii depășesc valoarea dublă a rezervei instituționale. Totodată, se prescrie administratorilor asociațiilor întreprinderea măsurilor privind înlăturarea încălcărilor reflectate în actul de control și respectarea necondiționată a prevederilor actelor legislative și normative, urmând ca A.E.Î. „CIRCULAR-FIN” și A.E.Î. „MICROCREDIT” să prezinte lunar CNPF, până la înlăturarea integrală a încălcărilor constatate, rapoarte cu privire la măsurile întreprinse, cu anexarea copiilor documentelor justificative.

De asemenea, în cadrul ședinței a fost avizată înregistrarea de stat a statutului în redacție nouă a Asociației Centrale de Economii și Împrumut „Uniunea Centrală” cu sediul în mun. Chișinău, com. Ciorescu, str. Alexandru cel Bun.

Sumarul tranzacțiilor bursiere din octombrie

Volumul bursier total din luna octombrie a constituit 2,1 mil. lei, micșorându-se cu 1 mil. lei față de volumul din luna precedentă și cu 10,1 mil. lei față de volumul din luna octombrie anul 2011. În total, au fost efectuate 108 tranzacții cu acțiunile a 31 emitenți.

În luna octombrie volumul Secției de Bază a bursei (piața interactivă) a depășit volumul Secției Tranzacțiilor Directe, constituind 69,0% față de 31,0%. Structura tranzacțiilor bursiere a constituit tranzacțiile de vânzare-cumpărare pe piața interactivă, tranzacțiile cu pachetele unice prin intermediul licitațiilor cu strigare, ofertele publice pe piața secundară și tranzacțiile de vânzare a acțiunilor deținute de unitățile administrativ-teritoriale.

Volumul Secției de bază a constituit 1,4 mil. lei, dintre care 1,2 mil. lei au constituit tranzacțiile de vânzare a acțiunilor companiilor din listing. Prețul de piață al acțiunilor „Moldindconbank” a crescut de la 110 până la 115 lei. De asemenea, au crescut prețurile acțiunilor următoarelor companii:

- „Universcom” – de la 15 până la 16 lei;
- „Nord-Zahăr” – de la 0,95 până la 1,07 lei;
- „JLC-Invest” – de la 0,27 până la 1,02 lei.

Prețurile acțiunilor ordinare nominative ale combinatului de panificație „Franzeluța” și fabricii de confecții „Ionel” au scăzut de la 22,65 până la 22 lei și, respectiv, de la 3 până la 1,44 lei.

Cele mai tranzacționate au fost acțiunile companiei „Micarnes” (34 tranzacții la prețul de 25 lei per acțiune).

Volumul tranzacțiilor de vânzare a acțiunilor ca pachete unice prin intermediul licitațiilor cu strigare a constituit 356,9 mii lei. În total au fost realizate 25 pachete de acțiuni a 9 emitenți.

În cadrul ofertelor publice pe piața secundară au fost procurate 5,41% din acțiunile „Otelcon” cu 32,50 lei per acțiune și 1,06% din acțiunile „Pruț” cu 10 lei per acțiune. Volumul total al acestor tranzacții a constituit 289,1 mii lei.

În cadrul tranzacțiilor de vânzare a acțiunilor proprietate publică primăria s. Ivanovca Nouă, raionul Cimișlia a vândut pachetul său de

0,27% din acțiunile „Micarnes” la prețul de 25 lei per acțiune.

Lista valorilor mobiliare înregistrate la bursă, la finele lunii octombrie, a fost constituită din 1011 societăți pe acțiuni, dintre care 11 – companii înscrise la Cota bursei.

La negocierile lunii octombrie au luat parte 17 membri ai bursei. Din aceștia, pozițiile de lider au ocupat:

- după volumul tranzacțiilor (1,0 mil. lei) – «Iuventus-DS»;
- după numărul tranzacțiilor efectuate (71 tranzacții) – «DAAC Invest»;
- după numărul emitenților tranzacționați (6 emitenți) – «Proaioc».

Informații mai detaliate privind cererea și oferta, prețurile de piață, statistica tranzacțiilor bursiere, precum și lista companiilor de brokeri pot fi găsite pe site-ul Bursei de Valori a Moldovei (www.moldse.md) sau la tel. 022-27-54-20.

Informația privind negocierile este publicată săptămânal în ziarul „Capital Market”, lunar în buletinul informativ al bursei „Bursa de Valori a Moldovei” (indice la „Poșta Moldovei” – 31882, „Moldpresa” – 41882).

Bursa de Valori a Moldovei

Acordul cu FMI a fost extins, Guvernul este hotărât să continue reformele

Comentariul economic al Agenției Informaționale de Stat MOLDPRES

Extinderea programului Republicii Moldova cu Fondul Monetar Internațional (FMI) a provocat comentarii contradictorii. Unii au văzut în această extindere un „mic eșec” pe final de program, alții au dat dreptate premierului Vlad Filat, care a spus că Moldova nu are nevoie de bifări în relația cu Fondul, ci de rezultate, pentru a avea stabilitate pe viitor.

Guvernul este hotărât să realizeze în continuare programul de reforme economice „în vederea menținerii stabilității macroeconomice și stimulării potențialului de creștere economică”.

Actualul Program al Moldovei cu FMI pe trei ani, aprobat la 29 ianuarie 2010, este susținut de un credit în valoare totală de peste 574 de milioane de dolari SUA. Este cel mai mare împrumut acordat vreodată Chișinăului. Mai mult, această sumă este cu mult peste finanțările oferite în cei 17 ani precedenți, după aderarea Moldovei la FMI, în 1992. Și cu 20 de milioane mai mare decât valoarea creditelor aprobate.

Această finanțare a permis Moldovei să facă față provocărilor crizei financiar-economice. „Acum, Republica Moldova este în deplină capacitate bugetară după trei ani de Program cu FMI”, a declarat Prim-ministrul Vlad Filat.

Este primul program după împrumutul stand-by din anul 1993, care obține întreaga sumă de creditare aprobată de Consiliul de directori al Fondului Monetar Internațional. Aceasta nu denotă altceva decât faptul că autoritățile moldovene și-au onorat angajamentele asumate, chiar dacă există unele restanțe. Și asta într-o perioadă răvășită de criză. În perioada 2000-2010, mult mai liniștită și prielnică pentru reforme, când economia era în ascensiune, FMI a acordat Moldovei doar 30-80 la sută din creditele aprobate de Consiliul Executiv.

Deși actualul program a fost extins, inclusiv pentru a implementa unele acțiuni întârziate convenite cu Fondul, șeful misiunii FMI, Nikolay Gueorguiev, a declarat la încheierea vizitei de două săptămâni la Chișinău că, după finalizarea celei de-a șasea revizuirii a programului, Moldova va primi 76 de milioane de dolari SUA.

Vom primi această tranșă, cel mai probabil, după „examinarea evaluărilor finale ale programului de către Consiliul Executiv al FMI până la sfârșitul lunii aprilie, 2013”. Este o problemă această întârziere a finanțării? Baniii vor merge la consolidarea rezervelor valutare. Nici un leu din această sumă nu va fi utilizat pentru acoperirea deficitului bugetar. Banca Națională a Moldovei are rezerve importante, acestea au depășit maximul istoric de 2,4 miliarde de dolari SUA. Este un nivel adecvat de rezerve pentru a face față presiunilor potențiale din exterior.

Republica Moldova are de realizat o serie de acțiuni până la evaluarea finală a programului. În primul rând, este vorba de o ajustare a politicilor economice ca răspuns la condițiile economice dificile. De asemenea, o ajustare a deficitului bugetului pentru anul 2013 până la 1,5% din PIB. Bugetul pe anul viitor a fost construit pe un deficit de 1,13%.

Urmează să fie începută elaborarea unui nou cadru bugetar pe termen mediu, revizuit pentru anii 2014-2016. Un alt obiectiv este intrarea în vigoare a Legii privind finanțele publice, care să conțină un cadru nou de responsabilitate fiscală. Reducerea fraudelor legate de TVA rămâne și ea o problemă ce urmează a fi rezolvată. La fel ca și îmbunătățirea gestionării întreprinderilor de stat. O recomandare a Fondului este sporierea transparenței sistemului bancar. „Adoptarea modificărilor legislative în vederea asigurării transparenței depline și a dezvăluirii proprietarilor finali ai băncilor este imperativă, în lumina riscurilor emergente din sectorul financiar și a încercărilor recente netransparente de preluare a controlului unor bănci”, a declarat șeful misiunii, Nikolay Gueorguiev.

Este un caiet de sarcini care urmează să fie realizate în scurt timp. Și nu este vorba numai că Guvernul sau Banca Națională a Moldovei să-și facă bine tema pentru acasă. O parte din acțiunile preconizate prevăd modificări la legislația în vigoare. Și, în acest context, va depinde foarte mult de faptul în ce măsură parlamentarii vor lăsa la o parte populismul de care mai dau dovadă și vor „neglija interesele”, deseori obscure, care duc la blocarea unor proiecte de legi. Urmează să fie examinat proiectul de modificări privind asigurarea transparenței în sistemul bancar. Pentru a ști cine stă în spatele firmelor cu pachete de acțiuni în bănci și cine sunt beneficiarii adevărați ai tranzacțiilor cu acțiuni. Proiectul a fost elaborat de către BNM în luna mai, dar a fost stopat în unele ministere și, în consecință, nu a ajuns la Guvern. FMI sugerează revizuirea costului vietei și ajustarea accizelor la combustibil. Propunerea Ministerului Finanțelor privind costul vietei a fost considerată „discriminatorie”, însă reducerea „populistă”, de peste 15 ori, a acestuia în Parlament, este greu de explicat, mai ales din punctul de vedere al bugetului public.

Guvernul este hotărât să realizeze reformele în scopul menținerii stabilității macroeconomice și stimulării potențialului de creștere economică.

Înțelegere am(i)abilă în caz de accident rutier

Aproximativ 20 la sută dintre șoferii moldoveni ar prefera să se înțeleagă la locul accidentului, fără să anunțe poliția pentru constatarea vinovăției și compania de asigurări. Sunt date deduse dintr-un sondaj de opinie realizat de ziarul Capital Market pe un eșantion de 50 de șoferi intervievați în trafic. Aceste cifre ne fac, pe de o parte, să ne gândim care este calea mai rapidă de soluționare a unui astfel de caz, iar pe de altă parte, care este cea mai lipsită de riscuri. Dar poate există o cale de mijloc care ar aduce șoferilor doar avantaje?

Un ambuteiaj de jumătate de kilometru, șoferi enervați, litri de combustibil consumați în zadar. E o situație cunoscută pentru mulți șoferi, dar și pentru pasagerii care călătoresc cu transportul public și riscă să întârzie. Toate acestea din cauza unui accident rutier.

Potrivit Antoninei Talpă, ofițer de presa la serviciul Poliție Rutieră din municipiul Chișinău, zilnic în municipiul Chișinău au loc câte 25 accidente rutiere, iar de la începutul anului până la 25 noiembrie curent au avut loc 8207 accidente ușoare, adică fără victime umane.

Este logic ca în cazul unui accident, fie și accident minor, să se creeze un ambuteiaj, deoarece șoferii implicați trebuie să oprească automobilul și să nu schimbe poziția acestuia. Nu e voie să fie deplasate obiectele care au tangență cu accidentul. De exemplu, sticlă spartă, fragmente ale pieselor autoturismului. Trebuie să fie chemată poliția rutieră pentru constatarea faptului producerii accidentului. După care ar trebui să fie găsită informația referitoare la participanții accidentului (numele și prenumele, telefoanele de contact, compania de asigurare CASCO și/sau asigurare obligatorie RCA etc.). Este necesar să fie prezenți martori oculari – toți pasagerii din mașina păgubitului sau cea a vinovatului, dacă aceștia au urmărit circumstanțele accidentului. Martorii sunt în drept să-și scrie explicațiile asupra celor întâmplate, iar participantul accidentului are dreptul să solicite atașarea acestor explicații la dosar. Or, toate aceste proceduri necesită timp, petrecut în plin trafic.

Procedura se încheie cu semnarea procesului-verbal în care șoferii sunt sau nu de acord cu cele constatate de agentul poliției rutiere. Aceasta este doar partea care necesită a fi aplicată la locul accidentului. Apoi, cel târziu în 3 zile din momentul producerii accidentului, șoferii trebuie să anunțe despre accident compania de asigurări la telefoanele indicate în polița de asigurare sau în regulile de asigurare. Reprezentantul companiei de asigurări trebuie să examineze și să investigheze automobilul deteriorat, să stabilească cauzele, mărimea daunelor și alte circumstanțe asociate.

„ÎNTELEGEREA PE LOC”, ÎN AFARA SISTEMULUI DE ASIGURĂRI

Vladimir Știrbu susține că „înțelegerile pe loc” sunt raporturi civile în afara sistemului de asigurări și consideră că șoferii care dau bani din buzunar în pofida faptului că dețin poliță de asigurare de răspundere civilă auto nu aleg cea mai optimă soluție dar, în fine, decizia le aparține. „Totuși, analizând motivele pentru care unii cetățeni decid să procedeze astfel, se deduce că aceștia acționează așa întru evitarea procedurilor, pe alocuri anevoioase, în procesul de despăgubire prin asigurare, inclusiv din cauza necesității confirmării vinovăției de către Poliția Rutieră. De aici decurg și anumite penalizări, amenzi etc”, susține Știrbu.

Ion Lăcătuș, directorul companiei de asigurări Euroasig susține că aceasta este o cifră care reflectă reali-

tatea. Potrivit lui, în această categorie de șoferi sunt cei care, fie nu prea au încredere în companiile de asigurare, fie au fost implicați în accidente rutiere și sunt dezamăgiți de serviciile acordate, fie dauna produsă de accident este mică și persoanele preferă în mod amiabil să soluționeze cazul pe loc fără a fi penalizat vinovatul prin aplicarea punctelor de penalizare și evitând alte dezavantaje ce reies din aceasta.

„Pe moment, asemenea proceduri nu au acoperire legală și astfel, cei care purced la asemenea soluții riscă să nu poată revendica despăgubirea de la cel vinovat de producerea accidentului. În cadrul companiei Euroasig funcționează serviciul de comisar de avarie non-stop și s-a constatat că în circa 10 la sută din cazuri de accidente, șoferii ajung la o înțelegere amiabilă, până la intervenția comisarului de avarie. Sigur, aici fiind vorba despre accidentele minore care presupun achitarea unei despăgubiri mici”, a declarat Lăcătuș.

Anton Caba, administrator al „AV Broker de Asigurare-Reasigurare”, crede că mai mult de 20 la sută dintre șoferi preferă să soluționeze cazul la locul accidentului. „Explic acest lucru prin lipsa de timp a unor șoferi și prin dorința de a evita procedurile îndelungate și, deseori, complicate pe care le presupune soluționarea unui caz de accident pe calea prevăzută de legislația în vigoare”, susține Caba.

Potrivit lui Caba, pe de o parte, este explicabilă alegerea lor, dacă e să folosim proverbul „ce-i e în mână nu-i minciună”. Adică, cel păgubit se bucură de faptul că primește banii la locul accidentului și nu este nevoit să aștepte o perioadă îndelungată cu nesiguranta de a nu ști ce va primi până la urmă. Pe de altă parte, cel care se face vinovat de producerea accidentului este bucuros să achite cu 20 la sută mai mult, dar să nu fie penalizat și să rămână în relații amiabile cu partea vătămată.

„Sincer să fiu, avem două tipuri de comportament al clienților noștri în cazul unui accident rutier. Primul fiind de genul: „Am fost lovit în spate și a fost deteriorată bara de protecție (reparația căreia costă 50 de euro) și mi se propun 200 de euro. Ce să fac: să accept banii sau să chem poliția și să apelez la serviciile companiei de asigurări”. Un alt tip sunt clienții care ne sună și ne întreabă direct dacă compania de asigurări va achita mai mult sau nu decât oferă vinovatul”, a declarat Caba.

A TREIA OPȚIUNE

Cea de a treia opțiune care ar îmbina rapiditatea metodei „înțelegere pe loc” cu siguranța obținerii despăgubirii pentru accident este cea de constatăm amiabil. Aceasta presupune deținerea de către persoanele asigurate a unui formular de constatare amiabilă care conține două pagini autocopiative, ambele având aceeași valoare juridică.

Câmpurile ce trebuie completate de către conducătorii vehiculelor implicate în accident se referă la: data și locul producerii accidentului; datele de identificare ale conducătorilor auto implicați și ale proprietarilor vehiculelor implicate; datele vehicu-

lelor implicate și ale companiilor la care au încheiat asigurarea RCA (de răspundere civilă auto); informații privind circumstanțele producerii accidentului; schița accidentului.

Vladimir Știrbu a comentat practica unor șoferi de a soluționa cazul accidentului fără să apeleze la serviciile poliției rutiere astfel: „Asemenea acțiuni dau de înțeles că aceste persoane ar fi pregătite de implementarea constatului amiabil, adică sunt gata de o „înțelegere pe loc” legalizată, prin care, odată recunoscută vina în comiterea accidentului de către una din părți, acestea sunt îndreptățite să meargă la asigurător fără a dispune de o decizie a Poliției Rutiere privind constatarea vinovăției”.

Potrivit lui, procedura presupune deținerea formularelor de constatăm amiabil de rând cu polița RCA, eliberate de compania de asigurări. În cazul unui accident, părțile implicate care decid de comun acord să facă uz de această metodă îndeplinesc formulele de constatăm amiabil unde sunt menționate vinovăția, detaliile accidentului, deteriorările, anumite elemente de documentare, de exemplu, fotografii.

Însă merită de menționat că această procedură nu este prevăzută în actualul cadru legal. „Comisia Națională a Pieței Financiare examinează posibilitatea amendării cadrului legal în vederea reglementării constatului amiabil”, a ținut să menționeze Știrbu.

PENTRU SAU CONTRA CONSTATULUI AMIABIL

Ion Lăcătuș a declarat că, inevitabil, va trebui să purcedem la implementarea constatului amiabil odată cu integrarea în UE. Pentru a putea fundamenta această practică este necesar de implementat în raport cu alte mecanisme.

„Acest lucru va fi posibil aproximativ peste un an sau chiar doi. Aplicarea acestei modalități are menirea de a economisi timp, emoții și de a contribui la confortul participanților la trafic în soluționarea unui accident rutier. Însă, odată cu implementarea acestui mecanism prevăd și o tentativă sporită de fraudă, deoarece sunt mari șansele de a fi schimbate circumstanțele accidentului. Spun aceasta deoarece, chiar în actualele condiții, circa 15-20 la sută dintre cazurile prezentate comportă tentativă de fraudă. Însă, în cazul constatului amiabil îngrijorarea mea este față de frecvența fraudelor și nu de valoarea lor”, crede Lăcătuș.

Vladimir Știrbu crede că pe lângă avantajele precum facilitarea procedurilor de soluționare a cazurilor de accidente minore și descărcare a traficului, trebuie luați în calcul mai mulți factori ce pot influența bunul mers al lucrurilor, în special fraudă în asigurări, protecția prin asigurare a vinovatului în funcție de rezultatele testului de alcoolemie, limita pagubei care poate fi compensată prin constatul amiabil etc.

Anton Caba este de părere că constatul amiabil este prematur de implementat reieșind din realitățile R. Moldova. „Aceasta deoarece eu nu cred în onestitatea unor șoferi moldoveni. Piața nu este pregătită pentru acest instrument, iar conaționalii noștri sunt foarte „ingenioși”, a spus Caba.

„Însă consider că companiile de asigurări ar avea de câștigat în urma aplicării unui asemenea element, reieșind din faptul că la ușile asigurătorilor nu ar „bate” atâta lume, cu daune minore, ceea ce le-ar permite acestora să se focalizeze pe soluționarea calitativă a unor cazuri majore. Toate acestea ar optimiza cheltuielile în lucrul pe care îl fac”, susține Caba.

Tatiana SOLONARI

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

ASIGURĂRILE ÎN ȘTIRI

Rezultatele CAV „SIGUR-ASIGUR” în zece ani de activitate

Compania de Asigurări de Viață „SIGUR-ASIGUR” împlinește 10 ani de activitate pe piața de asigurări din Republica Moldova.

Solicitat de Capital Market, Sergiu Certan, administratorul CAV „SIGUR-ASIGUR” a menționat că pe parcursul celor 10 ani, activele nete ale Companiei au fost majorate de la 22 mii \$ până la circa 18 mil. \$, adică de 820 de ori.

„O altă realizare este faptul că capitalul social a crescut de la 300 mii lei la 67 400 mii lei, iar profitul cumulativ până la impozitare a atins circa 90 milioane lei. Astfel, la fiecare leu din rezervele de asigurări (care de fapt sunt banii clienților, obligațiile Companiei față de ei) SIGUR-ASIGUR dispune aproximativ de 20 lei de active nete proprii”, a declarat Certan.

Potrivit lui, solvabilitatea „SIGUR-ASIGUR” depășește de circa 10 ori nivelul normativ minim prescris, iar lichiditatea – de circa 18 ori.

„Chiar și în anul 2012, în pofida crizei și a înrăutățirii condițiilor pentru activitatea de antreprenoriat în Moldova, „SIGUR-ASIGUR” a reușit să obțină realizări semnificative: am cumpărat încă 25 de hectare în aria terenurilor – țintă spre consolidare și 4 pachete de acțiuni la întreprinderi cu perspectivă. De asemenea, continuăm construcția pensiunii din preajma sanatoriului „Codru”. Pe lângă aceasta, am reușit să facem un schimb avantajos de terenuri pentru consolidarea loturilor noastre, în special în zona Orhei. Pentru a spori lichiditatea Companiei în perioada de criză, am majorat depozitele noastre bancare cu dobânzi înalte (12,5% anual) cu încă 1,7 milioane lei”, susține Certan.

În concluzie, Certan a menționat că aceste rezultate, incontestabil, garantează siguranța înaltă de îndeplinire a tuturor obligațiilor Companiei vizavi de asigurați și de alți parteneri.

Compania Euroasig lansează două tipuri noi de asigurare: CASCO – AVANTAJ și Asigurarea paternală

„Este vorba despre CASCO – AVANTAJ care prevede asigurarea riscului de accident rutier pe teritoriul R. Moldova, doar asupra autoturismelor care nu sunt mai scumpe de 15 mii euro. Acest produs a fost conceput ca urmare a acoperirii necesităților reale ale conducătorilor auto, care doresc să dețină protecție de asigurare, dar care nu au suficienți mijloace financiare pentru achitarea unui CASCO deplin”, susține Ion Lăcătuș, directorul companiei de asigurări Euroasig.

O altă noutate în materie de produse, anunțată de aceeași companie, este Asigurarea paternală.

„Prin aceasta ne-am

propus să asigurăm răspunderea civilă a părinților pentru eventualele fapte ale copiilor minori (până la 14 ani). Aici este inclusă protecția ce prevede despăgubirea prejudiciilor din acțiunile sau inacțiunile minorului față de terți. Acest produs a fost conceput ca o soluție juridică și financiară pentru părinți și persoanele păgubite. Or, conform legislației în vigoare, părinții sunt responsabili față de terți”, susține Lăcătuș.

Potrivit sursei citate, în condițiile în care în Republica Moldova sunt 400 mii de copii și fiecare dintre ei este posibil să producă un anumit prejudiciu, Euroasig a propus o soluție de asigurare îndreptată spre excluderea eventualelor pierderi financiare și disconforturi ale părinților.

„Suplimentar la protecția de bază – răspunderea civilă a părinților, pachetul de asigurare în cauză oferă și protecție de asigurare de accidente a copiilor respectivi. Consider că acesta este un produs absolut oportun și necesar, reieșind din realitățile actuale. Produsul este lansat și deja avem primii clienți”, a conchis Lăcătuș.

T.S.

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpres: 67770

Posta Moldovei: PM21700

EDITOR: CAPITAL MARKET Î.S.

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ A PIEȚEI FINANCIARE

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: Iurie FILIP,

Elena VASILACHE, Eugeniu VIȚU,

Zoia TULBURE, Galina ȘPAC.

REDACTOR-ȘEF:

Ghenadie TUDOREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT:

Tatiana SOLONARI

Tel.: /373 22/ 229-335

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale:

capital@market.md, ziarulcm@gmail.com

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115

(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

CONT BANCAR: 225139437,

c/f 1003600114204,

BC „Eximbank - Gruppo Veneto Banca”, SA.,

fil.11, Chișinău, BIC EXMMMD22436

În ziar au fost utilizate știrile agenției

«Moldpres» și «InfoMarket»

Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate.

Orice articol publicat în «Capital Market» reflectă punctul

de vedere al semnatarului, care nu neapărat coincide

cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se

permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia PRAG 3

Comisia Națională a Pieței Financiare

BULETIN TRIMESTRIAL

TRIMESTRUL III - 2012

1. EVOLUȚIA PIEȚEI VALORILOR MOBILIARE CORPORATIVE

1.1. PIATA PRIMARĂ

1.1.1 Emisiuni efectuate la înființarea societăților pe acțiuni și emisiuni suplimentare de valori mobiliare

Pe parcursul lunilor ianuarie-septembrie 2012, în Registrul de stat al valorilor mobiliare (RSVM), ținut de către Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF), au fost înregistrate 92 emisiuni de valori mobiliare în valoare de 792,40 mil. lei (Diagrama nr. 1).

Volumul emisiunilor s-a majorat cu 76,49 mil. lei sau cu 10,7% față de perioada similară a anului precedent, inclusiv volumul emisiunilor înregistrate la înființarea societăților pe acțiuni s-a majorat de 11,8 ori, iar volumul emisiunilor suplimentare s-a micșorat cu 25,6% (Tabelul nr. 1). Majorarea volumului emisiunilor înregistrate la înființarea societăților pe acțiuni este rezultatul transformării societăților cu răspundere limitată din domeniul asigurărilor în societăți pe acțiuni, conform Legii cu privire la asigurări nr. 407-XVI din 21.12.2012.

Volumul total al emisiunilor de valori mobiliare efectuate pe parcursul trimestrului III 2012 a constituit 215,34 mil. lei și s-a majorat cu 1,95 mil. lei față de aceeași perioadă a anului 2011 (Tabelul nr. 2).

În ianuarie-septembrie 2012 din RSVM au fost excluse valorile mobiliare a 13 societăți pe acțiuni, dintre care: valorile mobiliare a 12 societăți pe acțiuni în legătură cu lichidarea și valorile mobiliare ale unei societăți pe acțiuni în legătură cu reorganizarea prin fuziune (Tabelul nr. 3).

În ianuarie-septembrie 2012 au fost eliberate 13 autorizații de reorganizare a societăților pe acțiuni, inclusiv: prin transformare în societăți cu răspundere limitată – 4 autorizații și prin separare – 9 autorizații.

1.1.2 Investiții străine efectuate pe piața primară a valorilor mobiliare

Volumul investițiilor străine atrase prin intermediul emisiu-

nilor de valori mobiliare în ianuarie-septembrie 2012 constituie 294,65 mil. lei, sau cu 40,73 mil. lei mai puțin față de aceeași perioadă a anului 2011 (Tabelul nr. 4).

Volumul cel mai mare de investiții în perioada de referință a fost efectuat de investitorii din SUA (Diagrama nr. 2).

1.2. PIATA SECUNDARĂ

1.2.1 Tranzacții cu valori mobiliare pe piața secundară

În ianuarie-septembrie 2012 pe piața secundară au fost efectuate 3209 tranzacții în volum de 939,89 mil. lei, înregistrându-se o micșorare de 1,9 ori a volumului tranzacțiilor față de perioada similară a anului precedent (Tabelul nr. 5).

Evoluția lunară a indicatorilor pieței secundare a valorilor mobiliare în lunile ianuarie-septembrie 2012 poartă un caracter neuniform: în lunile iulie și august volumul tranzacțiilor constituie circa 58% din totalul tranzacțiilor din această perioadă (Diagrama nr. 3).

Pe parcursul trimestrului III 2012, volumul total al tranzacțiilor pe piața secundară a constituit 564,39 mil. lei sau un volum de 1,7 ori mai mic față de perioada similară a anului precedent, iar numărul total al tranzacțiilor pe piața valorilor mobiliare s-a micșorat cu 449 tranzacții în comparație cu aceeași perioadă a anului 2011 (Diagrama nr. 4).

În perioada de referință segmentul extrabursier predomina după volumul tranzacțiilor (Diagrama nr. 5) și după numărul tranzacțiilor (Diagrama nr. 6).

1.2.2 Tranzacții bursiere

Pe parcursul trimestrului III 2012, pe piața bursieră au fost efectuate 675 tranzacții sau cu 136 tranzacții mai mult decât în perioada similară a anului 2011. În perioada de referință, volumul tranzacțiilor bursiere a constituit 444,65 mil. lei depășind de 5 ori volumul din aceeași perioadă a anului precedent (Diagrama nr. 7).

În trimestrul III 2012, cu valorile mobiliare ale societăților pe acțiuni incluse în listingul bursier au fost efectuate 63 tranzacții în volum total de 233,21 mil. lei (Tabelul nr. 6).

Tabelul nr. 1. Volumul emisiunilor de valori mobiliare în ianuarie-septembrie 2008-2012

Tipul emisiunii	2008	2009	2010	2011	2012	2012 față de 2011
Numărul emisiunilor efectuate la înființarea societăților pe acțiuni	12	12	4	11	13	118,2%
Volumul emisiunilor efectuate la înființarea societăților pe acțiuni (mil. lei)	6,99	5,39	5,23	23,49	277,56	majorare de 11,8 ori
Numărul emisiunilor suplimentare de acțiuni	66	101	54	96	79	82,3%
Volumul emisiunilor suplimentare de acțiuni (mil. lei)	634,41	231,61	578,17	692,42	514,84	74,4%
Total emisiuni de valori mobiliare (mil. lei)	641,40	237,00	583,40	715,91	792,40	110,7%

Tabelul nr. 2. Emisiuni de valori mobiliare, trimestrul III 2008-2012

Indicatori	2008	2009	2010	2011	2012	2012 față de 2011
Numărul emisiunilor efectuate la înființarea societăților pe acțiuni	5	3	-	4	4	100%
Volumul emisiunilor efectuate la înființarea societăților pe acțiuni (mil. lei)	0,88	2,61	-	0,41	118,41	majorare de 289 ori
Numărul emisiunilor suplimentare de acțiuni	33	28	24	34	18	52,9%
Volumul emisiunilor suplimentare de acțiuni (mil. lei)	137,38	38,33	463,63	212,98	96,93	45,5%
Total emisiuni de valori mobiliare (mil. lei)	138,26	40,94	463,63	213,39	215,34	100,9%

Tabelul nr. 3. Excluderea valorilor mobiliare din Registrul de Stat al Valorilor Mobiliare în ianuarie-septembrie 2008-2012

Indicatori	2008	2009	2010	2011	2012
Numărul înregistrărilor în RSVM în legătură cu reorganizarea SA prin transformare în SRL	6	14	3	6	1
Numărul înregistrărilor în RSVM în legătură cu lichidarea societăților pe acțiuni	21	29	26	20	12

Tabelul nr. 4. Investiții străine pe piața primară a valorilor mobiliare în ianuarie-septembrie 2008-2012

Indicatori	2008	2009	2010	2011	2012	2012 față de 2011, %
Investiții străine atrase prin intermediul emisiunilor de valori mobiliare, mil. lei	280,73	70,82	328,10	335,38	294,65	87,9
Ponderele investițiilor străine în totalul investițiilor atrase prin intermediul emisiunilor de valori mobiliare, %	43,8	29,9	56,2	46,8	37,2	-

Tabelul nr. 5. Piața secundară în ianuarie-septembrie 2008-2012

Indicator	2008	2009	2010	2011	2012	2012 față de 2011, %
Piața bursieră						
Numărul de tranzacții (unități)	2509	1183	1986	1543	1491	96,6
Volumul tranzacțiilor (mil. lei)	812,69	126,84	195,17	182,50	535,12	293,2
Piața extrabursieră						
Numărul de tranzacții (unități)	12800	3575	2115	2494	1718	68,9
Volumul tranzacțiilor (mil. lei)	439,37	396,27	189,52	1615,50	404,77	25,1
Total piața secundară						
Numărul de tranzacții (unități)	15309	4758	4101	4037	3209	79,5
Volumul tranzacțiilor (mil. lei)	1252,06	523,11	384,69	1798,00	939,89	52,3

Tabelul nr. 6. Tranzacțiile efectuate cu valorile mobiliare emise de către societățile pe acțiuni incluse în listingul Bursei de Valori a Moldovei, trimestrul III 2012

Denumirea emitentului	Codul ISIN	Numărul acțiunilor tranzacționate, unități	Volumul tranzacțiilor, lei	Prețul unei acțiuni, lei		Prețul mediu al unei acțiuni, lei	Valoarea nominală, lei	Ponderele acțiunilor tranzacționate în totalul acțiunilor emise, %	Numărul tranzacțiilor	Nivel de colare
				Pretul min	Pretul max					
Tranzacții efectuate prin mecanismul pieței interactive										
BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	MD14AGIB1008	431	474100	1100	1100	1100	200	0,04	5	1
"BANCA DE ECONOMII" SA	MD14BECM1002	15752	630080	40	40	40	5	0,07	14	1
BC "UNIBANK" S.A.	MD14UNIB1005	610000	231110700	378,87	378,87	378,87	200	100,00	22	1
BC "MOLDINDCONBANK" SA	MD14MICB1008	8639	969650	110	120	112,24	100	0,17	19	1
BC "VICTORIABANK" S.A.	MD14VCTB1004	630	25208,5	35	46	40,01	10	0,00	3	1
Total			233209738,5						63	

Diagrama nr. 1. Emisiuni de valori mobiliare corporative în ianuarie-septembrie 2008-2012

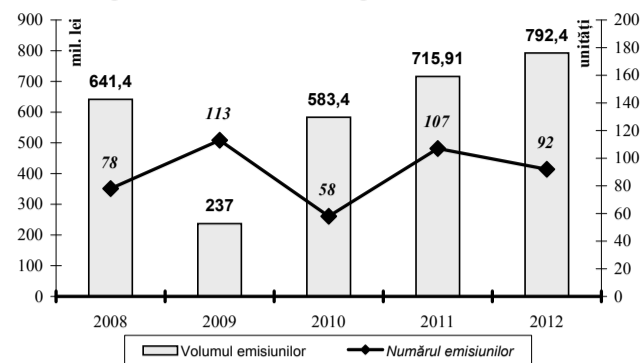

Diagrama nr. 2. Structura investițiilor atrase prin intermediul emisiunilor de valori mobiliare după originea investitorilor străini în ianuarie-septembrie 2012

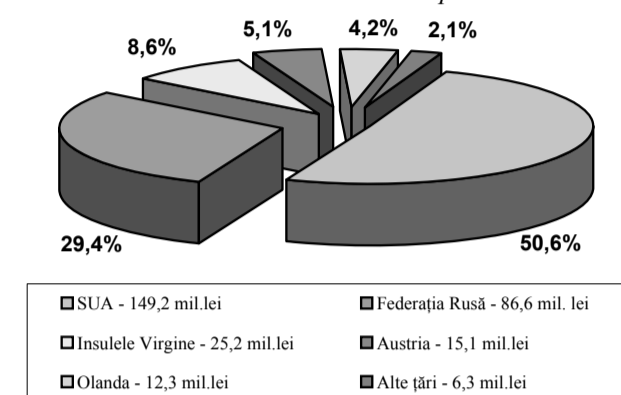

Diagrama nr. 3. Evoluția lunară a tranzacțiilor înregistrate pe piața secundară, ianuarie-septembrie 2012

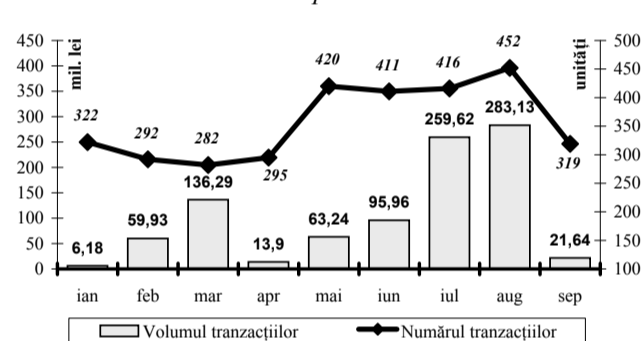

Diagrama nr. 4. Tranzacții cu valori mobiliare înregistrate pe piața secundară, trimestrul III 2008-2012

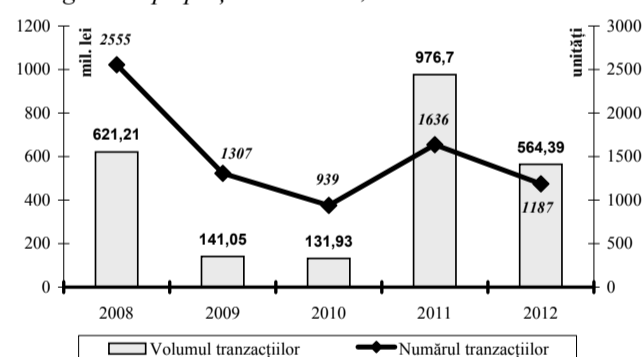

Diagrama nr. 5. Structura tranzacțiilor pe piața secundară pentru trimestrul III 2012 (după volumul tranzacțiilor)

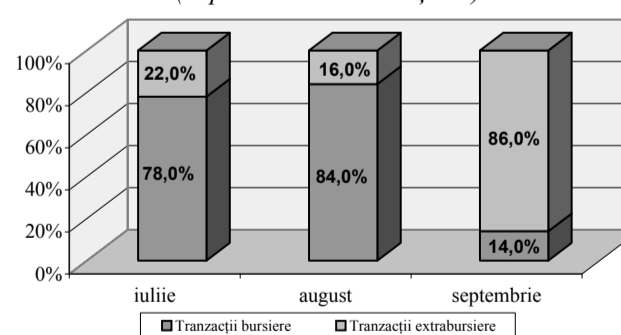

Diagrama nr. 6. Dinamica structurii tranzacțiilor pe piața secundară în trimestrul III 2012 (după numărul tranzacțiilor)

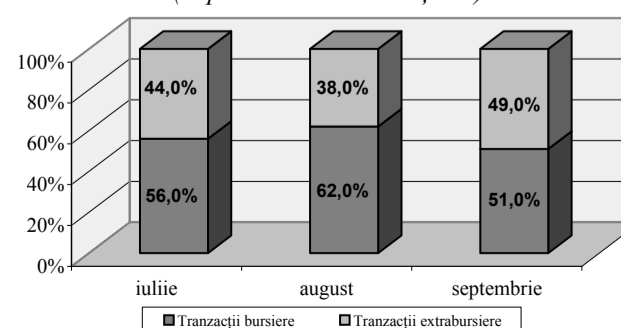

Diagrama nr. 7. Tranzacții bursiere în trimestrul III 2008-2012

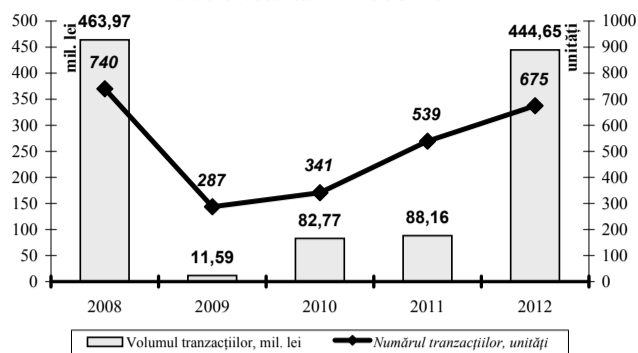

Diagrama nr. 8. Tranzacții extrabursiere în trimestrul III 2008-2012

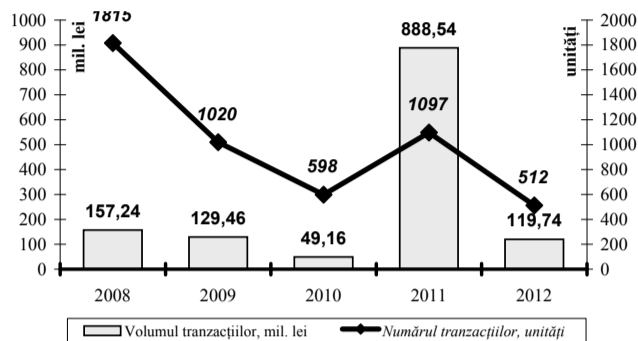
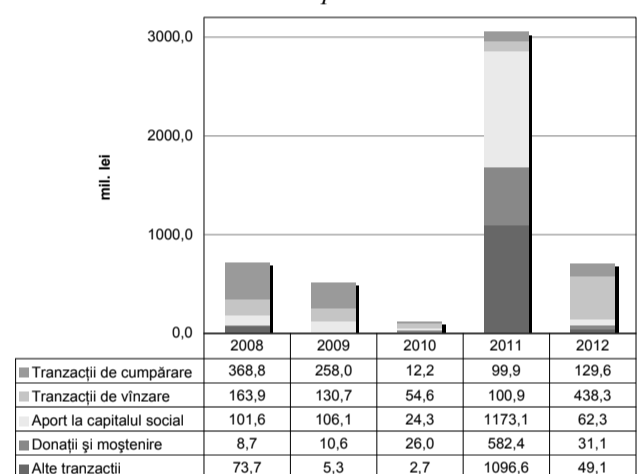

Diagrama nr. 9. Structura tranzacțiilor efectuate pe piața secundară cu participarea investitorilor străini în ianuarie-septembrie 2012

1.2.3 Tranzacții extrabursiere

Pe parcursul trimestrului III 2012, pe segmentul extrabursier au fost efectuate 512 tranzacții în volum de 119,74 mil. lei. Numărul total al valorilor mobiliare tranzacționate se cifrează la 12,27 mil. unități. Comparativ cu trimestrul III 2011 volumul tranzacțiilor extrabursiere s-a micșorat de 7,4 ori (Diagrama nr. 8).

1.2.4 Tranzacții cu participarea investitorilor străini

În ianuarie-septembrie 2012 pe piața secundară a valorilor mobiliare au fost înregistrate tranzacții cu participarea investitorilor străini în volumul total de 710,4 mil. lei sau de 4,3 ori mai mic față de aceeași perioadă a anului precedent. Micșorarea volumului tranzacțiilor cu implicarea investitorilor străini în această perioadă este determinată de reducerea volumelor tranzacțiilor efectuate în rezultatul executării hotărârilor judecătorești, tranzacțiilor ca aport la capitalul social și celor de donație și moștenire (Diagrama nr. 9).

Dinamica structurii tranzacțiilor cu participarea nerezidenților în trimestrul III 2009-2012 este prezentată în Tabelul nr. 7.

Tabelul nr. 7. Structura tranzacțiilor efectuate cu participarea investitorilor străini în trimestrul III (2009-2012), mil. lei

Tipul tranzacției	2009	2010	2011	2012
Cumpărări	80,87	1,00	0,30	116,37
Vânzări	80,60	0,95	2,70	430,49
Aport la capitalul social	-	19,19	548,61	0,27
Moșteniri și donații	10,51	2,46	8,51	20,42
Executarea hotărârilor judecătorești	-	-	810,82	5,68
Alte tranzacții	-	2,21	7,17	-
TOTAL	171,98	25,81	1378,12	573,23

2. ACTIVITATEA PARTICIPANȚILOR PROFESIONIȘTI LA PIAȚA VALORILOR MOBILIARE CORPORATIVE

2.1. ACTIVITATEA BURSIERĂ

Bursa de Valori a Moldovei (BVM), pe parcursul trimestrului III 2012, a desfășurat pe piața valorilor mobiliare activitatea bursieră ca activitate de bază cu activități conexe de clearing, decontare și de consulting.

La finele trimestrului III 2012, mărimea capitalului propriu al BVM a constituit 3,9 mil. lei. Astfel, normativul de suficiență a capitalului propriu (1,0 mil. lei) a fost asigurat. Comparativ cu data similară a anului 2011, mărimea capitalului propriu a înregistrat o creștere cu 0,8 mil. lei sau cu 26,4%. Creșterea capitalului propriu conform rezultatelor trimestrului III 2012 s-a datorat înregistrării de către BVM a profitului net în mărime de circa 899 mii lei.

Fondul de garanție a constituit 300 mii lei, mijloacele acestuia fiind plasate în depozite bancare. Normativul fondului de garanție (30% din capitalul propriu minim) a fost respectat.

Venitul total obținut în ianuarie-septembrie 2012 a constituit 2,1 mil. lei, depășind de 2,4 ori venitul din perioada similară a anului 2011. Majorarea veniturilor totale a fost condiționată în cea mai

mare parte de creșterea veniturilor din activitatea operațională cu 1,3 mil. lei sau de 2,5 ori față de perioada similară a anului 2011.

Diminuarea costului vânzărilor cu 4,7% și a cheltuielilor generale și administrative cu 10,7% a condiționat reducerea cu 7,3% sau cu 95 mii lei a mărimei cheltuielilor totale înregistrate la finele perioadei de raportare față de perioada similară a anului precedent.

Mărimea cheltuielilor totale în perioada de referință, spre deosebire de perioada similară a anului precedent, sunt inferioare mărimei veniturilor totale înregistrate, fapt ce a generat profit în mărime de 899,1 mii lei.

La finele trimestrului III 2012, la BVM erau înregistrate valorile mobiliare ale 1011 societăți pe acțiuni, dintre care în listing – 11 și 1000 incluse în non-listing.

În conformitate cu licența deținută, Bursa de Valori Chișinău (BVC) are dreptul de a desfășura pe piața valorilor mobiliare activitate bursieră ca activitate de bază cu activități conexe de clearing și decontare și de consulting.

Mărimea capitalului propriu la 30.09.2012 a constituit 1,82 mil. lei, față de normativul de suficiență a capitalului propriu de 1,0 mil. lei. Totodată, capitalul propriu este mai mic decât capitalul social cu 0,46 mil. lei sau cu 20%.

Normativul obligatoriu al fondului de garanție în mărime de 30 la sută din capitalul propriu minim a fost respectat și a constituit 300,1 mii lei, mijloacele bănești fiind plasate în valori mobiliare de stat.

Până în prezent BVC nu și-a inițiat activitatea bursieră, veniturile din activitatea de bază nu au fost înregistrate. Totodată, ca rezultat al activității de investiții în valori mobiliare de stat, BVC a obținut în perioada de raportare venituri în mărime de 18,6 mii lei.

Cheltuielile totale înregistrate la finele trimestrului III 2012 au constituit 228,5 mii lei. Dat fiind faptul că mărimea veniturilor obținute pe parcursul perioadei de raportare a fost inferioară mărimei cheltuielilor, BVC a înregistrat pierderi în mărime de 209,9 mii lei.

2.2. DEPOZITARUL NAȚIONAL DE VALORI MOBILIARE

Depozitarul Național de Valori Mobiliare (DNVM) în ianuarie-septembrie 2012, conform licenței deținute, a desfășurat pe piața valorilor mobiliare activitatea de depozitar central de valori mobiliare, care îi acordă dreptul de a desfășura activitățile de depozitare, de clearing și decontare, de ținere a registrului ca activități de bază și activitatea de consulting ca activitate conexă.

Mărimea capitalului propriu la finele perioadei de raportare a constituit 958,3 mii lei, față de normativul de suficiență a capitalului propriu de 700 mii lei, fiind înregistrată o creștere față de perioada similară a anului precedent cu 464,4 mii lei sau 94%. Creșterea capitalului propriu a fost condiționată de majorarea capitalului social al societății prin efectuarea emisiunii suplimentare de acțiuni, precum și de înregistrarea pe parcursul perioadei de raportare a profitului net în mărime de circa 208 mii lei.

Venitul total obținut de către DNVM în ianuarie-septembrie 2012, comparativ cu perioada similară a anului 2011, s-a majorat cu 278,2 mii lei sau cu 56,1%.

Cheltuielile totale au constituit circa 566,1 mii lei, majorându-se față de perioada similară a anului precedent cu 131,5 mii lei. În rezultatul depășirii de către veniturile obținute a nivelului cheltuielilor, DNVM la finele perioadei de raportare a înregistrat profit net în mărime de 207,8 mii lei. Comparativ cu perioada ianuarie-septembrie 2011, profitul net s-a majorat de circa 3 ori sau cu 146,7 mii lei.

2.3. COMPANIILE DE BROKERI ȘI DEALERI

Conform situației la finele trimestrului III 2012, pe piața valorilor mobiliare au activat în baza licențelor pentru dreptul de a desfășura activitate profesională pe piața valorilor mobiliare 22 companii de brokeri/dealeri, inclusiv 11 bănci comerciale.

Pe parcursul trimestrului III 2012 prin intermediul brokerilor/dealerilor nebancați au fost efectuate 1207 tranzacții în valoare totală de 227,70 mil. lei sau 25,6% din valoarea totală a tranzacțiilor efectuate pe piața bursieră. Față de rezultatele obținute în trimestrul III 2011 valoarea totală s-a micșorat cu 59,07 mil. lei, iar numărul de tranzacții efectuate prin intermediul acestora s-a micșorat cu 292 tranzacții.

Conform analizei raportărilor economico-financiare și specializate ale companiilor de brokeri nebancați s-a constatat că toate companiile au respectat normativul privind capitalul propriu minim stabilit de legislația în vigoare. Mărimea consolidată a capitalului propriu constituie 35,07 mil. lei, înregistrând o majorare cu 2,73 mil. lei față de nivelul înregistrat la finele trimestrului III 2011.

Valoarea totală a fondului de garanție constituie 2,44 mil. lei. Totodată, au fost respectate cerințele privind constituirea fondului de garanție (cel puțin 30% din mărimea capitalului propriu minim) în mărime de 120 mii lei pentru participanții profesioniști ce dețin licență pentru desfășurarea activității profesionale pe piața valorilor mobiliare de brokeraj ca activitate de bază și 240 mii lei pentru cei ce dețin licență pentru desfășurarea activității profesionale pe piața valorilor mobiliare de dealer ca activitate de bază, acesta fiind format la 10 companii din mijloace bănești plasate în depozite bancare și la 1 din valori mobiliare de stat.

Venitul companiilor din activitatea operațională constituie 2 394 mii lei, dintre care veniturile din prestarea serviciilor – 2 127 mii lei și alte venituri operaționale – 267 mii lei. Comparativ cu rezultatele obținute în ianuarie-septembrie 2011, veniturile din prestarea serviciilor (veniturile din vânzări) s-au majorat cu 903 mii lei, iar alte venituri operaționale s-au micșorat cu 2 766 mii lei.

Cheltuielile totale din activitatea operațională constituie 3 270 mii lei, inclusiv cheltuielile generale și administrative 2 282 mii lei. Comparativ cu datele înregistrate la finele trimestrului III 2011, acestea s-au micșorat cu 893 mii lei, iar cele generale și administrative sau majorat cu 16 mii lei.

Deși, 5 companii de brokeri/dealeri în rezultatul desfășurării activității economico-financiare au înregistrat pierderi, în plan consolidat acestea au înregistrat profit în valoare de 799 mii lei. Comparativ cu rezultatele obținute la finele trimestrului III 2011, profitul net s-a micșorat de 7,3 ori.

Volumul total al tranzacțiilor înregistrate prin intermediul băncilor comerciale în calitate de brokeri/dealeri în trimestrul III 2012 constituie 661,60 mil. lei, majorându-se de 2 ori față de trimestrul III 2011.

Ponderea tranzacțiilor de vânzare-cumpărare pe piața interactivă constituie 70,6% sau 466,85 mil. lei, iar a tranzacțiilor de vânzare-cumpărare negociere directă – 29,4% sau 194,74 mil. lei.

2.4. REGISTRATORII INDEPENDENȚI

La finele trimestrului III al anului 2012, pe piața valorilor mobiliare a Republicii Moldova, au prestat servicii de ținere a registrului deținătorilor de valori mobiliare 11 registratori independenți, în baza licențelor acordate de CNPF pentru dreptul de a desfășura activitatea pro-

fesionistă pe piața valorilor mobiliare, precum și 2 emitenți cu dreptul de a ține registrul deținătorilor valorilor mobiliare de sine stătător.

În rezultatul monitorizării dărilor de seamă pentru trimestrul III al anului 2012 prezentate de către registratorii independenți s-au constatat următoarele:

- valoarea totală a capitalului social – 6 203 536 lei;
- valoarea totală a capitalului propriu – 11 404 724 lei;
- total venituri operaționale – 4 802 732 lei;
- total cheltuieli operaționale – 4 036 530 lei.

Cerințele față de capitalul propriu minim și fondul de garanție au fost respectate de către toți registratorii independenți.

În ianuarie-septembrie 2012, registratorii independenți au obținut profit net în valoare de 1,08 mil. lei sau de 2,5 ori mai mare față de perioada similară a anului 2011.

2.5. FONDURILE DE INVESTIȚII

La finele trimestrului III al anului 2012 se aflau în procedură de lichidare forțată 9 fonduri de investiții și în procedură de lichidare benevolă alte 9 fonduri de investiții, inclusiv Fondul de Investiții Nemutual Nespecializat „Viitorul Tău” S.A. la care a fost redeschisă procedura de lichidare prin decizia instanței de judecată.

Fondurile de investiții „MCI-Fond” S.A., „Zodiac-Invest” S.A., „Papyrus-Invest” S.A. și „BSV-Invest” S.A. în continuare au distribuit mijloace bănești către acționari prin intermediul filialelor și reprezentanțelor B.C. „Energbank” S.A. De asemenea, prin intermediul filialelor și reprezentanțelor B.C. „Moldindconbank” S.A., continuă distribuirea mijloacelor bănești către acționarii Fondului de Investiții „Viitorul Tău” S.A.

În conturile bancare ale fondurilor de investiții supuse lichidării în mod forțat sunt acumulate – 23,38 mil. lei (inclusiv 22,35 mil. lei plasate la B.C. „Investprivatbank” S.A.) iar în conturile bancare ale fondurilor de investiții care se află în proces de lichidare din proprie inițiativă – 196,64 mil. lei (inclusiv 162,82 mil. lei plasate la B.C. „Investprivatbank” S.A.), rezultate din înstrăinarea pachetelor de acțiuni și părților sociale din portofoliile fondurilor de investiții, suma dividendelor neachitate și plasării acestor bani la conturile de depozit în băncile comerciale.

La situația de la 30.09.2012, în dependență de fondurile de investiții supuse lichidării în mod forțat și a celor din proprie inițiativă, valoarea mijloacelor bănești ce revin la o acțiune variază de la 0,20 până la 2,34 lei și, respectiv, de la 0,29 până la 1,65 lei.

2.6. ADMINISTRATORII FIDUCIARI

Conform situației de la 30.09.2012, în Registrul participanților profesioniști la piața financiară nebancaară figurau 7 administratori fiduciari, dintre care:

- activitatea C.F. „Europa-Trust” S.A. și C.F. „Econ-Renaștere” S.A. rămâne suspendată până la restabilirea completă a informației din registrele clienților deținătorului nominal, fiind așteptat pe restabilirea bazei de date a clienților companiei conform hotărârilor CNVM nr. 30/8 din 25.05.2006 și nr. 63/6 din 23.11.2006;
- AF „Mobiast” S.A. și C.F. „A Feroviarilor” S.A. se află în procedura de lichidare a genului de activitate profesională;
- C.F. „Colaborare” S.A., se afla în proces de lichidare forțată a participantului profesionist.

Din rapoartele specializate prezentate de către companiile fiduciare „FOND – A.F.” S.A., „Europa – Trust” S.A., „Codru” S.A. și „Econ-Renaștere” S.A. se constată că la data de 30.09.2012 acestea aveau deschise 382 022 conturi fiduciare, iar portofoliul gestionat includea 629 pachete de acțiuni ale societăților pe acțiuni și părți sociale ale societăților cu răspundere limitată.

Valoarea consolidată a investițiilor financiare a companiilor fiduciare la sfârșitul perioadei de gestiune a constituit 128,88 mil. lei. În structura investițiilor financiare consolidate ale companiilor fiduciare la finele trim. III 2012, investițiile fondatorilor administratorii constituie 96% (123,51 mil. lei), celelalte 4% (5,37 mil. lei) revin investițiilor proprii ale companiilor fiduciare.

Rezultatul activității investiționale a companiilor analizate (obținut sub formă de dobânzi de la mijloacele bănești plasate în conturile de depozit și dividendele calculate) a însumat o valoare totală de 0,51 mil. lei, din care fondatorilor administratorii le revin 0,36 mil. lei, iar administratorilor fiduciari – 0,15 mil. lei.

În ianuarie-septembrie 2012, companiile fiduciare au obținut profit în valoare totală de 434,8 mii lei. Din veniturile fondatorilor administratorii a fost calculată și reținută remunerarea de companiile fiduciare „FOND – A.F.” S.A. și „Europa-Trust” SA în mărime totală de 72,7 mii lei.

2.7. COMPANIILE DE ESTIMARE A VALORILOR MOBILIARE ȘI A ACTIVELOR CE SE REFERĂ LA ELE

Pe parcursul trimestrului III al anului 2012 pe piața valorilor mobiliare au activat 5 companii de estimare a valorilor mobiliare și a activelor ce se referă la ele: „Bartol-Consulting” S.A., „ICF-Consulting-Service” S.A., A.R.E. „Estimator-VM” S.A., „Finactiv-Consulting” S.A. și „Evaestim” S.A. (în continuare – companii de estimare).

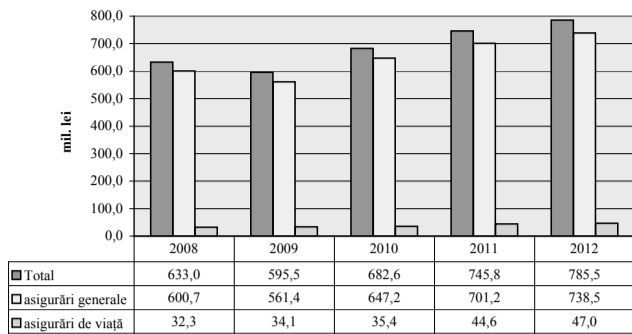
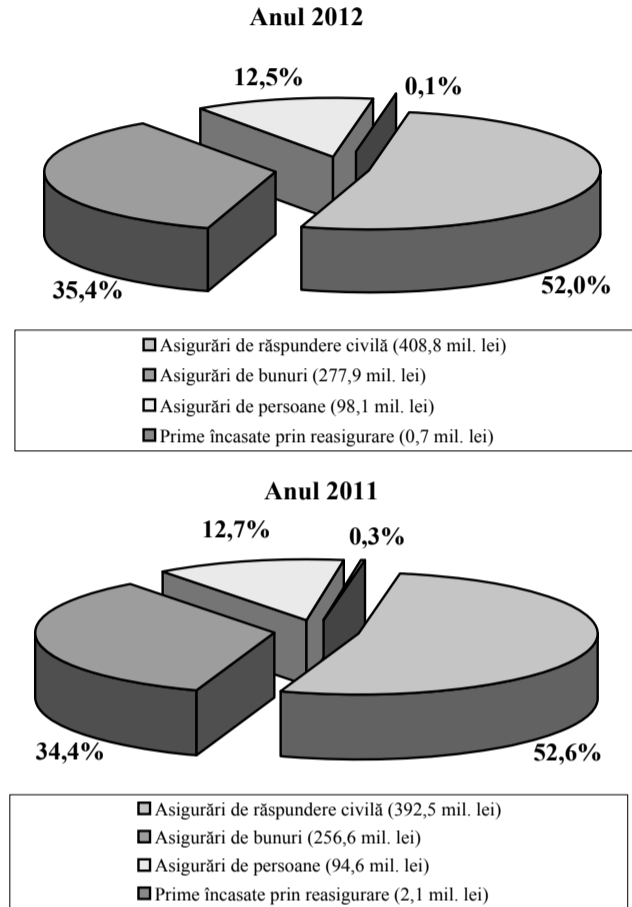
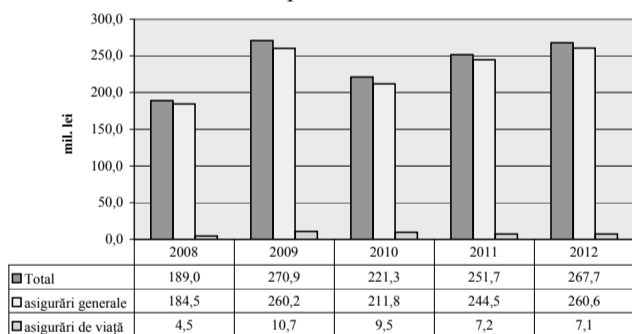
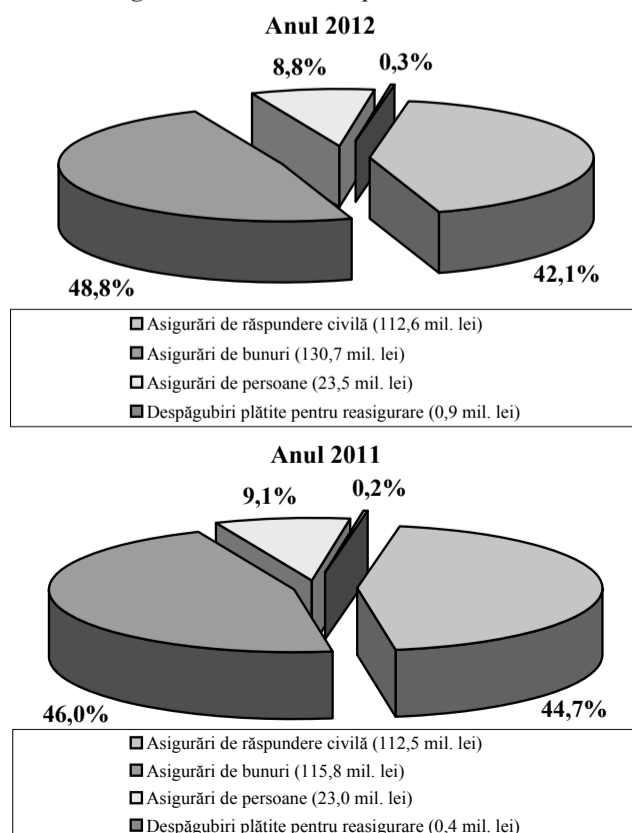
Conform dărilor de seamă prezentate la CNPF, companiile de estimare în perioada nominalizată au încheiat în total 15 contracte în baza cărora au prestat 22 servicii de estimare a valorilor mobiliare în valoare de 255 500 lei, cu 81 500 lei mai mult decât în aceeași perioadă a anului precedent.

Toate companiile de estimare au finalizat perioada de gestiune cu rezultate financiare pozitive. Companiile de estimare satisfac cerințele față de normativul capitalului propriu minim (200 mii lei) și față de fondul de garanție (60 mii lei), precum și respectă prevederile actelor normative referitor la numărul necesar de specialiști cu certificate de calificare cu drept de a activa pe piața valorilor mobiliare.

2.8. PARTICIPANȚII PROFESIONIȘTI CARE SUNT ÎN DREPT SĂ PRESTEZE SERVICII DE CONSULTING INVESTIȚIONAL ȘI DE CONSULTING ÎN BAZA LICENȚELOR DEȚINUTE

La finele trimestrului III 2012, pe piața valorilor mobiliare, în baza licențelor acordate pentru dreptul de a desfășura activitate de bază – de dealer, de broker, de ținere a registrului, bursieră, de estimare a valorilor mobiliare și a activelor ce se referă la ele sau de administrare fiduciară a investițiilor, dețin dreptul de a presta servicii de consulting investițional și consulting, respectiv, 26 și 18 participanți profesioniști.

Pe parcursul perioadei de gestiune 6 participanți profesioniști au prestat servicii de consulting investițional în sumă de 247,7 mii lei (cu 90% mai mult față de aceeași perioadă a anului precedent) și alți 6 participanți profesioniști au prestat servicii de consulting în sumă de 155,6 mii lei (de 4,1 ori mai mult față de aceeași perioadă a anului precedent).

Diagrama nr. 10. Prime brute subscrise în ianuarie-septembrie 2008-2012**Diagrama nr. 11. Structura primelor brute subscrise în ianuarie-septembrie 2011-2012****Diagrama nr. 12. Despăgubiri și indemnizații de asigurare brute plătite în ianuarie-septembrie 2008-2012****Diagrama nr. 13. Structura despăgubirilor și indemnizațiilor de asigurare în ianuarie-septembrie 2011-2012****3. PIATA ASIGURĂRILOR****3.1. PRIME BRUTE SUBSCRISE**

În ianuarie-septembrie 2012, primele brute subscrise din activitatea de asigurări au constituit 785,5 mil. lei, înregistrând o creștere cu 39,7 mil. lei (5,3%) față de perioada similară a anului 2011. Dinamica volumului primelor brute subscrise în perioada ianuarie-septembrie 2008-2012 se prezintă în Tabelul nr. 8.

Tabelul nr. 8. Dinamica volumului primelor brute subscrise pentru asigurări generale și de viață în ianuarie-septembrie 2008-2012

Anul	Prime brute subscrise (mil. lei)	Creșterea nominală față de anul anterior (%)	(mil. lei)
2008	633,0	23,5	120,3
2009	595,5	-6,0	-37,5
2010	682,6	14,6	87,1
2011	745,8	9,3	63,2
2012	785,5	5,3	39,7

Din volumul total de prime brute subscrise la nivelul pieței, asigurările generale au generat prime brute subscrise în valoare de 738,5 mil. lei, înregistrând o creștere cu 5,3% față de perioada similară a anului 2011. În același timp, primele brute subscrise din asigurări de viață au constituit 47,0 mil. lei, fiind în creștere cu 5,4% față de ianuarie-septembrie 2011.

Ponderea asigurărilor de viață în totalul primelor brute subscrise a fost de 6,0% în perioada ianuarie-septembrie 2012 și nu s-a modificat față de perioada similară a anului precedent. Dinamica primelor brute subscrise pe total și categorii de asigurare în ianuarie-septembrie 2008-2012 se prezintă în Diagrama nr. 10.

Societățile de asigurare, conform raportărilor prezentate la data de 30.09.2012, dețineau un portofoliu de 749 865 contracte în vigoare, sau cu 103 898 mai multe decât la 30.09.2011.

Numărul contractelor de asigurare în vigoare raportate de companiile de asigurare, care au practicat asigurări generale, era la data de 30.09.2012 de 706 988 unități, reprezentând 94,3% din totalul contractelor în vigoare.

În sectorul asigurărilor de viață societățile au raportat un număr de 42 877 contracte în vigoare, reprezentând 5,7% din totalul contractelor de asigurare în vigoare la nivelul pieței.

În perioada de referință primele brute subscrise în asigurările de bunuri, asigurările de persoane și asigurările de răspundere civilă în comparație cu perioada similară a anului precedent au înregistrat un ritm de creștere, respectiv de 8,3%, 3,7% și de 4,2%.

Structura primelor brute subscrise în perioada ianuarie-septembrie 2012 nu a înregistrat schimbări esențiale, ponderea asigurărilor obligatorii constituie 43,1% (338,6 mil. lei), respectiv a asigurărilor facultative – 56,9% (446,9 mil. lei). Potrivit obiectului asigurării au fost înregistrate următoarele proporții: segmentul asigurărilor de răspundere civilă reprezintă 52,0% din total, asigurările de bunuri – 35,4%, asigurările de persoane – 12,5% și primele de reasigurare – 0,1%. Structura primelor brute subscrise în ianuarie-septembrie 2011-2012 se prezintă în Diagrama nr. 11.

3.2. DESPĂGUBIRI ȘI INDEMNIZAȚII DE ASIGURARE

În perioada ianuarie-septembrie 2012, societățile de asigurare au plătit despăgubiri și indemnizații de asigurare în sumă de 267,7 mil. lei, depășind indicatorul respectiv din perioada similară a anului precedent cu 16,0 mil. lei sau cu 6,4%. Dinamica despăgubirilor și indemnizațiilor de asigurare plătite de asigurători în ianuarie-septembrie 2008-2012 se prezintă în Tabelul nr. 9.

Tabelul nr. 9 Despăgubiri și indemnizații de asigurare plătite în ianuarie-septembrie 2008-2012, mil. lei

Anul	Despăgubiri și indemnizații plătite (mil. lei)	Creșterea nominală față de anul anterior (%)	(mil. lei)
2008	189,0	22,4	34,6
2009	270,9	43,3	81,9
2010	221,3	-18,3	-49,6
2011	251,7	13,7	30,4
2012	267,7	6,4	16,0

Raportate la totalul primelor brute subscrise, despăgubirile plătite au constituit 34,1%, sau cu 0,4 puncte procentuale mai mult decât în perioada similară a anului precedent.

Asigurătorii care au desfășurat asigurări generale au plătit despăgubiri în sumă de 260,6 mil. lei sau 97,3% din totalul despăgubirilor plătite, iar asigurătorii care au desfășurat activitatea de asigurare de viață au plătit despăgubiri în sumă de 7,1 mil. lei (2,7%). Dinamica despăgubirilor și indemnizațiilor de asigurare plătite în ianuarie-septembrie 2008-2012 se prezintă în Diagrama nr. 12.

Raportate la primele brute subscrise pentru asigurările generale în ianuarie-septembrie 2012, despăgubirile plătite pentru asigurările generale au reprezentat 35,3%, iar raportul pentru asigurările de viață a reprezentat 15,1%.

În perioada de referință comparativ cu situația similară a anului precedent despăgubirile plătite pentru asigurările de răspundere civilă au înregistrat creștere cu 0,1% s-au cu 0,1 mil. lei, în asigurările de bunuri ritmul creșterea a constituit 12,9% (14,9 mil. lei), iar în asigurările de persoane despăgubirile plătite s-au majorat cu 2,2% (0,5 mil. lei). Structura despăgubirilor plătite în ianuarie-septembrie 2012 nu s-a modificat esențial (Diagrama nr. 13).

Despăgubirile plătite raportate la primele brute subscrise pentru asigurările obligatorii au constituit 32,6%, iar pentru asigurările facultative – 35,2%. Potrivit obiectului asigurării, despăgubirile plătite raportate la primele brute subscrise au reprezentat pentru asigurările de bunuri – 47,0%, pentru asigurările de persoane – 24,0%, pentru asigurările de răspundere civilă – 27,5% și despăgubiri plătite pe riscurile primite în reasigurare – 1,5%.

3.3. ACTIVELE NETE ȘI CAPITALUL SOCIAL AL COMPANIILOR DE ASIGURARE

Activele nete ale societăților de asigurare la 30.09.2012 au constituit 1266,9 mil. lei, fiind în creștere cu 118,2 mil. lei sau cu 10,3% față de nivelul înregistrat la aceeași dată a anului precedent (Diagrama nr. 14).

Principalul factor care a dus la creșterea activelor nete este realizarea măsurilor de conformare a nivelului minim de capital social stabilit de legislație (Tabelul nr. 10). Astfel, valoarea totală a capitalului social vârsat la 30.09.2012 de către societățile de asigurare a constituit 556,7 mil. lei, majorându-se cu 14,8% față de valoarea acestuia la aceeași dată a anului precedent.

Tabelul nr. 10. Avize privind majorarea capitalului social pe perioada 01.01.2012-30.09.2012 (lei)

Companii de asigurare	Capitalul social la 30.06.09	Suma majorării
ÎMCA „GRAWE CARAT ASIGURĂRI” S.A.	42.278.000	57.378.000
ASTERRA GRUP SRL	13.892.885	15.008.888
KLASSIKA ASIGURĂRI SA	12.036.000	19.336.000
EUROASIG GRUP SA	12.000.000	15.000.000
GALAS SA	12.000.148	15.000.000
GARANȚIE SA	13.000.000	15.300.000
MOLDOVA-ASTROVAZ SRL	14.811.100	21.000.000
SA „MOLDCARGO” S.R.L.	26.066.400	30.000.000
ÎMCA TRANSELIT SRL	12.476.650	15.000.000
TOTAL	144.668.298	203.022.888

Întru conformarea cu art. 20 alin. (1) și art. 57 alin. (4) lit. a), în temeiul art. 45 alin. (1) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006 ”Cu privire la asigurări”, Comisia Națională a Pieței Financiare, în primul semestru al anului 2012, a avizat 10 reorganizări prin transformare a societăților de asigurări din societate cu răspundere limitată în societate pe acțiuni.

Astfel, au fost avizate înregistrările de stat în documentele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat al persoanelor juridice la următoarele societăți de asigurare, din:

- SA „ACORD GRUP” S.R.L. în SA „ACORD GRUP” S.A.;
- CA „ASTERRA GRUP” S.R.L. în CA „ASTERRA GRUP” S.A.;
- CA „EUROASIG GRUP” S.R.L. în CA „EUROASIG GRUP” S.A.;
- ÎMSIA „MOLDASIG” S.R.L. în ÎMSIA „MOLDASIG” S.A.;
- SA „MOLDCARGO” S.R.L. în SAR „MOLDCARGO” S.A.;
- CA „MOLDOVA ASTROVAZ” S.R.L. în CA „MOLDOVA ASTROVAZ” S.A.;
- CA „SIGUR-ASIGUR” S.R.L. în CA „SIGUR-ASIGUR” S.A.;
- ÎMCA „TRANSELIT” S.R.L. în ÎMCA „TRANSELIT” S.A.;
- CA „VICTORIA ASIGURĂRI” S.R.L. în CA „VICTORIA ASIGURĂRI” S.A.;
- CA „ASIGURĂRI GENERALE VITORIASIG” S.R.L. în CA „ASIGURĂRI GENERALE VITORIASIG” S.A.

3.4. REZERVELE DE ASIGURARE

La finele trimestrului III 2012, valoarea totală a rezervelor tehnice pentru contractele de asigurări generale și de viață constituie 867,2 mil. lei, înregistrând o creștere cu 177,7 mil. lei în comparație cu finele trimestrului III al anului 2011 (Diagrama nr. 15).

Rezervele tehnice aferente asigurărilor generale constituie 652,3 mil. lei (75,2% din volumul total), iar rezervele matematice și tehnice aferente asigurărilor de viață – 214,9 mil. lei (24,8%).

Comparativ cu perioada similară a anului 2011, rezervele tehnice constituite de asigurătorii care au desfășurat activitate de asigurări generale s-au majorat cu 138,5 mil. lei (27,0%) și pentru asigurări de viață cu 39,2 mil. lei (22,3%).

Rezervele constituite pentru riscurile asumate prin contractele de asigurări generale sunt:

- rezerva primei necăștigate în volum de 361,4 mil. lei (55,4% din valoarea totală a rezervelor aferente asigurărilor generale);
- rezerva de daune și alte rezerve tehnice în volum de 290,9 mil. lei (44,6% din totalul rezervelor aferente asigurărilor generale).

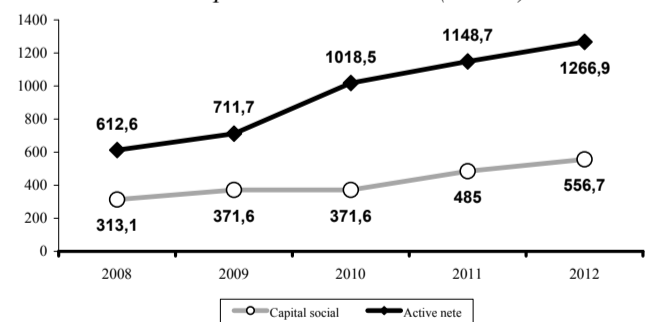
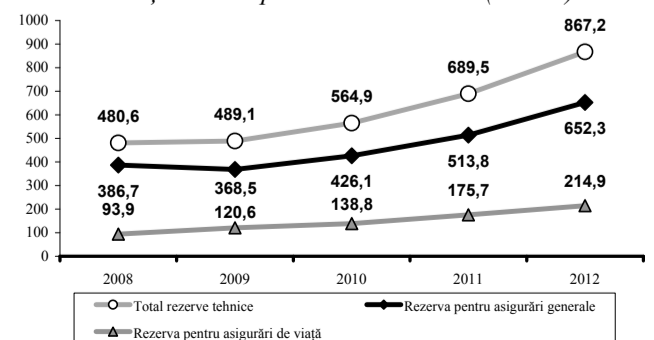
3.5. REASIGURAREA

Volumul total al primelor cedate în reasigurare, cumulate pentru asigurări generale și asigurări de viață, a alcătuit în perioada de referință 187,8 mil. lei. Ponderea primelor, cedate în reasigurare, în volumul total de prime brute subscrise în ianuarie-septembrie 2012 a constituit 23,9%.

Principalii indicatori ai activității de reasigurare se prezintă în Tabelul nr. 11.

Tabelul nr. 11. Principalii indicatori ai cedării în reasigurare în ianuarie-septembrie 2012 mil. lei

Indicatori	Asigurări generale	Asigurări de viață	Total (de viață și generale)
Prime brute subscrise, mil. lei	738,5	47,0	785,5
Prime cedate în reasigurare, mil. lei	186,5	1,3	187,8
Ponderea primelor cedate în reasigurare în totalul primelor brute subscrise, %	25,3	2,8	23,9

Diagrama nr. 14. Activele nete și capitalul social al companiilor de asigurări la 30 septembrie 2008-2012 (mil. lei)**Diagrama nr. 15. Rezerve tehnice, inclusiv rezervele pentru asigurări generale și asigurări de viață la 30 septembrie 2008-2012 (mil. lei)**

3.6. REZULTATELE FINANCIARE ALE SOCIETĂȚILOR DE ASIGURARE

Conform rezultatelor financiare, societățile de asigurare au obținut în perioada ianuarie-septembrie 2012 un profit până la impozitare de 47,3 mil. lei sau mai mare cu 2,1% (0,1 mil. lei) față de perioada similară a anului 2011.

Valoarea cumulată a profitului înregistrat de către 16 societăți de asigurare a constituit 51,8 mil. lei, ceea ce relevă o descreștere cu 15,9 mil. lei față de nivelul anului precedent.

Indicatorul pierderilor financiare, înregistrat de către 8 societăți de asigurare în volum de 4,5 mil. lei, reflectă o descreștere a pierderilor în sumă de 16,0 mil. lei față de nivelul anului precedent.

4. ACTIVITATEA ASOCIAȚILOR DE ECONOMII ȘI ÎMPRUMUT

4.1. INDICATORII GENERALI

Conform situației, la data de 30.09.2012, dețin licența de categoria A și B pentru desfășurarea activității asociațiilor de economii și împrumut 367 asociații, iar alte 2 asociații dețin licența asociației centrale, din care 361 au prezentat rapoarte specializate. Au acordat împrumuturi membrilor săi 311 asociații sau 97,8% din asociațiile care au prezentat rapoarte. Au primit credite bancare și împrumuturi externe 238 asociații, iar 62 asociații care dețin licența de categoria B au atras depuneri de economii.

În ianuarie-septembrie 2012, au atras noi membri 247 asociații, înregistrând încasări ale cotelor de membru în valoare totală de 659,6 mii lei.

Dinamica indicatorilor de bază ai asociațiilor este reflectată în *Tabelul nr. 12*.

Numărul membrilor asociațiilor la data de 30.09.2012 s-a majorat nesemnificativ comparativ cu perioada similară precedentă – de la 127 975 persoane până la 129 222 persoane, sau cu 1,0%, iar numărul beneficiarilor de împrumuturi a constituit 35 278 persoane, fiind în scădere cu 1,8% față de situația înregistrată la 30.09.2011.

În perioada de referință, valoarea medie a unui împrumut ce revine unui membru beneficiar de împrumut a fost de 8,8 mii lei, valoare în creștere cu 0,3 mii lei față de perioada similară a anului 2011.

Numărul depunătorilor de economii a constituit 5 769 persoane fiind în creștere cu 1,7% față de aceeași perioadă a anului precedent. Valoarea depunerilor de economii s-a majorat cu 9,8%. Majorarea respectivă se datorează, în mare măsură, creșterii valorii medii a economiilor atrase sub formă de depuneri de economii de către un membru depunător cu 7,6%, fiind de 19,9 mii lei.

4.2. PORTOFOLIUL DE ÎMPRUMUTURI ACORDATE

Valoarea totală a împrumuturilor acordate membrilor asociațiilor la data de 30.09.2012 este de 309,1 mil. lei, fiind în creștere cu 1,4% față de valoarea înregistrată la finele trimestrului III 2011 (*Tabelul nr. 13*). În structura portofoliului de împrumuturi a asociațiilor, împrumuturile cu scadență de până la un an au înregistrat o pondere de 84,5% din volumul total al împrumuturilor acordate.

Conform situației de la finele trimestrului III 2012, în structura portofoliului de împrumuturi consolidat al asociațiilor 95,0% revin împrumuturilor pentru care se respectă condițiile contractuale (standarde), față de 89,8% înregistrate la finele aceleiași perioade a anului 2011. Astfel, se constată o majorare a ponderii împrumuturilor standarde cu 5,2 puncte procentuale.

4.3. ACTIVE

Conform situației la finele trimestrului III 2012, volumul consolidat al activelor asociațiilor a constituit 363,5 mil. lei, majorându-se cu 4,4% față de aceeași perioadă a anului precedent. Ponderea maximă în totalul activelor revine împrumuturilor acordate, care a constituit 85,0%.

Structura activelor asociațiilor conform situației la finele trimestrului III 2011 și 2012 este prezentată în *Tabelul nr. 14*.

4.4. CAPITALUL PROPRIU

Capitalul propriu consolidat al asociațiilor la data de 30.09.2012 a înregistrat valoarea de 87,2 mil. lei, majorându-se cu 3,3 mil. lei sau 3,9% față de perioada similară a anului 2011. În ianuarie-septembrie 2012, asociațiile înregistrează profit net în mărime de 4,2 mil. lei.

Profitul nerepartizat al anilor precedenți constituie 68,7 mil. lei, fiind în scădere cu 2,1 mil. lei față de anul 2011.

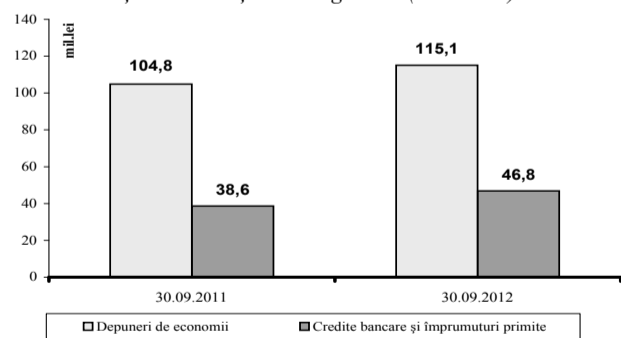
Structura capitalului propriu al asociațiilor de economii și împrumut la situația din 30.09.2012 este prezentată în *Tabelul nr. 15*.

4.5. DEPUNERI DE ECONOMII

La data de 30.09.2012 valoarea consolidată a depunerilor de economii atrase de la membri de asociațiile ce dețin licența de categoria B a constituit 115,1 mil. lei, majorându-se cu 9,8% comparativ cu valoarea acestui indicator înregistrată la aceeași dată a anului 2011 (*Tabelul nr. 16*).

Din totalul depunerilor de economii ponderea maximă revine depunerilor de economii cu termenul de scadență cuprins între trei luni și un an, care constituie 72,6%, în timp ce 14,1% reprezintă contracte de depuneri de economii ce au termenul de scadență de la 1 an până la 3 ani. Rata de finanțare a împrumuturilor acordate de asociațiile ce dețin licența de categoria B din depunerile de economii atrase este de 65,1%, majorându-se cu 0,7 puncte procentuale față de anul 2011. Volumul depunerilor de economii comparativ cu cel al creditelor bancare și al împrumuturilor primite este reflectat în *Diagrama nr. 14*.

Diagrama nr. 16. Depuneri de economii și credite bancare și împrumuturi primite de asociațiile cu licența de categoria B (2011-2012)

4.6. REZULTATELE FINANCIARE

La finele trimestrului III 2012, asociațiile au înregistrat profit în volum de 4,2 mil. lei, indicator ce a înregistrat o majorare comparativ cu perioada similară a anului precedent caracterizată de pierderi în mărime totală de 1,7 mil. lei. Venitul total a crescut ca urmare a diminuării cheltuielilor pentru constituirea provizioanelor cu 35,4%, creșterii veniturilor din dobânzile aferente împrumuturilor acordate cu 2,0% și a altor venituri operaționale cu 7,0%.

La capitalul cheltuieli s-a înregistrat o majorare cu 5,9% fiind determinată în principal de majorarea cu 25,0% a altor cheltuieli operaționale și a cheltuielilor generale și administrative cu 9,9%.

Rezultatele financiare ale asociațiilor sunt reflectate în *Tabelul nr. 17*.

5. ACTIVITATEA BIROULUI ISTORIILOR DE CREDIT

La finele trimestrului III 2012 biroul istoriilor de credit Î.M. „BIROUL DE CREDIT” S.R.L. are încheiate contracte de prestare a serviciilor informaționale cu 17 entități – surse de formare/utilizatori ai istoriilor de credit din care fac parte 15 bănci comerciale, o companie de leasing și o organizație de microfinanțare.

Din momentul formării bazei de date a biroului istoriilor de credit până la data de 30.09.2012, au fost formate 124,6 mii istorii de credit sau 56,9% din numărul debitorilor care au încheiat contracte cu sursele formării istoriilor de credit, au dat acordul pentru formarea istoriei de credit. În aceeași perioadă către utilizatorii istoriilor de credit au fost prezentate circa 189,5 mii rapoarte de credit, ceea ce denotă o acoperire de 86,6% din numărul total de contracte de credit încheiate.

Comisia Națională a Pieței Financiare:

MD 2012, m. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 77, tel. (373 22) 859401; www.cnpf.md
Serviciul Comunicare și relații cu publicul:
 tel (37 322) 859430

Tabelul nr. 12. Indicatorii generali privind activitatea asociațiilor de economii și împrumut

Nr.	Indicatori	30.09.2011	30.09.2012	2012 față de 2011 (%)
1.	Numărul membrilor asociațiilor (persoane)	127 975	129 222	101,0
2.	Numărul beneficiarilor de împrumuturi (persoane)	35 928	35 278	98,2
3.	Numărul depunătorilor de economii (persoane)	5 671	5 769	101,7
4.	Capital propriu (mil. lei)	83,9	87,2	103,9
5.	Împrumuturi acordate (mil. lei)	304,7	309,1	101,4
6.	Depuneri de economii (mil. lei)	104,8	115,1	109,8
7.	Credite bancare și împrumuturi primite (mil. lei)	135,6	138,8	102,4

Tabelul nr. 13. Structura portofoliului de împrumuturi acordate de către asociațiile de economii și împrumut (mil. lei)

Nr.	Categoria	Împrumuturi acordate		2012 față de 2011 (%)
		30.09.2011	30.09.2012	
1.	Standard	273,7	293,7	107,3
2.	Supravegheat	8,8	7,4	84,1
3.	Substandard	3,7	3,1	83,8
4.	Dubios	9,6	1,8	18,8
5.	Compromis	8,9	3,1	34,8
	Total	304,7	309,1	101,4

Tabelul nr. 14. Structura activelor asociațiilor de economii și împrumut (mil. lei)

Nr.	Active	30.09.2011	30.09.2012	Modificare absolută
1.	Titluri de valoare	4,2	4,4	+ 0,2
2.	Depozite bancare	28,3	25,7	- 2,6
3.	Împrumuturi acordate	304,7	309,1	+ 4,4
4.	Provizioane pentru împrumuturi	- 20,8	- 9,1	+11,7
5.	Active materiale și nemateriale pe termen lung	4,9	5,8	+ 0,9
6.	Mijloace bănești în numerar	9,4	9,0	- 0,4
7.	Conturi curente	2,9	3,8	+ 0,9
8.	Creanțe aferente dobânzilor	17,8	7,2	- 10,6
9.	Provizioane pentru dobânzi	- 5,4	- 1,4	+ 4
10.	Alte active	2,2	9,0	+ 6,8
	TOTAL	348,2	363,5	+ 15,3

Tabelul nr. 15. Structura capitalului propriu al asociațiilor de economii și împrumut (mil. lei)

Nr.	Capital Propriu	30.09.2011	30.09.2012	Modificare absolută
1.	Cotele membrilor	13,6	14,0	+ 0,4
2.	Profitul nerepartizat (pierderea neacoperită) al anilor precedenți	70,8	68,7	- 2,1
3.	Profitul net (pierderea netă) al anului de gestiune	-1,7	4,2	+ 5,9
4.	Alte rezerve	1,0	0,4	- 0,6
5.	Corectarea rezultatelor anilor precedenți	0,1	- 0,2	- 0,3
6.	Diferențe din reevaluarea activelor pe termen lung	0,1	0,1	-
	TOTAL	83,9	87,2	+ 3,3

Tabelul nr. 16. Structura depunerilor de economii după termenul de scadență (mil. lei)

Nr	Termenul de scadență	30.09.2011		30.09.2012		2012 față de 2011 (%)
		mil. lei	Ponderea în total, %	mil. lei	Ponderea în total, %	
1.	Până la 1 lună	2,6	2,5	5,3	4,6	203,8
2.	De la 1 lună până la 3 luni	5,3	5,0	8,2	7,1	154,7
3.	De la 3 luni până la 1 an	81,6	77,9	83,6	72,6	102,5
4.	De la 1 an până la 3 ani	15,3	14,6	16,2	14,1	105,9
5.	De la 3 ani până la 5 ani	-	-	1,8	1,6	-
6.	Peste 5 ani	-	-	-	-	-
	Total	104,8	100,0	115,1	100,0	109,8

Tabelul nr. 17. Rezultatele financiare ale asociațiilor de economii și împrumut (mil. lei)

Nr.	Indicatori	30.09.2011	30.09.2012	Modificarea absolută
1.	Venituri din dobânzi aferente împrumuturilor acordate	50,6	51,6	+1,0
2.	Alte venituri din dobânzi	1,9	1,9	-
3.	Rezultatul net din constituirea și anularea provizioanelor	-19,8	- 12,8	+7,0
4.	Alte venituri operaționale	18,7	20,0	+1,3
5.	Rezultatul din activitatea de investiții (profit)	1,0	1,0	-
6.	Rezultatul din activitatea financiară (profit)	0,0	-0,2	-0,2
7.	Rezultatul excepțional profit (pierdere)	-	-	-
	Venit total	52,4	61,5	+9,1
8.	Cheltuieli privind dobânzile aferente depunerilor	10,6	10,9	+0,3
9.	Cheltuieli aferente altor dobânzi	13,3	12,8	-0,5
10.	Cheltuieli generale și administrative	27,4	30,1	+2,7
11.	Alte cheltuieli operaționale	2,8	3,5	+0,7
	Cheltuieli totale	54,1	57,3	+3,2
	Profit (pierdere) netă	-1,7	4,2	+5,9

Notă: informația detaliată privind activitatea participanților la piața financiară nebancaară este plasată pe pagina oficială a CNPF www.cnpf.md

Merită să mai investești în imobiliare?

Sectorul imobiliar a fost un „sport” național care a adus averi și bunăstare zecilor de mii de investitori din Republica Moldova. În perioada boom-ului imobiliar, anunțurile publicate de agenții moldoveni garantau profituri anuale de la 50 până la 100% din suma investită, miraj care a atras alte mii de investitori particulari. Afaceri bune în imobiliare mai sunt și astăzi. Există investitori profesioniști pentru care imobiliarele continuă să reprezinte o „mină de aur”.

Ramura construcțiilor deținea acum câțiva ani un rol central în dezvoltarea economică a Republicii Moldova, cu o pondere de peste jumătate la formarea capitalului fix. În prezent situația este dificilă pentru majoritatea dezvoltatorilor din ramură, care nu mai activează din cauza cererii reduse, dar și a lipsei de bani.

Așteptările doritorilor de a-și achiziționa locuințe s-au diminuat mult după ce criza imobiliară a început să afecteze ramura, iar companiile de construcții tergiversau lucrările de construcție, or, darea în folosință a blocurilor se lăsa așteptată ani buni, sau proiectele imobiliare au fost „înghetate” pe o perioadă nedeterminată din lipsa resurselor financiare.

Consultanții imobiliari susțin că într-o asemenea situație cea mai bună valorificare cu profit este posibilă doar atribuind plusvaloare proprietății, adică prin construirea unei clădiri, de exemplu, un mini-bloc cu mai multe apartamente. Dar asta presupune alți bani.

Situații mai mult sau mai puțin asemănătoare întâlnim și astăzi. Mulți dintre moldovenii care și-au încercat norocul la „loteria” tranzacțiilor cu terenuri sau case au pierdut nu doar bani, ci și credibilitatea financiară (fiind trecuți în listele rău-platnicilor din sistemul bancar).

Astăzi, numărul jucătorilor în imobiliare s-a redus dramatic. Totuși, dacă investitorul moldovean de rând este marele absent al pieței imobiliare, cine se află în spatele tranzacțiilor (destul de numeroase) și, mai important, unde stă piti profitul? Profesioniștii pieței imobiliare spun că, în general, această piață a rămas sub stăpânirea companiilor specializate în investiții de profil. Persoanele fizice active pe piață sunt, de regulă, moldovenii care muncesc în străinătate și investesc banii în proprietăți imobiliare.

Totuși, diferența dintre persoanele fizice și companiile de construcție se face la puterea de cumpărare, sursa (costul)/credibilitatea investitorului, perioada investiției. În principiu, moldovenii preferă achiziții pe persoană fizică, impozitul fiind mai mic. Companiile sunt mai active, au

bani mai mulți, sunt foarte agresive în negocieri, au atuu brandului, vor să facă rețele naționale.

Băncile, deși foarte prezente în sector din cauza expunerii pe zona imobiliară, fug de noi investiții „ca dracu’ de tămâie”. Totodată, multe proiecte imobiliare din Republica Moldova, care mizează pe finanțare (unele chiar anunțate) nu pot demara, deoarece băncile sunt destul de rezervate în acordarea împrumuturilor, după ce o parte din companiile de construcții în perioada boom-ului imobiliar au falimentat, iar unele din instituțiile financiare se chinuie și în prezent să vândă construcții nefinalizate.

CRIZĂ IMOBILIARĂ ÎN R.MOLDOVA

Băncile sunt mai degrabă dornice să își reducă expunerea pe imobiliare, însă pot obține finanțare doar proiectele foarte bune ale unor dezvoltatori cu rezultate dovedite și care pot veni cu garanții suficiente. Totodată, condițiile de pe piață continuă să fie dificile pentru cei care vor să investească capital în Republica Moldova și exercită presiune pe profiturile obținute de dezvoltatori în cazul unui exit.

Per ansamblu, recesiunea din ramura construcțiilor a fost determinată de două șocuri majore: primul ține de reducerea ofertei, iar al doilea, de scăderea cererii. Aparent, șocul legat de ofertă a fost primul care a afectat negativ sectorul construcțiilor, fiind apoi urmat de șocul din partea cererii. Or, creșterea prețurilor din acea perioadă indica prezența unei cereri crescândă pentru produsele imobiliare, în timp ce deja la începutul anului 2008, mai multe companii întâmpinau dificultăți în ceea ce ține de accesul la surse financiare pentru demararea unor proiecte imobiliare noi.

Numărul companiilor de construcții după anul 2000, ca rezultat al cererii pentru locuințe, a cunoscut o creștere spectaculoasă. Dacă în 2007 numărul acestora era de 2411, cu un volum total al vânzărilor de 8,4 miliarde de lei, anual, în 2008 – an ce a precedat criza, numărul dezvoltatorilor a crescut cu aproape 500, iar

vânzările au totalizat 9,4 miliarde de lei. În 2009, după ce antreprenorii au prins gustul obținerii profitului într-o perioadă scurtă de timp, numărul companiilor a crescut cu 3434, până la 5995 (cel mai mare număr după anul 2000), însă profitul acestora s-a redus cu 3 mil. de lei.

În prezent, în Republica Moldova sunt înregistrate 1500 de companii de construcții, dintre care doar un sfert mai activează. Iar celelalte, care au început o serie de proiecte imobiliare, le-au „înghetat” pe o perioadă nedeterminată, din lipsa resurselor financiare. Băncile sunt și ele reticente la creditarea respectivilor dezvoltatori din cauza lipsei garanțiilor rambursării împrumuturilor, dar și a încrederii.

Pe fondul atractivității sporite a ramurii respective pentru investitorii privați, numărul companiilor de construcții cu capital privat a crescut de 2,5 ori, iar ponderea acestora în totalul companiilor de construcții a crescut de la 79,3% în 2000 la 90,4% în 2008. Prin urmare, aceasta a permis crearea de noi locuri de muncă în economie, precum și îmbunătățirea relativă a situației financiare a angajaților din ramură. Astfel, numărul angajaților din companiile de construcții a crescut de la 44 mii la 76 mii, iar ponderea populației ocupate în ramura construcțiilor în totalul forței de mun-

că s-a dublat, de la 2,9% la 6,1% (în perioada 2000-2007). La rândul său, aceasta a determinat dublarea ponderii valorii adăugate brute (VAB) create în ramura construcțiilor din total VAB pe economie (de la 3,1% în 2000 la 6,1% în 2008).

Criza în construcții a avut și un efect pozitiv, deoarece a măturat de pe piață jucătorii care nu și-au onorat obligațiile față de clienți și erau implicați în tot felul de șmecherii cu banii clienților. În prezent, cele mai mari companii de construcții care au reușit să facă față cu brio dificultăților financiare sunt Basconslux și Glorinal care, deși în perioada de criză au înregistrat vânzări mai puține, acum se bucură de cea mai mare cerere de pe piață, dar și de o imagine bună în rândul cumpărătorilor. „Glorinal și Basconslux au reușit să se mențină pe piață pentru că și-au respectat promisiunile față de clienți, în plus, nu construiesc pe banii acestora, ceea ce este un avantaj față de alți dezvoltatori”, explică Nicolai Ostafeiciuc, șef de filială la Bursa Imobiliară Lara.

În ce privește doritorii de a achiziționa apartamente, practic, foarte puțini oameni mai investesc în construcții nefinalizate. Iar numărul celor care investeau în imobile, s-a micșorat considerabil, de la 30% cât era ponderea lor, la sub 10%.

ÎN SEPTEMBRIE, CU 4% MAI PUȚINE ÎNREGISTRĂRI DE IMOBILE

Pe parcursul lunii septembrie a anului curent, în registrul bunurilor imobile au fost efectuate 28 449 de înregistrări, ceea ce constituie cu 4% (1 328 înregistrări) mai puțin decât pe parcursul lunii similare a anului 2011 (29 777). Numărul tranzacțiilor imobiliare (vânzare-cumpărare, moștenire, donații, schimb) înregistrate în cadastrul bunurilor imobile în luna septembrie 2012 constituie 21 519, sau cu 5% (1 204 înregistrări) mai puțin decât în luna similară a anului 2011 (22 723). Numărul tranzacțiilor de vânzare – cumpărare a bunurilor imobile înregistrate în luna septembrie 2012 constituie 7242, sau cu 9% (726 înregistrări) mai puțin decât în luna similară a anului 2011 (7968). Numărul ipotecilor înregistrate pe parcursul lunii septembrie 2012 constituie 1599, ceea ce e cu 12% mai mult față de perioada analogică a anului 2011 (1430). Municipiului Chișinău îi revin 44% (706 înregistrări) din totalul ipotecilor înregistrate pe teritoriul Moldovei în perioada raportată.

LUCRĂRILE DE CONSTRUCȚIE S-AU REDUS CU 3,6%

În ianuarie-septembrie 2012 organizațiile de construcții au efectuat lucrări de construcții-montaj în valoare de 2813,4 mil. de lei (în prețuri curente), ceea ce reprezintă 96,4% (în prețuri comparabile) față de nivelul înregistrat în ianuarie-septembrie 2011. Pe elemente de structură a lucrărilor executate, predomină efectuarea lucrărilor de construcții noi, realizate în volum de 1521,0 mil. de lei, care a scăzut cu 2,0% față de perioada similară a anului precedent. Lucrărilor de reparații capitale și curente le-au revenit 1214,5 mil. de lei, la care s-au înregistrat scăderi respectiv cu 7,9% și 3,0%.

Pe obiecte de construcții, volumul lucrărilor de construcții s-a majorat la clădirile rezidențiale și la construcțiile inginerești cu 3,5%, respectiv cu 2,1%. La clădirile ne-rezidențiale, volumul lucrărilor de construcții a scăzut cu 20,3%.

În ianuarie-septembrie 2012 cel mai mare volum al lucrărilor a fost realizat de către agenții economici cu forma de proprietate privată, care au executat lucrări în antrepriză în sumă de 2233,4 mil. de lei, ceea ce reprezintă 79,4% din volumul total al lucrărilor executate și 94,3%, față de ianuarie-septembrie 2011.

Florin LEVĂNȚICĂ

Numărul întreprinderilor înregistrate a crescut în octombrie, după o scădere timp de patru luni

Numărul întreprinderilor înregistrate de Camera Înregistrării de Stat (CIS) a crescut în luna octombrie cu aproape șaptezeci de întreprinderi față de perioada similară a anului precedent, la 564, după o scădere timp de patru luni, consecutiv, comunică MOLDPRES cu referință la datele CIS.

Datele oficiale arată că, în zece luni ale anului 2012, au fost deschise sau reînregistrate mai puține afaceri decât în anul precedent. În ianuarie-octombrie au fost înregistrate 5 198 de întreprinderi, față de 5 599 în aceeași perioadă a anului 2010.

Dacă însă numărul întreprinderilor înregistrate de oficiul Chișinău al CIS s-a redus cu 2,5 la sută, apoi oficiile teritoriale au luat în evidență cu 13,5 la sută mai puține firme. Experții explică această discrepanță prin faptul

că mediul de afaceri din capitală a fost afectat mai puțin de încetinirea economică decât cel din alte regiuni ale țării. În aceste condiții a devenit și mai dificil accesul la finanțare și alte resurse al antreprenorilor din afara capitalei.

Pe de altă parte, numărul întreprinderilor ce și-au suspendat activitatea sau au fost reorganizate în regiuni este de circa 2,5 ori mai mare decât în Chișinău. Astfel, numărul întreprinderilor radiate din registrul de către oficiul teritorial din capitală s-a redus cu 27 la sută. Alte oficii teritoriale au radiat cu 0,5 la sută mai multe întreprinderi decât în perioada similară a anului precedent. Per total însă, în zece luni, 2012 au fost radiate din registrul de stat cu 9 la sută mai puține întreprinderi decât în perioada respectivă a anului precedent. Întreprinderile sînt radiate din registrul în caz de faliment, reorganizare sau din cauza altor probleme.

Un număr de 40% din întreprinderile înregistrate au ca sferă de activitate comerțul cu amănuntul și comerțul cu ridicata.

În Republica Moldova erau înregistrate la si-

tuția de la 1 noiembrie, 163 626 întreprinderi, dintre care mai mult de jumătate activează în capitală. Din numărul total al întreprinderilor, 80 421 sînt societăți cu răspundere limitată, iar 65 991 – întreprinzători individuali, notează MOLDPRES.

Companiile de construcții din Moldova vor plăti amenzi pentru neînregistrarea la Cadastru a Acordului de investiții în construcții timp de 15 zile din ziua semnării

Acestea sunt modificările la Codul contravențional și Legea privind cadastrul proprietății imobiliare, care au fost adoptate, săptămîna trecută, de Parlament în prima lectură.

Potrivit modificărilor, pentru încălcările menționate, persoanele fizice vor fi amendate cu 150-250 unități convenționale, iar cele juridice – cu 350-500 u.c. Sancțiunile pentru neînregistrarea în termen a acordului de investiții în

construcții vor deveni o garanție pentru doritorii de a cumpăra locuințe în construcție. Îndată după ce acordul despre investiții în construcții va fi înregistrat la oficiile cadastrale, locuința poate fi înstrăinată în favoarea altei persoane. Potrivit datelor CCCEC și ale Inspectoratului de stat în construcții, în prezent, în Moldova au fost stopate lucrările de construcții în 246 case de locuit.

Potrivit Centrului Anticorupție, unul din factorii decisivi, care a influențat stoparea lucrărilor sau tergiversarea acestora, este aplicarea schemelor ilegale de către conducerea companiilor de construcții, delapidări de fonduri și nu în ultimul rând vânzarea locuințelor nefinalizate mai multor persoane concomitent. CCCEC a intentat 57 de cauze penale în privința antreprenorilor, care au participat la scheme ilegale. Aceste ilegalități aduc prejudicii enorme persoanelor, care și-au investit banii în construcția locuințelor, precum și Bugetului de stat în legătură cu neachitarea impozitelor.

InfoMarket.

Banca Mondială estimează majorarea transferurilor din Federația Rusă

Un semnal bun pentru finanțarea deficitului de cont curent!?

În cel mai recent raport al Băncii Mondiale se prognozează o majorare a volumului transferurilor din Federația Rusă pe fondul creșterii robuste a prețurilor petrolului. Principalele țări unde remitențele se așteaptă a fi în creștere mai sunt Georgia, Tadjikistan, Kârgâzstan și Armenia.

Banii moldovenilor trimiși acasă ajută enorm economia locală, finanțând deficitul de cont curent într-o măsură mai mare decât au făcut-o autoritățile pe partea absorbției de fonduri europene sau investiții.

Potrivit statisticilor Băncii Mondiale, în străinătate muncesc 700 mii de moldoveni. În trei luni din 2012 fiecare dintre ei a trimis acasă în medie câte 602,07 de dolari. Chiar și influențați de cele mai negre știri despre zona euro, conaționalii noștri au reușit să trimită în trimestrul trei, aproape tot atât cât au trimis pe tot parcursul anului 2005 – 514,51 mil. de dolari.

„Rata de schimb din țările unde sunt transferate remitențele are un rol semnificativ în volumul transferurilor, fapt ce poate fi considerat drept o „încurajare” a migraților de a trimite mai mulți bani”, se mai spune în raportul Băncii Mondiale.

Fără să fie sprijiniți de autorități în vreun fel, prin acordarea unei facilități de transfer sau prin vreo reducere de impozite, gasterbeiterii au continuat să trimită bani acasă, fie pentru copiii rămași în îngrijirea rudelor, fie pentru compensarea pensiilor prea mici ale părinților, fie pentru a investi la locul de baștină. Adevărul e că autoritățile Republicii Moldova au programe puține privind valorificarea remitențelor moldovenilor. Acestea au lansat acum câțiva ani Pro-

gramul Pare 1+1, care are drept scop atragerea banilor moldovenilor care muncesc peste hotare în dezvoltarea afacerilor din Republica Moldova. Dar roadele acestuia par să fie insignifiante față de volumul total al remitențelor. Pentru comparație, în anul 2011 prin Programul Pare 1+1 au fost atrase investiții de 35 mil. de lei, echivalentul a 2,95 mil. USD, în timp ce volumul total al transferurilor a fost de 48 de ori mai mare. Majoritatea banilor trimiși în Republica Moldova contribuie la impulsivitatea consumului și la dezvoltarea domeniului de retail, afacere care este de fapt cea mai profitabilă în prezent față de lansarea unei afaceri de producție, care necesită timp pentru recuperare a plasamentului de capital. Totodată, mai sunt și o serie de proceduri birocratice și controale din partea instituțiilor statului, care împiedică dezvoltarea afacerilor – impedimente

invocate de fiecare dată de experții internaționali în topurile internaționale unde este inclusă și Republica Moldova.

Conform Băncii Mondiale, în 2011, volumul total al transferurilor a constituit 23% din PIB, care a fost de 82 miliarde 174 milioane de lei. Iar datele Băncii Naționale a Moldovei relevă că transferurile de bani din străinătate în favoarea persoanelor fizice rezidente și nerezidente s-au redus cu 8,3 mil. USD, la 134,05 mil. USD, în septembrie 2012, față de aceeași lună a anului precedent. În trimestrul unu din 2012, transferurile de mijloace bănești au însumat 288,99 mil. USD, în trimestrul doi – 361,70 mil. USD, iar în trimestrul trei – 421.45 milioane de dolari SUA.

Este cunoscut faptul că sumele trimise de un emigrant în țară scad pe măsură ce perioada petrecută în străinătate crește. Cum o mare parte dintre moldovenii din străinătate au plecat în ultimii 5-6 ani, este foarte probabil ca sumele trimise de aceștia în Republica Moldova (ca procent din economii) să fie mai mari decât ale celor care au plecat cu 10-15 ani în urmă. Este posibil ca un alt motiv să fie economiile pe care le fac muncitorii emigranți, de circa 50%. Această cifră, din nou, pare extrem de mare. De obicei, veniturile acestor oameni se situează sub medie, iar în acest context, pare imposibil să economisești jumătate din venit.

Prin urmare, dacă în ultimii cinci ani volumul remiterilor a fost de peste un miliard de dolari, înseamnă că o sumă de cel puțin câteva milioane este depusă în bănci sub formă de economii.

În cei deja peste zece ani de când s-a început cel mai mare val de emigrări, piața aceasta s-a maturizat. În primul rând, s-au produs schimbări de na-

tură structurală în rândul celor care pleacă în străinătate – vârstă, ocupație, experiență, iar mulți dintre cei ce intră pentru prima dată pe piață sunt ajutați de rude și cunoscuți stabiliți de ani buni în străinătate. Piața are astăzi o structură diferită decât acum zece ani. Crește numărul celor care lucrează în baza pregătirii profesionale sau și-au dobândit între timp o nouă profesie, crește numărul celor care obțin diplome în străinătate și continuă să muncească acolo, a crescut și numărul celor care dețin și cetățenie românească și, respectiv, nu mai sunt obligați să muncească la negru, necalificat. Deci, o parte tot mai mare din remitențe este o componentă stabilă.

Este clar că o parte dintre moldovenii care lucrează în străinătate nu se vor mai întoarce, indiferent de oportunitățile pe care le va oferi Republica Moldova.

Totodată, transferurile din străinătate nu cuprind doar remitențele, însă, pe de altă parte, muncitorii moldoveni mai trimit bani și sub formă de cash, intrări care nu sunt monitorizate, dar care compensează partea din transferuri care nu reprezintă remitențele. Prin urmare, suma comunicată de BNM reflectă într-o bună măsură totalul banilor trimiși în țară de către cei care muncesc în străinătate.

Impactul moldovenilor care trăiesc în afară se vede atât în prezent, cu pierderi de venituri impozabile pentru Republica Moldova și o piață a muncii care suferă de lipsa forței de muncă pregătite în anumite sectoare, cât și în viitor, devenind tot mai greu de susținut sistemul de pensii, medical, de asigurări sociale.

Republica Moldova a avut de pierdut din mai multe puncte de vedere în urma emigrării forței de muncă și a creierilor tine-

re. Aceasta este o pierdere netă, pentru că ne confruntăm cu mari greutăți în acoperirea forței de muncă calificate din țară și este o pierdere și din punctul de vedere al investițiilor pe care statul le-a făcut pentru pregătirea acestor oameni. Dar, pe termen scurt, e un beneficiu material, pentru că ei trimit anumite sume de bani în Republica Moldova.

Mai multe studii arată că o familie de moldoveni câștigă în străinătate, în medie, 1200 de euro pe lună, în condițiile în care, în Republica Moldova, salariul mediu brut este de aproximativ 214 de euro/lună.

Analizând dinamica plecării moldovenilor în străinătate, constatăm o pierdere enormă pentru piața forței de muncă, cauzată în principal de lipsa de perspective în diferite sectoare ale economiei. Republica Moldova ar avea nevoie de valoarea adăugată pe care acești 700 mii de oameni ar putea-o aduce în economie, atâta timp cât s-ar crea condițiile necesare readucerii acestora în sistem.

Oamenii au plecat în străinătate pentru că au comparat alternativele: fie stau în Republica Moldova și lucrează pe bani puțini, fie pleacă în afară să lucreze, posibil, în condiții mai grele, dar pentru un salariu mult mai mare. Atâta vreme cât există această diferență de productivitate între noi și țările occidentale, există o atractivitate a ideii acesteia, de a lucra acolo pe bani mai mulți. Acest lucru se poate schimba, dar durează extrem de mult.

Mai putem opri migrarea? Pentru a readuce moldovenii în țară, sunt necesare măsuri de durată, cum ar fi un echilibru economic și siguranța locului de muncă.

Este o acțiune pe termen lung și privește îmbunătățirea, în general, a climatului economic și social pe care le oferă generațiilor tinere, fapt care deocamdată nu se întâmplă în Republica Moldova.

O alta problemă este migrarea elitelor, care are un impact puternic asupra Republicii Moldova, pe termen lung. Plecarea celor mai pregătiți dintre noi este, probabil, cea mai gravă sursă de risc pentru viitorul Republicii Moldova.

De asemenea, statul trebuie să impulsioneze forța de muncă din străinătate să se reîntoarcă în țară, prin luarea unor măsuri concrete. Cuantumul taxelor stabilite asupra salariului în sarcina angajatorului aproape că este egal cu jumătate din suma primită net de angajat. De asemenea, birocrăția cu care se confruntă societățile private este descurajatoare pentru derularea de investiții noi. Reducerea numărului de taxe și procese birocratice ar conduce la reducerea costurilor de funcționare ale statului și ar da un impuls creării de companii noi.

Victor URSU

Transferul mijloacelor bănești din străinătate efectuate de persoanele fizice prin băncile din Republica Moldova (mil. USD)

Anul	Total intrări	Inclusiv prin Sistemul internațional de transfer
1999	89.62	52.21
2000	152.94	101.78
2001	211.99	140.08
2002	254.12	161.35
2003	317.29	175.59
2004	422.41	238.42
2005	683.25	514.51
2006	854.55	666.54
2007	1,218.23	986.68
2008	1,660.09	1,386.17
2009	1,182.02	982.23
2010	1,244.14	1,072.24
2011	1,453.79	1,276.61
2012 trei trimestre	1,072.14	950,51

**Tranzacții cu valori mobiliare ale emitenților din Republica Moldova, pe piața bursieră
(Perioada 19-23 noiembrie 2012)**

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitentului	Preț (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Pondere VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
19.11.12 10:16	MD14DANA1005	SA "DANA"	15,00	11600	174000,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	165179	7,02	25,00
19.11.12 14:31	MD14CMT1008	SA "CIMTRANS SERVICE"	5,80	536	3108,80	Vinzare Cumparare	49447	1,08	10,00
20.11.12 10:07	MD14ATBS1001	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO Nr.36"	1,00	1000	1000,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	167216	0,60	10,00
20.11.12 10:07	MD14ATBS1001	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO Nr.36"	1,00	796	796,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	167216	0,48	10,00
20.11.12 13:10	MD14MTAJ1009	SA "COLOANA DE CONSTRUCTIE-MONTAJ NR.17 "	30,00	165	4950,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	7858	2,10	100,00
20.11.12 13:15	MD14CMT1008	SA "CIMTRANS SERVICE"	5,80	25300	146740,00	Vinzare Cumparare (Negociere directa)	49447	51,17	10,00
20.11.12 14:31	MD14GOTI1002	SA "TIPOGRAFIA DIN RISCANI"	10,00	600	6000,00	Vinzare Cumparare	19524	3,07	10,00
20.11.12 14:31	MD14GOTI1002	SA "TIPOGRAFIA DIN RISCANI"	10,00	1323	13230,00	Vinzare Cumparare	19524	6,78	10,00
20.11.12 14:31	MD14PETR1002	SA "PETRICANCA"	156,95	446	69999,70	Vinzare Cumparare	19183	2,32	200,00
20.11.12 14:31	MD14ZONT1002	SA "ORIZONTUL-LUX"	2,00	613	1226,00	Vinzare Cumparare	196745	0,31	5,00
20.11.12 14:31	MD14ZONT1002	SA "ORIZONTUL-LUX"	2,00	525	1050,00	Vinzare Cumparare	196745	0,27	5,00
21.11.12 10:38	MD14FALA1005	SA	65,46	2563	167773,98	Agentia de Privatizare	192068	1,33	25,00
21.11.12 10:40	MD14CTEL1003	SA"CONSTRUCTORUL din Telenesti"	6,19	1259	7793,21	Agentia de Privatizare	93422	1,35	10,00
21.11.12 10:40	MD14LOCU1008	SA "LOCUINTA"	1,00	113	113,00	Agentia de Privatizare	35386	0,32	10,00
21.11.12 10:41	MD14BRIS1005	SA "BRISCO"	20,31	376	7636,56	Agentia de Privatizare	34862	1,08	35,00
21.11.12 11:30	MD14TUTF1002	SOLDANESTI"	0,50	603213	301606,50	Agentia de Privatizare	661280	91,22	20,00
21.11.12 14:31	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1100,00	25	27500,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,00	200,00
21.11.12 14:31	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1100,00	451	496100,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,04	200,00
21.11.12 14:31	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1100,00	174	191400,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,02	200,00
21.11.12 14:31	MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	40,00	8	320,00	Vinzare Cumparare	23406764	0,00	5,00
21.11.12 14:31	MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	40,00	188	7520,00	Vinzare Cumparare	23406764	0,00	5,00
21.11.12 14:31	MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	40,00	58	2320,00	Vinzare Cumparare	23406764	0,00	5,00
21.11.12 14:31	MD14BZAS1003	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO nr.35 DIN SINGEREI"	2,00	2394	4788,00	Vinzare Cumparare	108322	2,21	10,00
21.11.12 14:31	MD14BZAS1003	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO nr.35 DIN SINGEREI"	2,00	1742	3484,00	Vinzare Cumparare	108322	1,61	10,00
21.11.12 14:31	MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	21,50	106	2279,00	Vinzare Cumparare	1779826	0,01	20,00
22.11.12 10:07	MD14EURB1005	BC "EUROCREDITBANK"	7,00	773479	5414353,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	10800000	7,16	10,00
22.11.12 14:31	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1100,00	40	44000,00	Vinzare Cumparare	1037634	0,00	200,00
22.11.12 14:31	MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	30,00	3	90,00	Vinzare Cumparare	23406764	0,00	5,00
22.11.12 14:31	MD24BECM1000	BC "BANCA DE ECONOMII"	1,01	140	141,40	Vinzare Cumparare	302980	0,05	1,00
23.11.12 10:14	MD14MTAJ1009	SA"COLOANA DE CONSTRUCTIE-MONTAJ NR.17 "	30,00	62	1860,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UN	7858	0,79	100,00
23.11.12 14:31	MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	22,50	31	697,50	Vinzare Cumparare	23406764	0,00	5,00
23.11.12 14:31	MD14FERT1004	SA "FERTILITATEA - MARCULESTI"	0,47	820	385,40	Vinzare Cumparare	658121	0,12	2,00
23.11.12 14:31	MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	21,00	459	9639,00	Vinzare Cumparare	1779826	0,03	20,00
23.11.12 14:31	MD14MACA1007	SA"MACARA"	27,00	4	108,00	Vinzare Cumparare	136593	0,00	7,00
23.11.12 14:31	MD14MACA1007	SA"MACARA"	27,00	4	108,00	Vinzare Cumparare	136593	0,00	7,00
23.11.12 14:31	MD14ZONT1002	SA "ORIZONTUL-LUX"	2,00	2014	4028,00	Vinzare Cumparare	196745	1,02	5,00
23.11.12 14:32	MD14FERT1004	SA "FERTILITATEA - MARCULESTI"	0,47	342552	160999,44	Agentia de Privatizare	658121	52,05	2,00
TOTAL				1775182	7279144,49				

**Statistica tranzacțiilor extrabursiere
pentru perioada 12.11.2012-16.11.2012
Tipul tranzacției: Vânzare-cumpărare**

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)
1. ACORD S.A., RECEA	MD14ACCO1003	20	3	159	6360
2. DECEBAL, MUN. CHIȘINĂU	MD14DELE1009	1000	1	60	60000
3. ANGRO-IMPEX S.A., CHIȘINĂU	MD14ANIM1006	50	1	9	52
4. FRANZELUȚA COMBINATUL DE PANIFICAȚIE S.A., CHIȘINĂU	MD14FRAN1004	20	2	929	20438
5. TUTUN-CTC S.A., CHIȘINĂU	MD14TCTC1007	20	1	455	9100
6. MEGA PRIM, MUN. CHIȘINĂU	MD14EGAP1006	4	1	174	348
Total			9	1786	96298

Tipul tranzacției: Moștenire

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)
1. FABRICA DE CONFECȚII "IONEL" S.A., CHIȘINĂU	MD14NELI1003	2	1	2202	4404
2. INTERPARES PRIM, MUN. CHIȘINĂU	MD14ASIP1008	1	1	505	505
3. DRUMURI-BĂLȚI, MUN. BĂLȚI	MD14DRMB1006	10	1	168	1680
4. FLOAREA SOARELUI, BĂLȚI	MD14FLAU1001	20	1	50	1000
5. BUCURIA, MUN. CHIȘINĂU	MD14BUCU1002	10	1	750	7500
6. NISTRU-OLĂNEȘTI S.A ,jud.TIGHINA	MD14NISO1004	10	7	809	8090
7. DRUMURI IALOVENI, OR. IALOVENI	MD14IALD1009	10	2	1200	12000
8. B.C. MOLDOVA AGROINDBANK	MD14AGIB1008	200	1	36	7200
9. MICARNES, S. MIHAILOVCA	MD14SECA1007	50	9	241	6025
10. IMTEHCOM S.A., CHIȘINĂU	MD14IMTE1006	10	1	32	320
11. MONTAJCOM, MUN. CHIȘINĂU	MD14ONTA1001	10	1	155	1550
12. PROURA-VIN, J.UNGHENI	MD14PRVO1006	10	1	3130	31300
Total			27	9278	81574

Tipul tranzacției: Donație

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)
1. MICARNES, S. MIHAILOVCA	MD14SECA1007	50	7	233	5825
2. TRANSPORT, OR. TELENEȘTI	MD14SPOT1009	10	2	748	7607
Total			9	981	13432

Tipul tranzacției: Răscumpărarea valorilor mobiliare de către emitent în condițiile art. 79 din Legea nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 Privind societățile pe acțiuni

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)
1. PIELART, CHIȘINĂU	MD14PIEL1001	40	1	471	12246
Total			1	471	12246

Tipul tranzacției: Distribuirea valorilor mobiliare în cazul partajului averii între soți conform hotărârii instanței judecătorești

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)
1. B.C. MOLDOVA AGROINDBANK	MD14AGIB1008	200	1	37	7400
Total			1	37	7400

Tipul tranzacției: Succesiunea valorilor mobiliare în urma dizolvării sau reorganizării acționarului persoană juridică

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)
1. COMBINATUL DE VINURI DIN TARACLIA S.A., TARACLIA	MD14COVI1002	10	1	36224	362240
2. IAHHI S.A., CIADÎR-LUNGA	MD14IAHN1003	10	1	2271	35760
Total			2	38495	398000

Oferte/cereri comerciale la BVM la data de 27.11.2012

Коммерческие предложения на ФБМ на 27.11.2012 г.

Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.	Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.
MD14AVID1007	SA "AVICOLA - CODRU"	0,00	29,00	47775,00	MD14MACA1007	SA "MACARA"	0,00	27,00	10,00
MD14LEMN1007	SA "LEMNAR"	0,00	15,00	40450,00	MD14MACA1007	SA "MACARA"	5,00	25,00	0,00
MD14FAAN1003	SA "FARMACIA ANENII NOI"	0,00	55,06	36325,00	MD14MACN1002	SA "MACON"	0,00	30,00	1525,00
MD14GEST1002	SA "GEST-CAPITAL"	0,00	1,00	97000,00	MD14MAUR1006	SA "MAURITUS"	0,00	180,00	782,00
MD14STAR1003	SA "BUNASTARE"	0,00	10,00	513,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	110,00	7,00
MD14TRAS1003	SA "INTREPRINDEREA DE TRANSPORTURI AUTO nr.1"	0,00	10,00	9750,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	120,00	300,00
MD14CONB1009	SA "CONSTRUCTORUL"	0,00	7,00	2000,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	124,00	1794,00
MD14PIEL1001	SA "PIELART"	0,00	26,00	83847,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	124,99	335,00
MD14BATI1003	SA "BASTINA"	0,00	15,00	7500,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	125,00	800,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1100,00	1641,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	129,00	166,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1200,00	1042,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	130,00	408,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1210,00	5,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	135,00	8730,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1225,00	55,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	138,00	683,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1230,00	1,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	150,00	1141,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1235,00	263,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	200,00	459,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1275,00	93,00	MD14MCAR1008	SA "MOLDCARTON"	0,00	10,00	190,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1285,00	100,00	MD14MEZO1000	SA "MEZON"	0,00	10,00	2000,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1295,00	100,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	105,00	100,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1300,00	610,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	109,00	45,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1400,00	95,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	110,00	836,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1487,00	8,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	115,00	3308,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1500,00	4,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	145,00	34,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1560,00	100,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	200,00	144,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1800,00	100,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	280,00	67,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1900,00	572,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	299,00	196,00
MD14AGRN1003	SA "AGROMASINA"	0,00	9,55	5,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	300,00	87,00
MD14AGRN1003	SA "AGROMASINA"	0,00	10,00	144,00	MD14MICB1008	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	390,00	4247,00
MD14ALET1005	SA "ALET"	0,00	0,10	106970,00	MD14MIOA1005	SA "MIOARA"	0,00	1,00	4086,00
MD14ALLA1007	SA "AVICOLA "GALLINULA"	0,00	2,00	100,00	MD14MOEL1006	SA "MOLDELECTROMONTAJ"	0,00	75,00	850,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	2,99	100,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	28,00	104,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	3,00	1365,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	29,00	30,00
MD14APP1001	SA "API"	0,00	1,20	4949,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	30,00	30,00
MD14APP1001	SA "API"	0,00	7,00	844,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	33,00	128,00
MD14APRO1001	SA "APROMAS"	0,00	5,75	4112,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	35,00	54,00
MD14ARAL1001	SA "UZINA TURNATORIE ARALIT"	251,00	30,38	0,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	60,00	100,00
MD14ARTU1009	SA "RAUT"	0,00	6,00	13800,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	120,00	100,00
MD14AVCO1000	SA "AVICOLA "	0,00	25,00	26602,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	199,99	130,00
MD14AVIF1005	SA "AVICOLA ROSSO SL"	0,00	10,00	55,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	246,00	20,00	0,00
MD14AVIP1003	SA "AVIS PRIM"	0,00	6,00	3804,00	MD14MTUR1005	SA "MOLDOVA - TUR"	0,00	12,00	4568,00
MD14BALT1008	SA IM "BALTEANCA"	0,00	6,00	242100,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	4,00	1867,00
MD14BARD1000	Intreprinderea Mixta Fabrica de Vinuri "VINARIA BARDAR" SA	0,00	16,50	2,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	5,50	357,00
MD14BATI1003	SA "BASTINA"	0,00	20,00	25,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	6,50	3310,00
MD14BAZA1003	SA "BAZA TRANSPORTULUI AUTO NR. 14 DIN FLORESTI"	0,00	10,00	4850,00	MD14NICO1002	SA "NICODIM"	0,00	0,17	34697,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	40,00	1342,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	4,99	1150,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	50,00	316,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	5,00	117875,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	64,50	49,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	6,00	5427,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	200,00	88,00	MD14NOCA1000	SA "BETACON"	0,00	10,00	20,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	1000,00	11,00	0,00	MD14NTEH1006	SA "UZINA EXPERIMENTALA DE UTILAJ TEHNOLOGIC "INTEH"	0,00	15,00	30,00
MD14BETA1007	SA "BETON ARMAT"	100,00	20,00	0,00	MD14NUSA1004	SA "GAINUSA"	0,00	0,70	144497,00
MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	0,00	139,00	14,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	0,10	20,00
MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	0,00	150,00	4819,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	1,00	1759,00
MD14BIOC1006	SA "UZINA BIOCHIMICA DIN BALTI"	0,00	5,00	2342,00	MD14ORB11009	SA "ORHEI-MOBILA"	0,00	2,00	3455,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	240,00	690,00	MD14OSAM1003	SA "CONSAM"	0,00	0,69	20058,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	270,00	169,00	MD14OSAM1003	SA "CONSAM"	0,00	0,70	9218,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	280,00	1138,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	15,25	1290,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	290,00	2508,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	17,00	30,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	300,00	834,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	20,00	11630,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	1000,00	50,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	93,00	102,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	1150,00	145,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	100,00	2346,00
MD14CAHA1004	SA "CARAHASANI-VIN"	0,00	150,00	5000,00	MD14PIEE1000	SA Intreprinderea Mixta "PIELE"	0,00	14,00	30,00
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	5,00	17,00	MD14PIEL1001	SA "PIELART"	0,00	7,70	4,00
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	23,00	1776,00	MD14PLOV1002	SA "PLOVDIV"	0,00	9,00	6439,00
MD14CEPU1006	SA "CEREALE-PRUT"	0,00	20,00	9000,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	0,50	26277,00
MD14CERA1008	SA "CERAMICA_T"	0,00	1,60	331579,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	0,97	1017190,00
MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealiere "CEREALE FLOR"	0,00	9,99	255,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	5,25	106300,00
MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealiere "CEREALE FLOR"	0,00	15,00	129229,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALIERE"	0,00	8,05	115000,00
MD14CICU1007	SA "PISCICULTORUL"	0,00	12,00	9930,00	MD14RAP11009	SA "AUTORAPID"	0,00	5,00	434,00
MD14CIMA1009	SA "ICAM"	0,00	5,00	99,00	MD14RED11009	SA "INTREPRINDEREA PENTRU COLECTAREA CEREALELOR din Rediu-	0,00	11,50	13160,00
MD14COPA1008	SA "INTREPRINDEREA DE COLECTARE A VITELOR SI A PASARILOR"	0,00	9,00	13717,00	MD14REME1002	SA "REMEDIUM FARM 306"	0,00	2,00	833,00
MD14COVI1002	SA "COMBINATUL DE VINURI DIN TARACLIA"	0,00	7,00	990,00	MD14REV11007	SA "TRANSERVICE"	0,00	10,00	100,00
MD14COVI1002	SA "COMBINATUL DE VINURI DIN TARACLIA"	0,00	10,00	19377,00	MD14RFO1001	SA "MARFCONSUM - SUD"	0,00	10,00	200,00
MD14CPCC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	17,90	23000,00	MD14RICA1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN GLODENI"	0,00	10,00	107729,00
MD14CPCC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	18,00	13310,00	MD14RMEZ1007	SA "CARMEZ"	0,00	25,00	88,00
MD14CPCC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	48,45	58176,00	MD14RMEZ1007	SA "CARMEZ"	0,00	30,00	500,00
MD14CPCC1000	SA "COMBINATUL DE PRODUSE CEREALIERE DIN CHISINAU"	0,00	50,00	23511,00	MD14RMEZ1007	SA "CARMEZ"	0,00	35,00	15374,00
MD14CRIS1004	SA "CUPCINI - CRISTAL"	0,00	10,15	43349,00	MD14ROCO1000	SA "NOROC"	0,00	5,00	7686,00
MD14CTIP1005	S.A. Centrul Tehnic International "CTI-CAPITAL"	0,00	5416,00	4394,00	MD14ROZA1009	IM "SUDZUCKER-MOLDOVA"	0,00	39,00	685,00
MD14DEUN1007	SA "FABRICA DE UNT DIN TARACLIA"	0,00	5,00	13332,00	MD14ROZA1009	IM "SUDZUCKER-MOLDOVA"	50,00	12,00	0,00
MD14ELOM1006	SA "ELCOM"	0,00	3,40	148,00	MD14RUMD1003	SA "DRUM-2" din ORHEI	0,00	2,00	1622,00
MD14ENER1001	BC "ENERGBANK" SA	0,00	125,00	900,00	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	20,00	5641,00
MD14ENER1001	BC "ENERGBANK" SA	0,00	140,00	2280,00	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	25,00	3091,00
MD14ETUL1001	SA "FABRICA DE VINURI ETULIA"	0,00	10,00	705,00	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	0,00	30,00	4516,00
MD14FAOL1009	SA "FABRICA DE CONSERVE OLANESTI"	0,00	3,99	9656,00	MD14SECA1007	SA "MICARNES"	97,00	25,00	0,00
MD14FASE1004	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN CALARASI"	0,00	50,00	11998,00	MD14SERV1005	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN COSNITA"	0,00	5,55	50,00
MD14FDPO1002	SA "FABRICA DE PAINE ORHEI"	0,00	10,00	11,00	MD14SLIR1003	SA "SLI"	0,00	30,00	1100,00
MD14FLAU1001	SA "FLOAREA SOARELUI"	0,00	200,00	283,00	MD14SPIL1005	SA "SPICUL"	0,00	6,00	4171,00
MD14FLAU1001	SA "FLOAREA SOARELUI"	0,00	240,00	95,00	MD14SPRE1003	SA "SPERANTA"	0,00	7,00	23868,00
MD14FLAU1001	SA "FLOAREA SOARELUI"	0,00	250,00	850,00	MD14STEJ10				

Valori Mobiliare ale emitenților admise spre circulație la Bursa de Valori a Moldovei
Список ценных бумаг, допущенных к обращению на Фондовой Бирже Молдовы и

Table with columns: ISIN, Наименование АО/Депозитара SA, Обьем эмиссии, шт./Volumul emisiunii, un., Номинальная стоимость, лей / Valoarea Nominala a unei valori mobiliare, lei. Includes sections for Листинг (I-ый уровень), Листинг (II-ой уровень), and Non-Листинг/Non-Listing.

Table with columns: ISIN, Наименование АО/Депозитара SA, Обьем эмиссии, шт./Volumul emisiunii, un., Номинальная стоимость, лей / Valoarea Nominala a unei valori mobiliare, lei. Continuation of the securities list.

Table with columns: ISIN, Наименование АО/Депозитара SA, Обьем эмиссии, шт./Volumul emisiunii, un., Номинальная стоимость, лей / Valoarea Nominala a unei valori mobiliare, lei. Continuation of the securities list.

la 31 octombrie 2012 și incluse la Depozitarul Național al Valoilor Mobiliare
включенных в Национальный Депозитарий Ценных Бумаг на 31 октября 2012 года

ISIN	Numar denumire SA	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numar denumire SA	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	ISIN	Numar denumire SA	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei
MD14I01009	SA "IZOTERMOCON"	49 827	10,00	MD14I01009	SA "TRANSPORT"	35 278	10,00
MD14I01005	SA "CRIO-ZVORUL"	533 339	1,00	MD14SPRE1003	SA "SPERANTA"	95 527	10,00
MD14I01003	SA "JAVGURIN"	392 310	10,00	MD14SPRC1003	SA "SPERANTA-TC"	222 920	1,00
MD14I01001	SA "JLC"	692 149	56,00	MD14SRVS1009	SA "SERVIS"	42 788	10,00
MD14I01000	SA "JLC-INVEST"	63 200 426	0,00	MD14STAR1003	SA "BUNASTARE"	18 900	10,00
MD14I009000	SA "JLC-INVEST"	63 200 426	0,00	MD14STEF1003	SA "STEFANIA-FARM"	69 171	1,00
MD14I008000	SA "JUBILEU"	4 200	45,00	MD14STEL1009	SA "STEJOUR"	134 754	0,00
MD14I007000	SA "K.D.K."	46 243	20,00	MD14STIN1009	SA "CRISTINA-30"	78 546	2,00
MD14I006000	SA "KELLEY GRAINS"	1 348 650	10,00	MD14STRU1009	SA "TOD NISTRU"	704 653	20,00
MD14I005000	SA "KILIM"	270 256	5,00	MD14SUCE1003	SA "SUCCES"	18 884	5,00
MD14I004000	SA "LACTIS"	638 000	10,00	MD14SUCS1007	SA "SUCCES"	735 000	10,00
MD14I003000	SA "La GEVA"	20 000	1,00	MD14SUDT1005	SA "SUD TRANS"	115 582	4,00
MD14I002000	SA "Lalea-5"	23 664	5,00	MD14SUDV1001	SA "SUD VEST MONTAJ"	20 427	15,00
MD14I001000	SA "Statuina Tehnologica de Masini din Calarasi"	17 845	14,00	MD14SUPM1008	SA "SUPER-MANAGEMENT"	43 414	5,00
MD14I000000	SA "LIBRARIA CENTRALA ANENII NOI"	66 227	5,00	MD14SUSU1005	SA "SUCCES"	52 304	20,00
MD14I000000	SA "LEGGORN"	819 192	7,00	MD14TAMD1005	SA "SPERANTA - MD"	120 685	10,00
MD14I000000	SA "De colectare si desfacere a cerealelor din OLANESTI"	120 854	5,00	MD14TARA1003	SA "AGROTEHSERVICE TARACLIA"	94 523	10,00
MD14I000000	SA "LEMMAR"	439 312	15,00	MD14TARD1000	SA "DRUMURI - TARACLIA"	719 379	10,00
MD14I000000	SA "TIPOGRAFIA LEOVA"	75 721	4,00	MD14TATE1007	SA "FABRICA DE PRODUSE LACTATE DIN CIMISLIA"	74 965	10,00
MD14I000000	SA "LEOVIN"	636 937	10,00	MD14TATE1005	SA "MONTATOR"	64 828	17,00
MD14I000000	SA "LUA"	7 753	10,00	MD14TATE1003	SA "TAKTUS"	14 766	1,00
MD14I000000	SA "LUCIUS"	50 582	1 000,00	MD14TAVA1007	SA "DE PRODUCERE SI COMERT BOTAVA"	382 711	1,00
MD14I000000	SA "LUBERATEA"	66 270	1,00	MD14TAXI1007	SA "TAXI SERVICE"	314 560	10,00
MD14I000000	SA "FERTILITATEA"	246 638	3,00	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	5 591 022	10,00
MD14I000000	SA "GLUCERIA"	22 541	15,00	MD14TDA1000	SA "TDA"	677 708	8,00
MD14I000000	SA "EDILITAR"	122 938	10,00	MD14TEBS1007	SA "TEBAS"	1 064 559	10,00
MD14I000000	SA "LIFTMONTAJ"	627 126	1,00	MD14TECC1004	SA "ETER-C"	124 773	1,00
MD14I000000	SA "LINC-OM-101"	20 956	6,00	MD14TECO1000	SA "TELECOMRU"	29 338	10,00
MD14I000000	SA "Intreprinderea de colectare a cerealelor din LIPCANI"	1 181 473	10,00	MD14TECT1005	SA "PROTECTIA"	17 986	10,00
MD14I000000	SA "FERTILITATEA-ANENII NOI"	275 545	10,00	MD14TEHD1007	SA "Intreprinderea de reparatie si deservirea tehnici"	47 613	17,00
MD14I000000	SA "LIVADA"	35 838	20,00	MD14TEHM1000	SA "MOLDTEHME"	106 740	10,00
MD14I000000	SA "GLODEN REPARATIE"	31 075	60,00	MD14TEHO1005	SA "Tehoptimed"	62 877	12,00
MD14I000000	SA "LOGHIA"	83 658	5,00	MD14TEHM1008	SA "CONSTRUCTOUL CANTEMIR"	71 214	9,00
MD14I000000	SA "ANICLA - NORD"	2 899 172	1,00	MD14TEHM1005	SA "FABRICA DE VINURI DIN SARATENI VECHI"	173 963	10,00
MD14I000000	SA "FABRICA DE CONSERVE DIN FLORESTI"	1 925 958	2,00	MD14TERF1004	SA "FERTILITATEA DIN STRASENI"	193 321	10,00
MD14I000000	SA "Moldob"	58 878	10,00	MD14TERM1005	SA "THERMOTRANSAUTO"	283 490	20,00
MD14I000000	SA "Farmacia AL OVENI"	203 009	1,00	MD14TETA1007	SA "TETRA TRANS GROUP"	5 152	20,00
MD14I000000	SA "FABRICA DE PRODUSE LACTATE DIN CALARASI"	215 603	0,00	MD14TEXT1000	SA "BAZA COMERCIALA ANGRO-TEXTILE"	434 763	10,00
MD14I000000	SA "LA RASCRUCE"	30 000	21,00	MD14THIC1005	SA "TEHNICA"	60 348	3,00
MD14I000000	SA "LUCEAFARUL - SERVICE"	106 365	10,00	MD14TICE1008	SA "ANTICOR ELECTRO"	13 166	4,00
MD14I000000	SA "LUMINA VIETI"	63 526	5,00	MD14TICO1006	SA "TIPAR - COLOR"	3 617 297	10,00
MD14I000000	SA "CAHULPAN"	2 725 642	3,00	MD14TIES1000	SA "GRATIESTI - SERVICE"	128 251	1,00
MD14I000000	SA "LUSMECON"	261 164	50,00	MD14TIHI1009	SA "TIPOGRAFIA - HINCESTI"	20 212	10,00
MD14I000000	SA "MULTEVI"	100 616	1,00	MD14TIHL1006	SA "SMA-FERTILITATE"	2 573 407	1,00
MD14I000000	SA "FARMACIA NR. 280"	105 135	1,00	MD14TIHL1003	SA "VAST - PROTECT"	2 400 392	1,00
MD14I000000	SA "MAGISTRALA"	4 373 585	5,00	MD14TIHE1001	SA "TRICOM-RECLAMA"	87 975	5,00
MD14I000000	SA "MAGISTRALA"	1 925 958	5,00	MD14TRBP1008	SA "IM TIREX PETROL"	18 579 712	6,00
MD14I000000	SA "MAGNOLIA - SERVCOM"	278 048	10,00	MD14TST1003	SA "TIPOGRAFIA - STRASENI"	47 723	10,00
MD14I000000	SA "MAMALIGUTA"	97 545	1,00	MD14TTA1003	SA "TITAN-OTEL"	17 234	100,00
MD14I000000	SA "MAPASAUTO"	79 490	23,00	MD14TVCU1000	SA "TIPOGRAFIA STEFAN - VODA"	30 000	10,00
MD14I000000	SA "MARFURI PENTRU COPII - BALT"	22 070	1,00	MD14TOCI1000	SA "TOCUSOR"	81 207	20,00
MD14I000000	SA "FABRICA DE VINURI DIN COLIBASI-MARGARITAR"	29 110	50,00	MD14TOPA1009	SA "TOPAZ"	1 062 840	24,00
MD14I000000	SA "COORU MARE"	23 977	4,00	MD14TRAC1002	SA "TRANSCON"	221 388	5,00
MD14I000000	SA "DAAC Hermes group"	72 675 153	1,00	MD14TRAC1001	SA "UZINA DE TRACTOARE TRACOM"	2 274 887	23,00
MD14I000000	SA "MARCULESTI - COMB"	1 788 480	10,00	MD14TRAN1008	SA "TRANSSTROI"	124 399	10,00
MD14I000000	SA "MATCON CATANA"	27 528	1,00	MD14TRAS1003	SA "INTREPRINDEREA DE TRANSPORTURI AUTO nr.1"	230 680	17,00
MD14I000000	SA "MAURITUS"	9 745	10,00	MD14TRIA1006	SA "RAPID CONSTRUCTIA"	1 902 000	5,00
MD14I000000	SA "MOLDCARTON"	11 906 782	10,00	MD14TRIA1005	SA "TRICOM"	470 738	35,00
MD14I000000	SA "CULINARIE DECEBAL"	50 155	2,00	MD14TRIX1008	SA "TRIMEX"	5 168	5,00
MD14I000000	SA "MOLD-NORD"	2 033 320	10,00	MD14TROB1006	SA "TRANSOBIECT"	115 560	10,00
MD14I000000	SA "MEC COMUNAL-TRANSPORT"	1 971 404	1,00	MD14TROL1004	SA "AGROPETROL"	97 485	10,00
MD14I000000	SA "MECSERVICE"	1 151 968	1,00	MD14TRON1002	SA "ELECTRONSERVICE - EDINET"	8 198	10,00
MD14I000000	SA "MEGARON"	175 400	1,00	MD14TROS1007	SA "INTROSCOP"	1 522 097	10,00
MD14I000000	SA "MECONS-COMRAT"	60 426	10,00	MD14TRSE1009	SA "TRANSPORT-SERVICE"	3 595	40,00
MD14I000000	SA "COMITENT-SA"	125 000	5,00	MD14TSCS1006	SA "TEHNOSERVICE"	48 119	10,00
MD14I000000	SA "MECONS 21"	400 875	1,00	MD14TULA1005	SA "Combinatul materialelor de constructie din Cahul SA"	418 308	10,00
MD14I000000	SA "MERCURIU K"	32 728	2,00	MD14TUSE1004	SA "IUVENTUS-DS SVM"	75	1 000,00
MD14I000000	SA "FARMACIA-MERENI"	112 587	1,00	MD14TUTF1002	SA "FABRICA DE FERMENTARE A TUTUNULUI DIN SOLDANESTI"	661 280	20,00
MD14I000000	SA "METALIC"	92 102	40,00	MD14TVIN1004	SA "TOMAI-VINEX"	953 867	10,00
MD14I000000	SA "METALFEROS"	359 042	10,00	MD14TUC1006	SA "ORGINTERCONSTRUCTIA"	365 407	6,00
MD14I000000	SA "MECANIZATOR-TRIUMF"	95 356	5,00	MD14UDAR1007	SA "UNIPRODLACT"	90 958	50,00
MD14I000000	SA "MOLDOVA"	50 155	2,00	MD14ULEX1008	SA "ULEX"	19 187	10,00
MD14I000000	SA "MOLDOVA"	36 306	10,00	MD14ULUM1007	SA "ULUM-VIN"	191 987	10,00
MD14I000000	SA "MEZELURI EXTRA"	41 772	5,00	MD14UMEC1009	SA "UZINA MECANICA DIN LEOVA"	331 818	10,00
MD14I000000	SA "MEZON"	7 507 452	10,00	MD14UMRD1003	SA "DRUMURI-RISCANA"	755 919	10,00
MD14I000000	SA "MOLDOVAHIDROMAS"	51 234 879	1,00	MD14UNAL1001	SA "UNIVERSAL"	1 340 479	1,00
MD14I000000	SA "CARIERA MICHAUT"	255 701	10,00	MD14UNCO1006	SA "UNCONS"	20 679	50,00
MD14I000000	SA "MINA DIN CHISINAU"	291 833	10,00	MD14UNEM1006	SA "UNIC-SEM"	154 549	10,00
MD14I000000	SA "MILESTI - VIN"	380 498	10,00	MD14UNGD1005	SA "DRUMURI-UNGHENI"	1 059 761	10,00
MD14I000000	SA "MINA DIN CUPCINI"	326 771	5,00	MD14UNIC1004	SA "UNIC"	79 762	115,00
MD14I000000	SA "Pentru producerea materialelor de constructie MINERUL"	91 980	10,00	MD14UNIF1001	SA "UNIFARM"	124 225	1,00
MD14I000000	SA "SEMINTA"	28 197	5,00	MD14UNIT1005	SA "UNITA"	35 825	25,00
MD14I000000	SA "MIDARA"	2 901 467	5,00	MD14UNIV1001	SA "UNIVERSAL"	71 838	10,00
MD14I000000	SA "MIDARIL"	369 963	10,00	MD14UNIX1005	SA "UNIX"	15 368	10,00
MD14I000000	SA "MIDGARD TERRA"	504 407	38,00	MD14URIT1001	SA "FAURITORUL"	16 614	100,00
MD14I000000	SA "GRADINA MOLDOVEI"	128 827	10,00	MD14USBA1008	SA "USBA"	2 169 320	10,00
MD14I000000	SA "MOARA NEAMTULUI"	4 017	10,00	MD14UTEL1001	SA "FABRICA DE PRELUCRARE A SEMINTELOR DE PORUMB"	1 347 059	5,00
MD14I000000	SA "MOARA"	153 282	10,00	MD14UTIL1007	SA "UTILAJCOM"	603 785	5,00
MD14I000000	SA "RECAR"	2 378 808	1,00	MD14UTLA1006	SA "UTLAPCAR"	308 728	10,00
MD14I000000	SA "AUTOMOBILISTUL"	117 044	10,00	MD14UUED1008	SA "UZINA DE UTILAJ ELECTROTHERMIC"	53 157	35,00
MD14I000000	SA "CENTRUL DE MODA"	1 848 258	9,00	MD14UVIN1001	SA "UNGHENI-VIN"	877 638	10,00
MD14I000000	SA "MOD"	62 974	1,00	MD14UZIN1007	SA "UZINA ABAT"	899 700	5,00
MD14I000000	SA "MOLDELECTROMONTAJ"	55 620	10,00	MD14VALD1002	SA "VALERIU - D"	24 145	1,00
MD14I000000	SA "FERMONSTALARE"	3 400	50,00	MD14VALE1001	SA "VALEGA"	313 425	6,00
MD14I000000	SA "MOLDOVAGROCONSTRUCTIA"	63 773	10,00	MD14VARN1004	SA "VARNESI"	368 496	10,00
MD14I000000	SA "MOLDOVAGAZ"	13 239 080	10,00	MD14VAVR1008	SA "VAVRA & CO"	76 268	1,00
MD14I000000	SA "MOLDOVIANA"	269 195	10,00	MD14VAVV1003	SA "SUCEAVA"	130 162	1,00
MD14I000000	SA "MONTCE"	523 379	1,00	MD14VAVU1009	SA "ACVIA-VULCANESTI"	373 831	5,00
MD14I000000	SA "MONOLIT"	979 553	10,00	MD14VAVV1007	SA "VINUL CODRILOR"	478 077	10,00
MD14I000000	SA "MORITA-LU"	38 134	1,00	MD14VAVG1008	SA "ANGROCOCOMERT-VEST-EST"	65 028	50,00
MD14I000000	SA "Societatea Internationala de Asigurari MOLDSASIG"	600 000	100,00	MD14VELA1001	SA "VELA"	187 300	10,00
MD14I000000	SA "MODERN - SERVICE"	37 863	10,00	MD14VESI1006	SA "PARTENER INVEST-SA"	279 938	100,00
MD14I000000	SA "MONTATORUL - CONSTRUCTOR"	29 765	10,00	MD14VGLI1001	SA "VINAR GLIA"	120 536	10,00
MD14I000000	SA "MOROL - TRANS"	1 000 000	1,00	MD14VICI1002	SA "Intreprinderea piscicola VICTORIA"	127 852	1,00
MD14I000000	SA "TERMOTENIC"	19 230	10,00	MD14VICR1009	SA "VICCOMERT"	172 979	1,00
MD14I000000	SA "SPECIMONTAJ"	10 109	10,00	MD14VIER1007	SA "VIERUL-INCOM"	128 942	1,00
MD14I000000	SA "MERCURIU"	37 168					

Costurile de transportare a containerelor cu mărfuri din China în Moldova au scăzut cu circa 20 la sută

Costurile de transportare pentru containerele de 40" din principalele porturi din China până la Giurgiu-lești au scăzut la 2 300 de dolari SUA și până la Chișinău la 2850 USD, pentru prima jumătate a lunii decembrie, transmite MOLDPRES cu referință la Danube Logistics, operatorul Portului Internațional Liber Giurgiu-lești,

Directorul marketing și PR al companiei, Irina Burunsus, a precizat pentru Agenție că prețurile s-au redus în medie cu 500 de dolari SUA, comparativ cu transportul terestru din portul Constanța. "Portul Giurgiu-lești a devenit mai competitiv și față de portul Odesa", a mai spus Burunsus.

Această micșorare a costurilor a fost posibilă ca urmare a implementării serviciului săptămânal, intermodal de transportare a containerelor a societății Danube Logistics între Chișinău, Giurgiu-lești și Constanța.

Noul serviciu le dă posibilitate importatorilor și exportatorilor din Republica Moldova să beneficieze de rate competitive de la oricare dintre cele 19 linii maritime internaționale ce deservesc Terminalul de Container Constanța Sud din Portul Constanța. Pe lângă optimizarea cheltuielilor de transport, serviciul societății Danube Logistics permite importatorilor și exportatorilor din Moldova să evite costurile înalte suplimentare asociate cu formalitățile de tranzit prin țările vecine, deoarece containerele sînt transportate direct pe nava maritimă între Moldova și Constanța pe Dunăre și Marea Neagră.

Societatea Danube Logistics este investitorul general și operatorul Portului Internațional Liber Giurgiu-lești, precum și una din principalele companii de logistică din Republica Moldova.

China ocupă locul patru în clasamentul țărilor din care Republica Moldova importă mărfuri. În nouă luni ale anului curent, importurile s-a ridicat la 288,6 milioane de dolari SUA, în creștere cu 2,2 la sută față de perioada similară a anului precedent. Exporturile din Moldova în China au crescut în aceeași perioadă de 2,7 ori, la 5,2 milioane de dolari, potrivit Biroului Național de Statistică, notează MOLDPRES.

Volumul investițiilor în ZEL-uri a crescut de 1,7 ori

Pe parcursul lunilor ianuarie-septembrie 2012, volumul total al investițiilor în zonele economice libere /ZEL/ a constituit 13 mln de dolari SUA și a înregistrat o creștere de 1,7 ori, comparativ cu perioada similară a anului trecut, informează MOLDPRES.

Pe întreaga activitate a ZEL-ilor, conform situației din 1 octombrie curent, volumul total al investițiilor a fost estimat la 155 mln de dolari SUA. Acest lucru l-a declarat astăzi, în cadrul unei conferințe de presă, Ion Lupan, șef al Direcției generale politice industriale și de competitivitate a Ministerului Economiei.

Sursa citată a mai menționat că volumul total al vânzărilor producției industriale de către rezidenții zonelor economice libere, în nouă luni ale acestui an, s-a majorat cu 10,3%, față de aceeași perioadă a anului 2011 și a constituit 1 mld 575,5 mln de lei, sau 8,9 la sută din volumul producției industriale prelucrătoare, fabricate în ianuarie-septembrie a. c., de către întreprinderile industriale din Republica Moldova.

"În general, activitatea zonelor economice libere rămîne a fi orientată mai mult spre producția industrială destinată exportului. Cea mai mare parte a producției industriale fabricate în aceste zone, în valoare de 1 mld 343,4 mln de lei, sau 85,3%, a fost exportată. Pe piața internă au fost comercializate mărfuri în valoare de 106,4 mln de lei, iar de 125,7 mln de lei – au fost vîndute pe teritoriul zonelor respective", a remarcat Ion Lupan.

Printre rezidenții cu cele mai bune rezultate în activitate, au fost nominalizate zonele economice libere "Bălți", "Ungheni-Business" și "Tvardița".

În context, Ion Lupan a mai accentuat că, actualmente, se află în derulare 8 proiecte în zonele economice libere, cu o valoare de 120 mln de dolari SUA investiții, iar volumul de vânzări se preconizează a fi de 130 mln de dolari SUA. Aceleași proiecte prevăd angajarea a 2500 de persoane. Lansarea lor va avea loc la începutul anului 2013.

La data de 1 octombrie 2012, pe teritoriul zonelor economice libere din Republica Moldova erau înregistrați 151 de rezidenți, iar numărul de angajați constituia 6167 de persoane. Actualmente, în Moldova, activează 7 zone economice libere, care reprezintă un instrument eficient de atragere a investițiilor străine în țara noastră, crearea noilor locuri de muncă și promovarea producției industriale autohtone, notează MOLDPRES.

Rata de penetrare cu servicii mobile în Moldova se apropie de nivelul țărilor Europei Centrale și de Est

Numărul total al utilizatorilor de telefonie mobilă a depășit 4 milioane, iar rata de penetrare a serviciilor de comunicații mobile a ajuns la 113,8%, transmite MOLDPRES cu referință la un raport al Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologie Informației (ANRCETI).

Șeful Serviciului de presă al ANRCETI, Anatol Barbei, a precizat că, în nouă luni ale anului curent, rata de penetrare a crescut cu 9,4 la sută față de sfîrșitul anului 2011. Republica Moldova ar putea să atingă spre finele anului 2013 rata medie de penetrare a serviciilor de comunicații mobile în țările Europei Centrale și de Est, respectiv 128%, dacă se va menține tendința din ultimii ani, cînd acest indicator a crescut cu peste 11 la sută, sînt de părere experții.

În ultimii trei ani, numărul de utilizatori ai serviciilor de telefonie mobilă a crescut de la 2 milioane 959 mii, în trimestrul trei 2010, la 4 milioane 490 mii în aceeași perioadă a anului 2012. Rata de penetrare a evoluat în aceeași perioadă de la 83% la 113,8%.

Un impuls puternic pentru dezvoltarea pieței va da implementarea serviciilor de generația a patra, după ce două companii au primit licență.

Opt din zece beneficiari ai serviciilor de telefonie mobilă sînt utilizatori activi, numărul acestora a ajuns la 3 milioane 469 mii, după nouă luni. Alți 409,4 mii de utilizatori, considerați de ANRCETI drept pasivi, în ultimele trei luni nu au consumat și nu au achitat nici un serviciu de comunicații mobile.

Spre atenția acționarilor S.A. „Drumuri Cahul”

Vă aducem la cunoștință că la 16.11.2012 a avut loc ședința consiliului, la care au fost prezenți 100% din cei 5 membri ai consiliului.

AU FOST LUATE URMĂTOARELE HOTĂRÎRI

Referitor la ordinea de zi a ședinței consiliului. S-a aprobat darea de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni în sumă de 10 706 040 (zece milioane șase sute mii patruzeci) lei și lista subscriitorilor.

S-au aprobat modificările și completările la Statutul Societății, legate de rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni.

Consiliul societății
Relații la tel: 0299-43-494

S.A. "Combinatul de Colectare și Prelucrare a Cerealelor din Fălești"

aduce la cunoștință că la 22.11.2012 a avut loc Adunarea Extraordinară a acționarilor, la care au participat acționarii și reprezentanții lor ce dețin 66,4% din acțiunile cu drept de vot, aflate în circulație.

CU VOT UNANIM AU FOST ADOPTATE URMĂTOARELE HOTĂRÎRI LA ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII:

1. Completarea listei jenurilor principale de activitate societății.
2. Introducerea modificării și completării în Statutul Societății pe Acțiuni "Combinatul de Colectare și Prelucrare a cerealelor din Fălești"

În atenția acționarilor «Întreprinderea de transport auto nr. 7 or. Bălți»

Consiliului societății anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor Întreprinderea de transport nr. 7 or. Bălți S.A. Adunarea va avea loc cu prezența acționarilor la data de 28 decembrie 2012 pe adresa: Calea Leșilor, 184 mun. Bălți. Adunarea se va începe la ora 14 și 15 min. Înregistrarea participanților: de la ora 13.00 pînă la ora 14.00.

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la încetarea înainte de termen împuternicirilor Comisiei de Cenzori a societății.
2. Alegerea membrilor Comisiei de Cenzori a Societății și aprobarea cuantumului retribuției muncii lor.
3. Cu privire la încetarea înainte de termen împuternicirilor membrilor Consiliului Societății.
4. Alegerea membrilor Consiliului Societății, aprobarea termenului împuternicirilor acestora și cuantumului retribuției muncii lor.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare este întocmită conform situației din 23.11.2012. Cu materialele ordinei de zi acționarii pot lua cunoștință în zilele de lucru, începînd cu 18.12.2012 de la orele 10 pînă la 16 pe adresa: Calea Leșilor, 184 mun. Bălți.

Pentru înregistrare acționarii vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții – și procura întocmită conform prevederile legislației.

Relații la tel.: (231) 5-26-49.
Directorul

Societatea pe Acțiuni "AVICOLA VADUL LUI VODĂ"

Vă anunță că Consiliul Societății (organul executiv; acționarul, care posedă nu mai puțin de 25 la sută de acțiuni cu drept de vot) a luat hotărîrea despre convocarea Adunării Generale a acționarilor (ordinară; extraordinară), care va avea loc pe data de 28 decembrie 2012, la ora 10-00, în sala de ședințe a întreprinderii, pe adresa: s. Vădulenii, mun Chisinau. Începutul înregistrării – ora 9-00, sfîrșitul înregistrării ora 9-45.

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea dării de seamă a consiliului societății privind rezultatele activității în anul 2011
2. Aprobarea dării de seamă a Comisiei de cenzori pe anul 2011
3. Alegerea membrilor Consiliului societății și aprobarea cuantumului retribuției muncii lor.
4. Aprobarea firmei de audit și stabilirea cuantumului retribuției serviciilor ei.
5. Alegerea membrilor comisiei de cenzori și stabilirea cuantumului retribuției serviciilor lor.
6. Confirmarea prorogării și restructurizării creditelor obținute la BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA
7. Privind gajarea bunurilor societății – terenuri pentru construcție, precum și cu destinație specială, întru asigurarea creditelor obținute la BC „Eximbank-Gruppo Veneto Banca” SA.
8. Privind dreptul de semnătură a acordurilor la contractele necesare în legătură cu restructurarea și prorogarea creditelor, precum și în legătură cu gajarea bunurilor societății.
9. Autentificarea listei acționarilor și semnăturilor președintelui și secretarului pe procesul verbal al Adunării Generale

Adunarea Generală a Acționarilor se ține cu prezența acționarilor.

Forma avizării acționarilor despre adunare: personală, aviz în gazeta "Capital Market".

Rugăm să pregătiți lista acționarilor potrivit situației din 28 noiembrie 2012, care prin hotărîrea Consiliului societății (organului executiv) e considerată ca dată de evidență.

De materialele referitoare la ordinea de zi a adunării generale se poate lua cunoștință pe adresa s. Vădulenii, mun Chisinau, începînd cu 28 noiembrie 2012 de la ora 8-00 pînă la 13-00

Informații suplimentare referitor la desfășurarea adunării generale la tel. 022 31-46-99 SA "Avicola Vadul lui Vodă"

Stimați acționari ai S.A. „Casa Nuntii – Noroc”

Consiliul societății anunță despre convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor care va avea loc la 13 decembrie 2012 pe adresa: mun. Chisinau, str. Sucevița – 34, în incinta societății. Înregistrarea acționarilor – între orele 9.00 – 9.50 pe adresa indicată mai sus. Începutul adunării – ora 10.00.

ORDINEA DE ZI:

1. Solicitarea creditului de la BC «EXIM-BANK – Gruppo Veneto Banca» SA pentru achitarea cu furnizorii și alimentarea mijloacelor circulante.
2. Asigurarea creditului solicitat de la BC «EXIMBANK – Gruppo Veneto Banca» SA.
3. Eliberarea împuternicirii pentru semnarea contractului de credit, contractului de ipoteca și îndeplinirea altor formalități pentru validarea raporturilor cu BC «EXIMBANK – Gruppo Veneto Banca» SA.
4. Încetarea împuternicirii membrilor comisiei de cenzori. Alegerea noii componente a comisiei de cenzori.
5. Cu privire la autentificarea semnăturilor președintelui și secretarului din procesul verbal al adunării generale extraordinare a acționarilor.

Adunarea generală extraordinară a acționarilor va fi ținută cu prezența acționarilor sau reprezentanților lor, prezentînd buletinul de identitate sau procura perfectată în conformitate cu prevederile legislației.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunarea generală extraordinară a acționarilor este întocmită la situația de 27. XI. 2012 de către R.I. "Registru" S.A.

S-a stabilit ca acționarii pot lua cunoștință cu materialele pentru ordinea de zi a adunării generale cu 10 zile înainte de ținerea adunării între orele 10.00 -16.00 la sediul societății pe adresa: mun. Chisinau, str. Sucevița, 34.

Acționarii vor fi informați despre convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor prin expedierea avizelor tuturor acționarilor (reprezentanților lor legali sau detinatorilor nominali) și publicarea informației în ziarul „Capital Market”.

Participanții la adunarea generală extraordinară a acționarilor se vor înregistra de către comisia de înregistrare: Petrascu A., Crijanovschi P., și Cucu I.

Relații la tel: 51-19-46
Consiliul Societății

S.A. „Timplarul”

Извещает своих акционеров, что Советом общества принято решение о созыве 11 декабря 2012 года в 10.30 внеочередного общего собрания акционеров в очной форме по адресу: г. Кишинев, ул. Петрикань, 17, место проведения кабинет председателя Совета А.О. «Тымпларул».

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Отчет ликвидатора о проведенной работе.
2. Утверждение ликвидационного баланса А.О. «Тымпларул».

Список акционеров, имеющих права участвовать в собрании составлен на 23 ноября 2012 года (закрытие реестра)

Регистрация акционеров с 9.30 до 10.20 при наличии документа, удостоверяющего личность, а для представителей акционеров доверенности, заверенной в установленном законом порядке.

С материалами к собранию можно ознакомиться в бухгалтерии АО по адресу: г. Кишинев, ул. Петрикань, 17, с 9.00 до 16.00 часов с 26 ноября 2012 года, телефон: 022 317078.

**Уважаемый акционер
I.M. «PRUT» S.A.!**

Исполнительный орган объявляет о созыве внеочередного общего собрания акционеров I.M. «PRUT» S.A.. Собрание состоится в очной форме 28 декабря 2012 года по адресу: м. Кишинэу, ул. Вероника Микле, 1. Начало собрания в 15.00 часов. Регистрация участников: с 14.50 часов до 14.50 часов.

ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ:

1. О досрочном прекращении полномочий ревизионной комиссии Общества.
2. Выборы членов ревизионной комиссии Общества и утверждение размера оплаты их услуг.
3. О досрочном прекращении полномочий членов Совета Общества.
4. Выборы членов Совета Общества. Утверждение срока полномочий и размера оплаты их труда.

Список акционеров, имеющих право на участие в собрании, составлен на дату 23.11.2012.

С материалами по повестке дня собрания можно ознакомиться с 18.12.2012 в рабочие дни с 10.00 до 12.00 часов по адресу: м. Кишинэу, ул. Вероника Микле, 1, у секретаря г-жи Н. Гергишан.

Для регистрации акционеры должны представить удостоверение личности, а представители – также и доверенность, составленную в соответствии с законодательством.

«MEGA PRIM IMOBIL» S.R.L.

В соответствии со ст. 84 Закона РМ №1134-XIII от 02.04.97 г. «Об акционерных обществах», «MEGA PRIM IMOBIL» S.R.L. (IDNO 1009600016034) сообщает о том, что вследствие приобретения 11 600 (одиннадцать тысяч шестисот) простых именных акций АО «DANA» (код ISIN MD14DANA1005), что составляет 7,02% от общего количества ценных бумаг данного класса указанного эмитента, 22.11.2012 г. «MEGA PRIM IMOBIL» S.R.L. стало владельцем 51 940 (пятидесяти одной тысячи девятисот сорока) простых именных акций АО «DANA», что составляет 31,44% от их общего числа.

**În atenția acționarilor
SA «Floarea Soarelui»**

Consiliului societății anunță convocarea adunării generale extraordinare repetate a acționarilor S.A. «Floarea Soarelui».

Adunarea va avea loc cu prezența acționarilor la data de 28 decembrie 2012 pe adresa: str. 31 August, 6, mun. Bălți. Adunarea se va începe la ora 11 și 15 minute. Înregistrarea participanților: de la ora 10.00 până la ora 11.00.

ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII:

1. Cu privire la încetarea înainte de termen împuternicirilor Comisiei de Cenzori a societății.
2. Alegerea membrilor Comisiei de Cenzori a Societății și aprobarea cuantumului retribuției muncii lor.
3. Cu privire la încetarea înainte de termen împuternicirilor membrilor Consiliului Societății.
4. Alegerea membrilor Consiliului Societății, aprobarea termenului împuternicirilor acestora și cuantumului retribuției muncii lor.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare este întocmită conform situației din 23.11.2012. Cu materialele ordinea de zi acționarilor pot lua cunoștință în zilele de lucru, începând cu 18.12.2012 de la orele 10 până la 16 pe adresa: str. 31 August, 6, mun. Bălți.

Pentru înregistrare acționarilor vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții – și procura întocmită conform prevederilor legislației.

Relații la tel.: (231) 5-26-49.
Directorul General

**În atenția acționarilor
“RADIATOR” S.A.
și publicului larg**

În conformitate cu prevederile art. 54 alin. (6) al Legii cu privire la piața valorilor mobiliare, “RADIATOR” S.A. anunță că la ședința Consiliului Societății din 23.11.2012 cu cvorumul de 100% (prezenți 5 din 5 membrii ai Consiliului) a fost adoptată unanim hotărârea privind calificarea ca fiind efectuată emisiunea de acțiuni în număr de 11 430 (unsprezece mii patru sute treizeci) acțiuni ordinare nominative de clasa I ca rezultat al emisiunii suplimentare de acțiuni, cît și a fost aprobată darea de seamă privind totalurile emisiunii suplimentare de acțiuni.

Informații suplimentare la tel.: 29-28-90.

**În atenția acționarilor
„Baștina” S.A.**

Vicleanschi Vladimir, c/p 0981706887545, cu adresa de reședință MD 2068, mun. Chișinău, bd. Moscova, 12 ap. 10, anunță ofertă publică de vânzare, inițiată de insider, a acțiunilor ordinare nominative de clasa I a “Baștina” S.A. (codul ISIN: MD14BATI1003), cu sediul MD-2002, mun. Chișinău, șos. Muncăști, 801/3.

Numărul și cota valorilor mobiliare de clasa respectivă deținute de ofertant împreună cu persoanele sale afiliate – 7 500 (șapte mii cinci sute) acțiuni, ce reprezintă 2,21% din numărul de acțiuni cu drept de vot inclusiv:

– Vicleanschi Vladimir – 7 500 (șapte mii cinci sute) acțiuni, ce reprezintă 2,21% din numărul de acțiuni cu drept de vot;
– persoanele sale afiliate a ofertantului – nu dețin.

Acțiuni de tezaur – 0 unități

Numărul de valorilor mobiliare ce constituie obiectul ofertei publice – 7 500 (șapte mii cinci sute) acțiuni, ce reprezintă 2,21% din numărul de acțiuni cu drept de vot.

Prețul propus de vânzare al valorilor mobiliare de către ofertant: 15,00 lei.

Termenul de acțiune a ofertei publice – 30 zile, începând 28.11.2012 până la 27.12.2012 inclusiv.

Informație privind brokerul antrenat de către ofertant în procesul de derulare a ofertei publice: Banca Comercială „UNIBANK” S.A., IDNO 1002600036004, Licența CNPF 000567 din 13.02.10 valabilă pînă la 13.02.15, adresa de reședință: MD 2012, mun. Chișinău, str. Mitropolit G. Bănulescu Bodoni, 45; Telefon de contact: 022 253923/ 022 253815.

Potențialii cumparatori pot lua cunoștință de prospectul ofertei publice și obține informații suplimentare în zile de lucru între orele 9:00-17:00 la sediul societății, pe perioada de acțiune a ofertei.

**În atenția acționarilor
SA «Floarea Soarelui»**

Consiliului societății anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor S.A. “Floarea Soarelui”.

Adunarea va avea loc cu prezența acționarilor la data de 14 decembrie 2012 pe adresa: str. 31 August, 6, mun. Bălți. Adunarea se va începe la ora 11 și 15 minute. Înregistrarea participanților: de la ora 10.00 pînă la ora 11.00

ORDINEA DE ZI:

1. Despre încheierea tranzacțiilor.
2. Despre acordarea împuternicirilor la semnarea tranzacțiilor.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare este întocmită conform situației din 27.11.2012. Cu materialele ordinea de zi acționarilor pot lua cunoștință în zilele de lucru, începând cu 07.12.2012 de la orele 10 până la 16 pe adresa: str. 31 August, 6, mun. Bălți.

Pentru înregistrare acționarilor vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții – și procura întocmită conform prevederilor legislației.

Relații la tel.: (231) 5-26-49.
Directorul General

**К сведению акционеров
АО „Universcom”**

Советом общества „Universcom” SA (протокол №10 от 20.11.2012 г.) принято решение:

1. Направить на выплату промежуточных дивидендов акционерам „Universcom” SA 759089,52 лей из расчета 1,68 лей на 1 голосующую акцию эмитента. Дивиденды выплачиваются по результатам деятельности за период с 01.01.2012 года по 30.09.2012 года.
2. Список акционеров и номинальных владельцев акции общества, имеющих право на получение промежуточных дивидендов, составлен по состоянию на 05 ноября 2012 года, согласно ч. 4, ст. 49 Закона «Об акционерных обществах».
3. Форма оплаты дивидендов – денежными средствами.
4. Срок выплаты дивидендов с 17 декабря 2012 года.

BC “UNIBANK” S.A.

COMUNICAT INFORMATIV

BC “UNIBANK” S.A. informează că acționarii Băncii, în cadrul Adunării generale extraordinare a acționarilor care a avut loc la 24 noiembrie 2012, unanim au decis modificarea termenului de încheiere a emisiunii a VIII-a suplimentară de acțiuni ale Băncii (prelungirea termenului de subscriere pînă la 30 noiembrie 2012) și modificarea mărimii emisiunii, aprobînd suma de 60 mln. lei.

Concomitent menționăm că din 15 noiembrie 2012 au început să-și exercite atribuțiile Președintele Consiliului Băncii d-I Viorel Melnic și membrul Consiliului Băncii d-I Valerian Cristea, în legătură cu confirmarea dumniilor în calitate de administratori ai Băncii de către Banca Națională a Moldovei.

Organul executiv al Băncii

S.A. „MANVIN”

În conformitate cu Legea despre societăți pe acțiuni și statutul S.A. „MANVIN”, s-a hotărît: A convoca adunarea extraordinară a acționarilor S.A. „MANVIN” la data de 11.12.2012, ora 10.00 în incinta societății. Începutul înregistrării ora 9.30.

ORDINEA DE ZI:

1. Raportul administrației S.A. „MANVIN” privind rezultatul evaluării întreprinderii.
2. Aprobarea efectuării tranzacțiilor de către societate.
3. Aprobarea reorganizării S.A. „MANVIN” prin dezmembrare (separare) cu crearea unei Societăți cu Răspundere Limitată.
4. Aprobarea comisiei de reorganizare cu dreptul de semnare a proiectului de dezmembrării, actului de transmitere și a bilanțului de reparație.
5. Aprobarea listei acționarilor care se separă din societatea pe acțiuni.
6. Aprobarea proiectului de dezmembrare (separare).
7. Aprobarea bilanțului de repartitie și a actelor de transmitere.
8. Aprobarea modificărilor și completărilor în statutul societății.
9. Aprobarea actului de constituire a S.R.L. nou creată.
10. Aprobarea organelor de conducere a S.R.L. nou creată.
11. Cu privire la autentificarea procesului verbal al adunării generale-extraordinare a acționarilor.

Lista acționarilor cu dreptul de participare la adunare a fost întocmită conform situației din 22.11.2012.

Acționarii vor lua cunoștință cu materialele privind ordinea de zi începînd cu ziua de 01.12.2012 la oficiul societății.

Înregistrarea se va efectua în baza buletinului de identitate, iar reprezentanții cu procura perfectată în modul stabilit de lege.

**Societatea pe acțiuni
“Inmacometal”**

Vă anunță că Consiliul Societății (organul executiv; acționarul, care posedă nu mai puțin de 25 la sută de acțiuni cu drept de vot) a luat hotărârea despre convocarea Adunării extraordinare a acționarilor (ordinară; extraordinară), care va avea loc pe data de „07” decembrie 2012 la ora 15.00. în incinta oficiului „Inmacometal” SA pe adresa: mun. Chisinau str. Uzinelor 12/3. Începutul înregistrării ora 14 și 15 min. sfîrșitul înregistrării ora 14 și 50 min.

ORDINEA DE ZI:

1. Menținerea gajului asupra imobilului proprietate SA „Inmacometal” pentru asigurarea creditelor solicitate de compania ATAI SRL pentru anii 2012-2015.
2. Modificarea Statutului SA „Inmacometal”
3. Înstrăinarea prin vînzare a acțiunilor deținute de persoanele juridice și fizice în capitalul societății.

Adunarea exrtordinară a acționarilor se ține (cu prezența acționarilor, prin corespondență, sub formă mixtă)* Forma avizării acționarilor despre adunare personal și aviz

Rugăm să pregătiți lista acționarilor potrivit situației din “21” noiembrie 2012, care prin hotărârea Consiliului Societății (organului executiv) e considerată ca dată de evidență.

De materialele referitoare la ordinea de zi a adunării extraordinare se poate lua cunoștință pe adresa mun. Chișinău str. Uzinelor 12/3 începînd cu “28” noiembrie 2012 de la ora 09.00 pînă la ora 12.00

*Adunarea Generală anuală nu poate avea loc prin corespondență (art. 51 p. 2)

«DANA» SA

на основании ст. 54 п. 6,7 Закона о рынке ценных бумаг сообщает о появлении в реестре акционеров «DANA» SA лица, владеющего более чем 5% голосующих акций: ООО «MEGAPRIM IMOBIL» (IDNO 1009600016034) стало владельцем 51 940 простых именных акций, что составляет 31,44% от общего числа акций данного класса.

Stimați acționari

S.A. «Elevatorul largara»!

Organul executiv, în baza deciziei Consiliului Societății, anunță despre convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor, cu prezența acționarilor, care va avea loc la 28 decembrie 2012, la ora 11.00 pe adresa: mun. Chișinău, str. V. Micle, nr. 1. Înregistrarea participanților între orele 10.00 – 10.50.

ORDINEA DE ZI:

1. Încetarea anticipată a împuternicirilor comisiei de cenzori a Societății.
2. Alegerea membrilor comisiei de cenzori a Societății și aprobarea cuantumului remunerației serviciilor lor.
3. Despre mărirea capitalului social prin plasarea de acțiuni ale emisiunii suplimentare închise.

Notă: Acționarul are dreptul de preempțiune asupra acțiunilor cu drept de vot ce se plasează, în conformitate cu art. 27 al Legii cu privire la Societățile pe acțiuni.

Lista acționarilor, care au dreptul să participe la adunarea generală, este întocmită la data de 23 noiembrie 2012.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele referitoare la ordinea de zi a adunării generale a acționarilor, începînd cu 18 decembrie 2012 în zilele lucrătoare între orele 10.00-12.00 pe adresa: mun. Chișinău, str. V. Micle, nr. 1, la secretarul dna S. Zarea, tel. de contact 022-88-93-00.

Acționarii pot participa la adunarea generală a acționarilor la prezentarea documentului ce certifică identitatea, iar reprezentanții acționarilor – și al procurii legalizate în conformitate cu legislația în vigoare.

Решения
Национальной комиссии
по финансовому рынку

2

ДТП –
время или деньги?

3

Квартальный
бюллетень НКФР –
III квартал 2012 г.

4

На ФБМ продано 16% акций страховой компании ASITO

В результате двух сделок, 744,2 тыс. акций компании номиналом 10 леев проданы по 10,43 лея на общую сумму 7,76 млн леев. ASITO является второй по величине страховой компанией Молдовы.

По данным на 31 октября 2012 г., ее активы составили 435,6 млн леев (18% от всего объема рынка страхования страны), объем страховых премий – 129,8 млн леев (16,6% рынка); выплаты – 43,3 млн леев (16,2% рынка). Согласно балансу, прибыль компании ASITO по итогам 2010 г. составила 21,1 млн леев; по итогам 2011 г. – 5,2 млн леев.

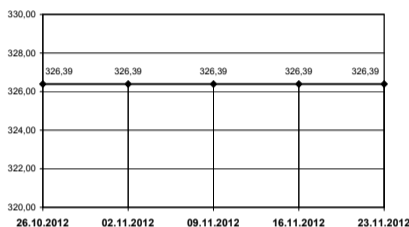
В соответствии с действующим законодательством, акционеры должны получать разрешение НКФР на продажу пакетов свыше 25% акций страховой компании; а информация о владельцах более 5% должна быть публичной.

Как стало известно агентству InfoMarket, в настоящее время в НКФР ожидают предоставления со стороны компании ASITO информации о произошедших изменениях в составе ее акционеров. До настоящего времени у компании ASITO было 1316 акционеров, пакетом более 5% владела только компания Windon & Flanders Ltd – 83,127% акций.

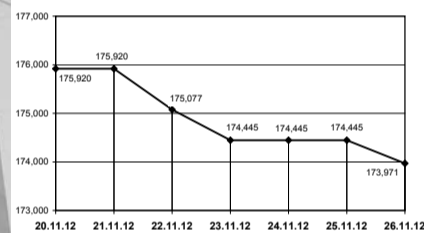
InfoMarket

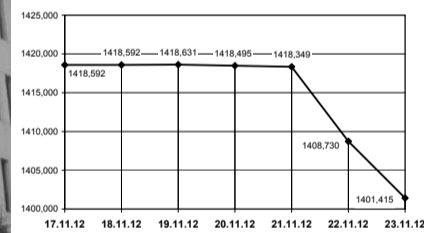
CNPF

Banking Stock Index –
InfoMarket

EVM-Composite

Курс валют
на 28.11.2012

Валюта	Ставка	Курс
Евро	1	16.0482
Доллар США	1	12.3905
Рубль российский	1	0.3998
Гривна украинская	1	1.5161
Лей румынский	1	3.5582

Обзор биржевых сделок за неделю

Объем биржевых торгов за период с 19 по 23 ноября 2012 года составил 7,3 млн леев. Всего зарегистрировано 37 сделок с ценными бумагами 19 эмитентов.

В Основной Секции биржи (интерактивный рынок) проведены 24 сделки на сумму 889,5 тыс. леев. Акции «Moldova-Agroindbank» продолжают торговаться по 1100 леев за акцию. На протяжении недели рыночная цена простых именных акций «Banca de Economii» уменьшилась с 40 до 22,5 лея. Снижение цены отметили и акции кишиневского предприятия «Petrisansa» с 200 до 156,95 лея. Цена акций кишиневской компании «Masaga» выросла на 2 лея и составила 27 лея за акцию.

В Секции Прямых Сделок зарегистрировано 3 типа сделок в объеме 6,4 млн леев. На прошлой неделе на Фондовой Бирже Молдовы проходил аукцион по продаже акций публичной собственности. По результатам аукциона реализованы пакеты 6 акционерных обществ на сумму 645,9 тыс. леев. Все пакеты проданы по стартовой цене: «Fabrica

de fermentare a tutunului din Șoldănești» – 91,22% по 0,50 лея за акцию, «Fertilitatea-Mărculești» – 52,05% по 0,47 лея за акцию, «Constructorul din Telenești» – 1,35% по 6,19 лея за акцию, «Fabrica de produse lactate din Hîncești» – 1,33% по 65,46 лея за акцию, «Brisco» – 1,08% по 20,31 лея за акцию и «Locuința» – 0,32% по 1 лею за акцию.

Посредством голосовых торгов проданы акции 4 эмитентов в объеме 5,6 млн леев. Единим пакетом проданы 7,16% акций «Eurocreditbank» по 7 лея за акцию с общим объемом сделки 5,4 млн леев. Цена акций «Coloana de construcție-montaj nr. 17» увеличилась с 20 до 30 лея.

Зарегистрирована одна сделка купли-продажи акций чимишлийского общества «Cimtrans Service» в соответствии со специальными условиями (51,17% акций по цене 5,80 лея).

Фондовая биржа Молдовы предоставляет консалтинговые услуги в области лицензируемой деятельности (биржевой). Информация по телефону 022-27-76-36.

www.moldse.md

Фондовая биржа Молдовы

**Внимание акционеров,
представителей
акционерных обществ
и профессиональных
участников финансового
рынка!**

Газета Capital Market в рамках кампании по подписке на 2013 год проводит акцию «Подпишись на Capital Market», участники которой получают **10-процентную скидку** на публикацию финансового отчета и информации о проведении годового собрания акционеров.

Кроме того, подписавшиеся на нашу газету смогут в качестве бонуса осуществить запрос о ранее опубликованных отчетах и объявлениях акционерных обществ.

CAPITAL Market

**Împreună
în lumea
finanțelor**

Отдел рекламы.
Тел.: +373 69 821216

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Решения Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку от 23 ноября 2012 года, были рассмотрены результаты выездной инспекции по проверке соблюдения законодательства в сфере страхования страховым брокером „GENERAL BROKER” S.R.L. Принято решение оштрафовать компанию, начать процедуру привлечения к административной ответственности управляющего брокера „GENERAL BROKER” S.R.L.; предписать руководству безусловно соблюдать положения законодательных и нормативных актов в сфере страхования, а также разорвать договор со страховым агентом; предупредить компанию „GENERAL BROKER” S.R.L. об отзыве лицензии на право осуществления посреднической деятельности в сфере страхования в случае подобных нарушений. Об исполнении данного решения компания обязана проинформировать Национальную комиссию по финансовому рынку в течение 10 рабочих дней с момента вступления решения в силу.

Изучив обращение Национального бюро страховщиков автотранспорта и анализ документов о соблюдении рядом страховых компаний законодательства в сфере страхования в части выплаты взносов в Фонд защиты жертв аварий, Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение оштрафовать страховые компании „EUROASIG GRUP” S.A. и „ASIGURĂRI GENERALE VITORIASIG” S.A., предупредить страховые компании „ASTERRA GROUP” S.A., „TRANSELIT” S.A., „MOLDOVA-ASTROVAZ” S.A., „EUROASIG GRUP” S.A., и „ASIGURĂRI GENERALE VITORIASIG” S.A. о безусловном соблюдении положений законодательных и нормативных актов; предписать руководству страховых компаний „EUROASIG GRUP” S.A. и „ASIGURĂRI GENERALE VITORIASIG” S.A. принять меры по устранению выявленных нарушений и сообщить в Национальную комиссию по финансовому рынку об исполнении решения в течение 10 рабочих дней с момента вступления в силу, с приложением доказательных документов.

Изучив представленные заявления, Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение переоформить лицензии:

– Акционерного общества „MOLDASIG” серии CNPF №000684, выданную 01 ноября 2008 года на право осуществления деятельности в сфере страхования (общее страхование), путем смены наименования с Совместного предприятия международного страхового общества „MOLDASIG” Акционерное общество на Акционерное обще-

ство „MOLDASIG”, с выдачей нового формуляра лицензии;

– Совместному предприятию страховой компании „GRAWE CARAT ASIGURĂRI” S.A.: серии CNPF №000097, выданную 9 декабря 2008 года на право осуществления деятельности в сфере страхования жизни, и серии CNPF №000668, выданную 30 августа 2011 года на право осуществления деятельности в сфере страхования (общее страхование), путем замены приложений к лицензиям с включением новых адресов, по которым осуществляется деятельность: мун. Кишинев, ул. Тудора Владимиреску, 27; Бричанский район, с. Халахора де Сус;

– Страховой компании „MOLDCARGO” S.A. серии CNPF №000687, выданную 30 мая 2011 года на неограниченный срок, на право осуществления деятельности в сфере страхования (общее страхование), путем замены приложения к лицензии с включением нового отдельного подразделения по адресу мун. Кишинев, ул. И. Крянгэ, 13/1.

Для проверки соблюдения законодательства в сфере страхования Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение провести комплексную проверку деятельности Страховой компании „MOLDCARGO” S.A. в период с 01.07.2009 по 30.09.2012.

Ознакомившись с результатами тематических проверок соблюдения законодательства в сфере ссудо-сберегательных ассоциаций А.Е.І. „CIRCULAR-FIN” и А.Е.І. „MICROCREDIT”, Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение начать процедуру привлечения к административной ответственности исполнительных директоров ассоциаций, запретив А.Е.І. „MICROCREDIT” принимать сберегательные вклады в условиях, когда доля займов и приходящихся на них процентов с истекшим сроком более 30 дней составляет свыше 5% в общем объеме портфеля, и сберегательные вклады в два раза превышают институциональный резерв. Кроме того, руководству ассоциаций предписано принять меры по устранению нарушений, отраженных в акте проверки, и безусловно соблюдать положения законодательных и нормативных актов. Также, ассоциации А.Е.І. „CIRCULAR-FIN” и А.Е.І. „MICROCREDIT” должны ежемесячно представлять в НКФР отчеты о принятых мерах с приложением доказательных документов, до полного устранения выявленных нарушений.

Также, в ходе заседания была одобрена государственная регистрация устава в новой редакции Центральной ссудо-сберегательной ассоциации „Uniunea Centrală” с офисом по адресу мун. Кишинев, ком. Чореску, ул. Александру чел Бун, 8/А.

Обзор октябрьских биржевых сделок

Общий биржевой объем за октябрь составил 2,1 млн леев, что меньше на 1 млн леев объема предыдущего месяца и на 10,1 млн леев – объема октября 2011 года. Итого прошли 108 сделок с акциями 31 эмитента.

В октябре объем Основной Секции биржи (интерактивный рынок) превышал объем Секции Прямых Сделок, составив 69,0% против 31,0%. Структуру биржевых торгов составили сделки купли-продажи на интерактивном рынке, сделки с едиными пакетами посредством голосовых торгов, публичные предложения на вторичном рынке и сделки по продаже акций административно-территориальных единиц.

Объем Основной Секции составил 1,4 млн леев, из них 1,2 млн леев составили сделки по продаже акций листинговых компаний. Рыночная цена акций «Moldindconbank» увеличилась с 110 до 115 лей.

Также, выросли цены акций следующих обществ:

- «Universcom» – с 15 до 16 лей;

- «Nord-Zahăr» – с 0,95 до 1,07 лей;

- «JLC-Invest» – с 0,27 до 1,02 лей.

Цены простых именных акций хлебокомбината «Franzeļu» и швейной фабрики «Ionel» снизились с 22,65 до 22 лей и, соответственно, с 3 до 1,44 лей.

Наиболее торгуемыми стали акции компании «Micarnes» (34 сделки по 25 лей за акцию).

Объем сделок по продаже акций едиными пакетами посредством голосовых торгов составил 356,9 тыс. леев. Всего реализовано 25 пакетов акций 9 эмитентов.

В рамках публичных предложений на вторичном рынке приобретено 5,41% акций «Oțelcon» по 32,50 лей за акцию, и 1,06% акций «Prut» по 10 лей за акцию. Общий объем этих сделок составил 289,1 тыс. леев.

В рамках сделок по продаже акций публичной собственности примэрия с. Ивановка Ноуэчимийского района продана пакет 0,27% акций компании «Micarnes» по 25 лей за акцию.

Список ценных бумаг, зарегистрированных на бирже, к концу октября состоял из 1011 акционерных обществ, в том числе 11-ти листинговых компаний.

В октябрьских торгах участвовали 17 Членов Биржи, из них лидирующие позиции заняли:

– по объемам (1,0 млн леев) – «Iuventus-DS»;

– по количеству совершенных сделок (71 сделка) – «DAAC Invest»;

– по количеству торгуемых эмитентов (6 эмитентов) – «Proajios».

Более детальную информацию о спросе и предложении, о рыночных ценах, о статистике биржевых торгов, а также список брокерских компаний вы можете найти на сайте Фондовой Биржи Молдовы (www.moldse.md) или по тел. 022-27-54-20.

Информация о торгах публикуется: еженедельно в газете «Capital Market», ежемесячно в информационном бюллетене биржи «Bursa de Valori a Moldovei» (подписной индекс «Poșta Moldovei» – 31882, „Moldpresa” – 41882).

Фондовая биржа Молдовы

Соглашение с МВФ продлено, правительство намерено продолжать реформы

Экономический комментарий Государственного информационного агентства «МОЛДПРЕС»

Расширение программы Республики Молдова с Международным валютным фондом (МВФ) вызвало противоречивые комментарии. Некоторые усмотрели в этом «маленький провал» в финале программы, другие согласились с премьер-министром Владом Филатом, по словам которого, Молдове в отношениях с фондом нужна не очередная «галочка», а результаты – для стабильности в будущем.

Правительство намерено продолжать внедрение программы экономических реформ «для поддержания макроэкономической стабильности и стимулирования потенциала экономического роста». Очевидно, после десерта ощущается горькое послевкусие, однако нужно обратить внимание на три вещи.

Нынешняя трехлетняя программа Молдовы с МВФ, принятая 29 января 2010 года, поддерживается кредитом на общую сумму свыше 574 млн долларов. Это самый большой из когда-либо предоставлявшихся Кишиневу кредитов. Более того, эта сумма значительно превышает финансирование, осуществлявшееся за те 17 лет, что прошли с момента присоединения к МВФ в 1992 году. И на 20 миллионов больше, чем объем утвержденных кредитов.

Эти средства позволили нашей стране противостоять вызовам финансово-экономического кризиса. «Теперь, после трех лет программы с МВФ, Молдова располагает полным бюджетным потенциалом», – заявил Влад Филат.

Это первая после кредита стэнд-бай (stand-by) в 1993 году программа, которая получает всю сумму кредита, утвержденного советом директоров МВФ – лишнее доказательство тому, что молдавские власти выполнили взятые на себя обязательства, даже если и существуют некоторые задолженности. И это в неспокойное кризисное время. В более мирное и благоприятное для реформ десятилетие 2000-2010 гг., когда наблюдался рост экономики, МВФ предоставлял Молдове только 30-80% кредитов, утвержденных Исполнительным советом.

Несмотря на продление нынешней программы, в том числе для внедрения ряда запоздавших из согласованных с фондом действий, глава миссии МВФ Николай Георгиев по окончании своего двухнедельного визита в Кишинев заявил, что Молдова получит 76 млн долларов после завершения шестого обзора программы.

Мы получим этот транш, скорее всего, «в конце апреля 2013 года, после изучения финальной оценки программы Исполнительным советом МВФ». Является ли проблемой эта задержка финансирования? Деньги пойдут на укрепление валютных резервов. Ни лея из этой суммы не будет использовано для покрытия дефицита бюджета. Резервы Национального банка значительны, они превысили исторический максимум в 2,4 млрд долларов. Это достаточный уровень для того, чтобы противостоять возможному давлению извне.

До проведения окончательной оценки программы Республики Молдова необходимо осуществить ряд действий. Во-первых, – скорректировать экономическую политику как ответ на сложные экономические условия. Во-вторых, – довести в 2013 году уровень дефицита бюджета до 1,5% от ВВП. Бюджет на следующий год был сверстан с дефицитом в 1,13%.

Предстоит начать разработку новых среднесрочных бюджетных рамок, пересмотренных на 2014-2016 годы. Другой целью является введение в действие Закона о публичных финансах, который должен включить в себя новые рамки налоговой ответственности. Сокращение случаев мошенничества при администрировании НДС также остается проблемой, нуждающейся в решении. Как и совершенствование управления государственными предприятиями. Рекомендацией фонда является повышение прозрачности банковской системы. «Принятие законодательных изменений для обеспечения полной прозрачности и раскрытия информации о конечных собственниках банков крайне важно в свете возникающих в финансовом секторе рисков и недавних непрозрачных попыток получить контроль над банками», – заявил Николай Георгиев.

Это техническое задание, которое надлежит выполнить в сжатые сроки. И речь идет не только о том, чтобы «домашнее задание» хорошо подготовило правительство или Нацбанк. Некоторые из предлагаемых мер требуют внесения изменений в действующее законодательство. И в этом контексте очень многое будет зависеть от того, насколько законодатели оставят в стороне популизм, который еще имеет место, и «пренебрегут интересами», часто смутными, которые приводят к блокировке ряда законопроектов. Надлежит рассмотреть проект поправок для обеспечения прозрачности в банковской системе. Чтобы узнать, кто стоит за фирмами-владельцами пакетов акций банков, и кто истинные бенефициары в сделках с акциями. Проект был разработан НБМ в мае, но застопорился в некоторых министерствах, и потому в правительство не попал. МВФ предлагает пересмотреть стоимость виньетки и скорректировать акцизы на топливо. Предложение министерства финансов о стоимости виньетки было расценено как «дискриминационное», однако ее «популистское», более чем в 15 раз, сокращение в парламенте трудно объяснить, особенно с точки зрения публичного бюджета.

Правительство намерено проводить реформы для поддержания макроэкономической стабильности и стимулирования потенциала экономического роста. Для достижения этой цели важно, чтобы свое «домашнее задание» добросовестно выполнили все структуры.

ДТП – время или деньги?

Приблизительно 20% молдавских водителей предпочитают договариваться на месте происшествия, без вызова полиции для констатации вины и страховой компании. Таковы данные опроса мнений, проведенного газетой Capital Market среди 50 водителей, участвующих в дорожном движении. Другими словами, есть дилемма – или быстрый путь решения проблемы или спокойный и лишенный рисков. Есть ли третий путь, который даст водителям только преимущества?

Пробка в полкилометра, нервные водители, литры горячего, потребленного почем зря. Ситуация, знакомая многим водителям и опаздывающим пассажирам публичного транспорта. Все это из-за дорожно-транспортного происшествия.

По словам Антонины Талпэ, сотрудника Дорожной полиции муниципалитета Кишинэу, ежедневно в столице регистрируются 25 дорожно-транспортных происшествий, а с начала года и по 25 ноября отмечено 8207 легких ДТП, без жертв.

Естественно, что в результате происшествия, даже и незначительного, создается пробка, так как водители – участники происшествия, обязаны остановить машины и не менять их положения. Они не имеют права перемещать предметы, имеющие отношение к происшествию. Необходимо вызвать дорожную полицию для установления факта происшествия и определения вины. После чего надо найти контактную информацию участников происшествия (имя, фамилия, телефоны, страховая компания CASCO и/или ОСАГО и так далее). Все это требует времени и происходит прямо посреди движения. Процедура завершается подписанием протокола, где водители соглашаются или нет с выводами сотрудников дорожной полиции.

Затем, в течение трех дней с момента происшествия, водители обязаны сообщить об этом в страховую компанию по телефонам, указанным в страховом полисе или правилах страхования. Представитель страховой компании изучит и исследует поврежденный автомобиль, установит причины и размер ущерба и другие сопутствующие факты.

«ДОГОВОРЕННОСТЬ НА МЕСТЕ» – БЕЗ СТРАХОВАНИЯ

Владимир Штирбу, глава Управления по надзору в страховании НКФР, считает, что договоренности на месте представляют собой гражданские отношения, выходящие за рамки системы страхования, и уверен, что водители, которые платят из своего кармана, несмотря на то, что у них есть страховой полис автогражданской ответственности, выбирают не самый лучший вариант, хотя, в конце концов, решение остается за ними. Все же, анализируя мотивы такого поведения некоторых водителей, можно сделать вывод, что на это их толкает желание избежать вынужденных процедур, связанных со страховым возмещением, в том числе и необходимость установления вины дорожной полицией. Отсюда начинаются штрафы.

Ион Лэкэтуш, директор страховой компании Euroasig, считает, что эта цифра отражает реальное положение дел. В эту категорию водителей попадают либо те, кто не верит страховой компании, либо те, кто, будучи участником ДТП, был разочарован оказанными услугами,

или ущерб был слишком мал, и люди предпочитают мирно договариваться на месте без всех процедур и волокиты.

«На данный момент такие договоренности не имеют законного основания, так что люди, прибегающие к этому методу, рискуют остаться без возмещения от виновника дорожно-транспортного происшествия. В компании Euroasig непрерывно работает служба аварийного комиссара, и установлено, что примерно в 10% случаев происшествий водители мирно договариваются до вмешательства комиссара. Конечно, тут речь идет о незначительных происшествиях, предполагающих небольшие суммы возмещения», – отметил И. Лэкэтуш.

Антон Каба, управляющий «AV Broker de Asigurare-Reasigurare», считает, что, по меньшей мере, 20% водителей улаживают проблему на месте происшествия. «Я объясняю это отсутствием времени у некоторых водителей и желанием избежать длительных и часто сложных процедур, которые связаны с решением таких случаев в соответствии с действующим законодательством», – говорит А. Каба.

«С одной стороны, можно понять их выбор, если вспомнить пословицу о синице в руках. То есть, участник происшествия доволен тому, что получает деньги прямо на месте ДТП и не должен долго ждать непонятно чего. А с другой стороны, виновник происшествия рад отделаться прямо на месте, заплатив на 20% больше, но избежав штрафа и решив все на мирной основе», – считает А. Каба.

«Откровенно говоря, есть два типа поведения наших клиентов в случае ДТП. Первый такого рода: «Меня ударили сзади и повредили бампер (ремонт стоит примерно 50 евро), мне предложили 200 евро. Что делать: взять деньги или вызвать полицию и обратиться в страховую компанию». И второй тип, это когда клиенты нам звонят и прямо спрашивают, заплатит ли страховая компания больше, чем предлагает виновник ДТП», – сказал А. Каба.

ТРЕТИЙ ПУТЬ

Третий путь, который может соединить скорость метода «договоренности на месте» и уверенность в получении возмещения за ДТП заключается в мирной констатации. Это означает наличие у страхователя 2-х копий бланков мирной констатации, имеющих юридическую силу.

Поля, которые должны заполнить водители, участники ДТП: дата и место происшествия; личные данные водителей и владельцев автомобилей; данные о машинах и страховых компаниях, с которыми заключены договоры ОСАГО (de răspundere civilă auto); информация об обстоятельствах происшествия; эскиз ДТП.

В. Штирбу так комментирует практику, используемую некоторыми водителями для реше-

ния проблем без дорожной полиции: «Это говорит о том, что они готовы к внедрению мирной констатации, то есть легализованной «договоренности на месте», при помощи чего констатируется вина в совершении ДТП одной из сторон, что позволяет отправиться к страховщику без протокола дорожной полиции о констатации вины».

По его словам, эта процедура предполагает наличие бланков документов наряду с полисами ОСАГО, выдаваемыми страховыми компаниями. В случае ДТП, стороны, которые согласились использовать этот метод, заполняют бланки, где указывается вина одной из сторон, подробности ДТП, повреждения, и некоторые другие элементы, например, фотографии.

Однако стоит отметить, что это процедура не предусмотрена действующим законодательством. «Национальная комиссия по финансовому рынку изучает возможность изменения законодательства для внедрения этого метода», – сообщил В. Штирбу.

«ДА» ИЛИ «НЕТ» МИРНОЙ КОНСТАТАЦИИ

И. Лэкэтуш отметил, что желаем мы того или нет, с интеграцией в ЕС все равно придется внедрить этот метод. Для правильного внедрения необходимо осуществлять это наряду с внедрением других механизмов.

«Это будет возможно примерно через год или даже два. Применение этого метода связано с экономией времени, эмоций, и направлено на повышение комфорта участников движения при решении вопросов, связанных с ДТП. Однако внедрение этого метода приведет к всплеску случаев мошенничества, так как есть большие шансы изменить обстоятельства дорожно-транспортного происшествия. Я говорю это, так как даже сейчас примерно в 15-20% можно обнаружить следы мошенничества. Хотя в случае этого метода беспокойство вызывает частота случаев мошенничества, а не их объемы», – считает И. Лэкэтуш.

В. Штирбу уверен, что помимо таких преимуществ как упрощение разрешения случаев незначительных ДТП и разгрузки дорожного движения, надо учитывать ряд других факторов, которые могут отразиться на развитии ситуации, таких как мошенничество, страховая защита виновника в зависимости от результатов теста на наличие алкоголя, ограничение возмещения, которое может быть выплачено согласно мирной констатации.

А. Каба считает, что этот метод еще рано внедрять, учитывая сложившуюся ситуацию в Молдове. «Я просто не верю в честность молдавских водителей. Рынок не готов к этому инструменту, а наши сограждане весьма и весьма находчивы», – говорит А. Каба. – Но думаю, что страховые компании выиграли бы от внедрения этого метода, так как к ним не будут стучаться каждый раз из-за незначительных происшествий, что даст им возможность сосредоточиться на качественном разрешении более сложных и крупных случаев. Все это может оптимизировать расходы компаний».

Татьяна СОЛОНАРЬ

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22)859-405.

E-mail: info@cnpf.md

НОВОСТИ СТРАХОВАНИЯ

Итоги деятельности «SIGUR-ASIGUR» за 10 лет

Страховая компания «SIGUR-ASIGUR» отмечает 10 лет своей деятельности на рынке страхования Молдовы.

Сергей Чертан, глава компании «Sigur-Asigur», сообщил газете Capital Market, что за 10 лет работы компании ее чистые активы увеличились с 22 тыс. долларов США до 18 млн долларов США, то есть в 820 раз.

«Еще одним достижением является тот факт, что уставный капитал увеличился с 300 тыс. лей до 67 400 тыс. лей, а совокупный доход до налогообложения достиг примерно 90 миллионов лей. Так, на каждый лей из страховых резервов компании SIGUR-ASIGUR (которые, на самом деле, являются деньгами клиентов, обязательствами компании по отношению к ним) приходится около 20 лей собственных чистых активов», – сообщил также С. Чертан.

По его словам, платежеспособность SIGUR-ASIGUR превышает примерно в 10 раз предписанный минимальный нормативный уровень, а ликвидность – примерно в 18 раз.

«Даже в этом году, несмотря на кризис и ухудшение условий для предпринимательской деятельности в Молдове, компании SIGUR-ASIGUR удалось добиться впечатляющих результатов: мы приобрели еще 25 гектаров земли и 4 пакета акций в перспективных компаниях. Кроме того, мы продолжаем строить пансионат около санатория «Codru». Кроме того, нам удалось провести выгодный обмен земельными участками для увеличения наших площадей, особенно в районе Оргеева. Для увеличения ликвидности и стабильности компании в период кризиса, мы увеличили наши банковские депозиты с высокими процентными ставками (12,5% годовых) еще на 1.7 миллиона лей», – отметил С. Чертан.

В заключение, С. Чертан сказал, что эти результаты, безусловно, гарантируют высокий уровень безопасности в выполнении компанией всех своих обязательств по отношению к клиентам и партнерам.

Компания Euroasig предлагает два новых вида страхования: CASCO – AVANTAJ и родительское страхование

«Речь идет о CASCO – AVANTAJ, которое предусматривает страхование риска дорожно-транспортного происшествия на территории Республики Молдова только для автомобилей не дороже 15 тысяч евро по очень выгодной цене. Эта услуга задумана как продолжение процесса обеспечения реальных потребностей водителей автомобилей, желающих получить страховую защиту, но не располагающих достаточными финансовыми средствами для полной оплаты CASCO deplin», – говорит Ион Лэкэтуш, директор страховой компании Euroasig.

Другим видом страхования, предлагаемым компанией, является Родительское страхование.

«Здесь мы предлагаем страхование гражданской ответственности родителей за возможные действия, совершенные несовершеннолетними детьми (до 14 лет). Сюда включена защита, предусматривающая выплату возмещения ущерба от действий или бездействия детей по отношению к третьим лицам, так как согласно действующему законодательству, родители несут ответственность перед третьими лицами», – сообщил И. Лэкэтуш.

По его словам, в Молдове проживает 400 тыс. детей, и каждый из них может нанести определенный ущерб. Таким образом, компания EUROASIG предлагает решение, направленное на исключение возможных финансовых убытков и дискомфорта родителей.

«Дополнительно к основной защите – гражданской ответственности родителей, этот страховой пакет предлагает и страхование от несчастных случаев этих детей. Думаю, что это очень полезный и необходимый продукт для реалий нашей жизни. Пакет уже действует и у нас есть первые клиенты», – отметил И. Лэкэтуш.

T.C.

Национальная комиссия по финансовому рынку КВАРТАЛЬНЫЙ БЮЛЛЕТЕНЬ

III КВАРТАЛ 2012 г.

I. РАЗВИТИЕ РЫНКА КОРПОРАТИВНЫХ ЦЕННЫХ БУМАГ

1. ПЕРВИЧНЫЙ РЫНОК

1.1.1 Эмиссии, осуществленные при учреждении акционерных обществ, и дополнительные эмиссии ценных бумаг

В январе-сентябре 2012 года было зарегистрировано в Государственном реестре ценных бумаг (ГРЦБ) 92 эмиссии акций на сумму 792,40 млн лей (Диаграмма №1).

Объем эмиссий увеличился на 76,49 млн лей или на 10,7%, по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года, в том числе объем эмиссий, зарегистрированных при учреждении акционерных обществ, возрос в 11,8 раза, а объем дополнительных эмиссий уменьшился на 25,6% (Таблица №1). Увеличение объема эмиссий при учреждении акционерных обществ является результатом преобразования обществ с ограниченной ответственностью в акционерные общества согласно закону №407-XVI от 21.12.2012 «О страховании».

Общий объем эмиссий ценных бумаг, осуществленных в III квартале 2012 года, составил 215,34 млн лей и увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года на 1,95 млн лей (Таблица №2).

В январе-сентябре 2012 года из ГРЦБ были исключены ценные бумаги 13 акционерных обществ, из которых: 12 акционерных обществ – в связи с ликвидацией, и одно акционерное общество – в связи с реорганизацией путем объединения (Таблица №3).

В январе-сентябре 2012 года выдано 13 разрешений на реорганизацию акционерных обществ, из них 4 – путем преобразования в общество с ограниченной ответственностью и 9 – путем выделения.

1.1.2 Иностранные инвестиции, осуществленные на первичном рынке ценных бумаг

Объем иностранных инвестиций, привлеченных посред-

ством эмиссий ценных бумаг, составил в январе-сентябре 2012 года 294,65 млн лей и уменьшился на 40,73 млн лей по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года (Таблица №4).

За отчетный период самый большой объем инвестиций осуществлен инвесторами из США (Диаграмма №2).

1.2 ВТОРИЧНЫЙ РЫНОК

1.2.1 Сделки с ценными бумагами на вторичном рынке

В январе-сентябре 2012 года было осуществлено 3209 сделок на сумму 939,89 млн лей с уменьшением объема сделок в 1,9 раза, по сравнению с аналогичным периодом прошлого года (Таблица №5).

Динамика показателей вторичного рынка в январе-сентябре 2012 г. носит неравномерный характер: в июле и августе объем сделок составил около 58% от объема сделок за этот период (Диаграмма №3).

В III квартале 2012 года объем сделок на вторичном рынке составил 564,39 млн лей, что в 1,7 раза меньше, по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года, а количество сделок уменьшилось на 449 сделок по сравнению с тем же периодом 2011 года (Диаграмма №4).

В III квартале 2012 года внебиржевой сектор преобладал по объему сделок (Диаграмма №5) и по их количеству (Диаграмма №6).

1.2.2 Биржевые сделки

В III квартале 2012 года на биржевом рынке было осуществлено 675 сделок, что на 136 сделок больше, чем за аналогичный период 2011 года. За отчетный период объем биржевых сделок составил 444,65 млн лей, что в 5 раз больше, по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года (Диаграмма №7).

В III квартале 2012 года с ценными бумагами акционерных обществ, включенных в биржевой листинг, были проведены 63 сделки на общую сумму 233,21 млн лей (Таблица №6).

Диаграмма №1. Эмиссии корпоративных ценных бумаг в январе-сентябре 2008-2012 гг.

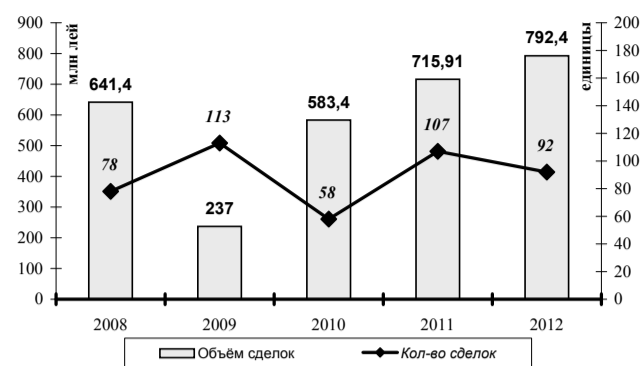

Диаграмма №2. Структура инвестиций, привлеченных посредством эмиссии ценных бумаг, по происхождению иностранных инвесторов в январе-сентябре 2012 года

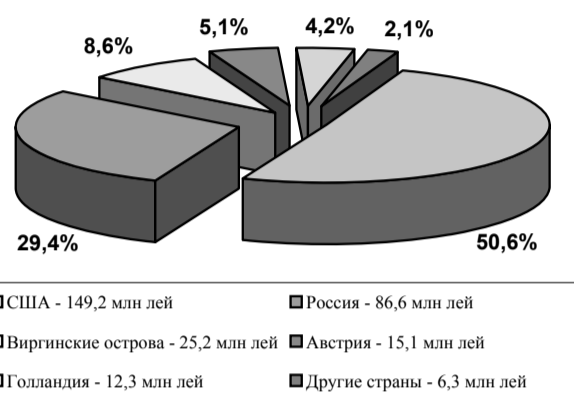

Диаграмма №3. Сделки на вторичном рынке, III квартал 2008-2012 гг.

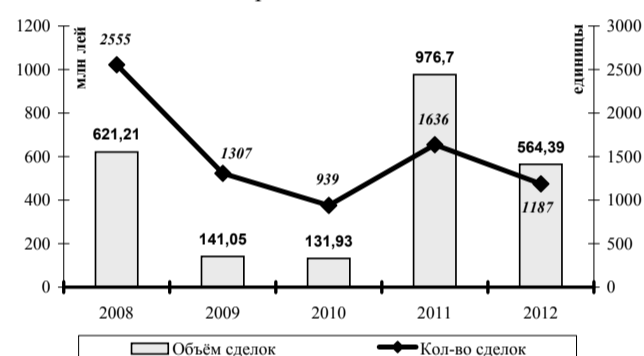

Диаграмма №4. Сделки на вторичном рынке в январе-сентябре 2012 г.

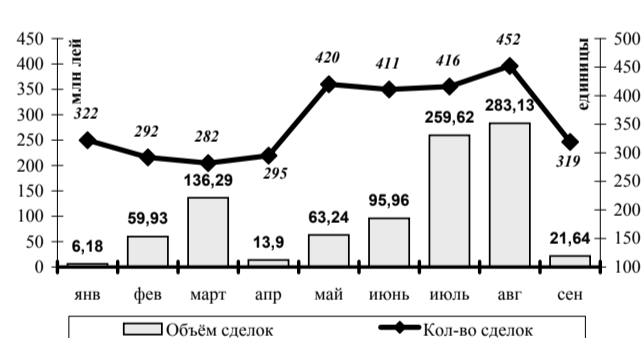

Диаграмма №5. Структура сделок на вторичном рынке в III квартале 2012 г. (по объему сделок)

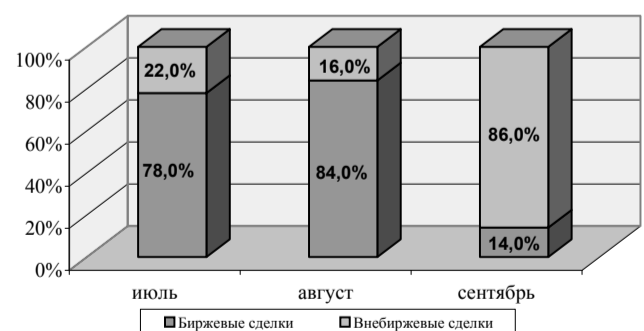

Диаграмма №6. Структура сделок на вторичном рынке в III квартале 2012 г. (по кол-ву сделок)

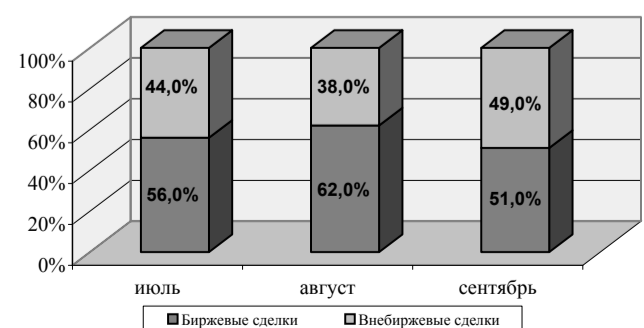

Таблица №1. Эмиссии ценных бумаг в январе-сентябре 2008-2012 гг.

Вид эмиссии	2008	2009	2010	2011	2012	2012 г. к 2012 г.
Количество эмиссий, осуществленных при учреждении АО	12	12	4	11	13	118,2%
Объем эмиссий, осуществленных при учреждении АО (млн лей)	6,99	5,39	5,23	23,49	277,56	Увелич. в 11,8 раза
Количество дополнительных эмиссий	66	101	54	96	79	82,3%
Объем дополнительных эмиссий (млн лей)	634,41	231,61	578,17	692,42	514,84	74,4%
Всего эмиссий ценных бумаг (млн лей)	641,40	237,00	583,40	715,91	792,40	110,7%

Таблица №2. Эмиссии ценных бумаг, III квартал 2008-2012 гг.

Показатели	2008	2009	2010	2011	2012	2012 г. к 2012 г.
Количество эмиссий, осуществленных при учреждении АО	5	3	-	4	4	100%
Объем эмиссий, осуществленных при учреждении АО (млн лей)	0,88	2,61	-	0,41	118,41	Увелич. в 289 раз
Количество дополнительных эмиссий	33	28	24	34	18	52,9%
Объем дополнительных эмиссий (млн лей)	137,38	38,33	463,63	212,98	96,93	45,5%
Всего эмиссий ценных бумаг (млн лей)	138,26	40,94	463,63	213,39	215,34	100,9%

Таблица №3. Исключение ценных бумаг из ГРЦБ в январе-сентябре 2008-2012 гг.

Показатели	2008	2009	2010	2011	2012
Кол-во регистраций в ГРЦБ в связи с реорганизацией АО путем преобразования в ООО	6	14	3	6	1
Кол-во регистраций в ГРЦБ в связи с ликвидацией акционерных обществ	21	29	26	20	12

Таблица №4. Иностранные инвестиции, осуществленные на первичном рынке ценных бумаг в январе-сентябре 2008-2012 гг. (млн лей)

Показатели	2008	2009	2010	2011	2012	2012 г. к 2012 г., %
Иностранные инвестиции, привлеченные посредством эмиссии ценных бумаг, млн лей	280,73	70,82	328,10	335,38	294,65	87,9
Доля иностранных инвестиций в общем объеме инвестиций, привлеченных посредством эмиссии ценных бумаг, %	43,8	29,9	56,2	46,8	37,2	-

Таблица №5. Объем сделок на вторичном рынке в январе-сентябре 2008-2012 гг. (млн лей)

Показатели	2008	2009	2010	2011	2012	2012 г. к 2011 г., %
Биржевой рынок						
Кол-во сделок (единиц)	2509	1183	1986	1543	1491	96,6
Объем сделок (млн лей)	812,69	126,84	195,17	182,50	535,12	293,2
Внебиржевой рынок						
Кол-во сделок (единиц)	12800	3575	2115	2494	1718	68,9
Объем сделок (млн лей)	439,37	396,27	189,52	1615,50	404,77	25,1
Всего на вторичном рынке						
Кол-во сделок (единиц)	15309	4758	4101	4037	3209	79,5
Объем сделок (млн лей)	1252,06	523,11	384,69	1798,00	939,89	52,3

Таблица №6. Сделки с ценными бумагами акционерных обществ, включенных в биржевой листинг, III квартал 2012 г.

Наименование эмитента	Код ISIN	Кол-во акций, участвовавших в сделках, ед.	Объем сделок, лей	Цена одной акции, лей		Средняя цена одной акции, лей	Номинальная стоимость, лей	Доля реализованных акций в общем количестве выпущенных акций, %	Кол-во сделок, ед.	Уровень листинга
				Мин.	Макс.					
Сделки, осуществленные посредством интерактивного рынка										
BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	MD14AGIB1008	431	474100	1100	1100	1100	200	0,04	5	1
"BANCA DE ECONOMI" SA	MD14BECM1002	15752	630080	40	40	40	5	0,07	14	1
BC "UNIBANK" S.A.	MD14UNIB1005	610000	231110700	378,87	378,87	378,87	200	100,00	22	1
BC "MOLDINDCONBANK" SA	MD14MICB1008	8639	969650	110	120	112,24	100	0,17	19	1
BC "VICTORIABANK" S.A.	MD14VCTB1004	630	25208,5	35	46	40,01	10	0,00	3	1
Всего			233209738,5						63	

Диаграмма №7. Биржевые сделки в III квартале 2008-2012 гг.

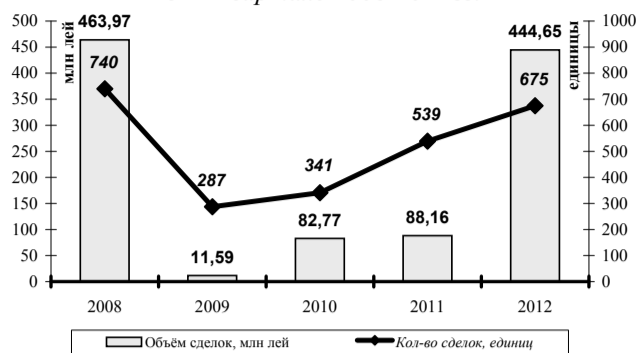

Диаграмма №8. Внебиржевые сделки в III квартале 2008-2012 гг.

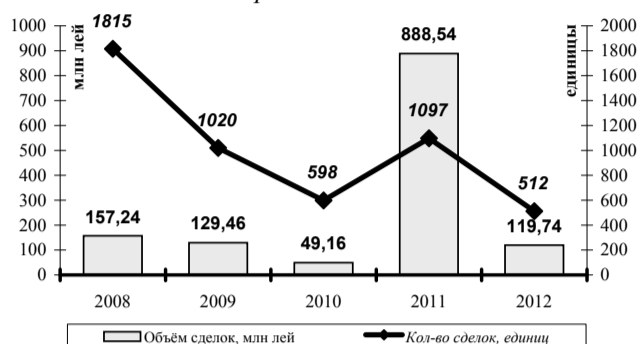
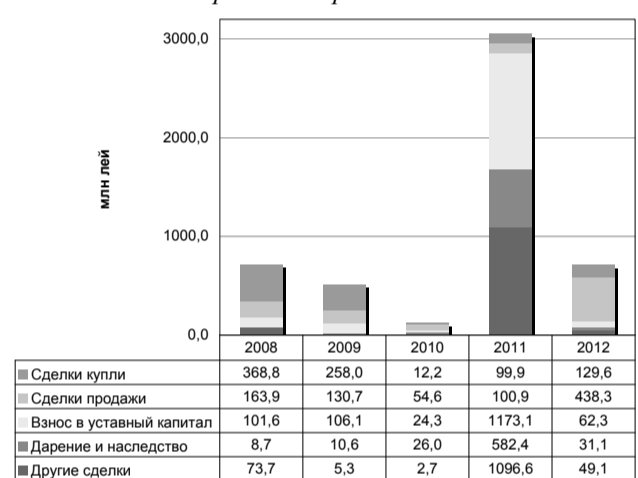

Диаграмма №9. Структура сделок на вторичном рынке с участием иностранных инвесторов в январе-сентябре 2008-2012 гг.

1.2.3 Внебиржевые сделки

В III квартале 2012 года на внебиржевом сегменте было зарегистрировано 512 сделок на общую сумму 119,74 млн лей. Общее количество ценных бумаг, участвовавших в сделках, составляет 12,27 млн единиц. По сравнению с III кварталом 2011 года, объём внебиржевых сделок уменьшился в 7,4 раза (Диаграмма №8).

1.2.4 Сделки с участием иностранных инвесторов

В январе-сентябре 2012 года на вторичном рынке ценных бумаг были зарегистрированы сделки с участием иностранных инвесторов в объёме 710,4 млн лей или в 4,3 раза меньше, по сравнению с аналогичным периодом прошлого года. Уменьшение объёма сделок вызвано сокращением сделок на основе судебных решений, а также снижением объёма взносов в уставный капитал (Диаграмма №9).

Динамика структуры сделок с участием нерезидентов в III квартале 2009-2012 годов представлена в Таблице №7.

Таблица №7. Структура сделок с участием нерезидентов в III квартале (2009-2012 гг.), млн лей

Виды сделок	2009	2010	2011	2012
Купля	80,87	1,00	0,30	116,37
Продажа	80,60	0,95	2,70	430,49
Взнос в уставный капитал	-	19,19	548,61	0,27
Дарение и наследование	10,51	2,46	8,51	20,42
Исполнение судебных решений	-	-	810,82	5,68
Другие виды сделок	-	2,21	7,17	-
ВСЕГО	171,98	25,81	1378,12	573,23

II. ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ УЧАСТНИКОВ РЫНКА КОРПОРАТИВНЫХ ЦЕННЫХ БУМАГ

2.1 БИРЖЕВАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ

В III квартале 2012 года Фондовая биржа Молдовы (ФБМ) осуществляла на рынке ценных бумаг биржевую деятельность в качестве основной, и клиринговую, расчётную и консалтинговую – в качестве смежных видов деятельности.

По состоянию на конец III квартала 2012 года, собственный капитал ФБМ составил 3,9 млн лей. Норматив достаточности собственного капитала в размере 1,0 млн лей был выполнен. По сравнению с аналогичным периодом 2011 года, собственный капитал увеличился на 0,8 млн лей или на 26,4%. Рост собственного капитала произошел в результате полученной прибыли в размере 899 тыс. лей.

Гарантийный фонд составил 300 тыс. лей, его средства были размещены на банковских депозитах. Норматив гарантийного фонда (30% от минимального размера собственного капитала) был соблюден.

Доходы, полученные в январе-сентябре 2012 года составили 2,1 млн лей, увеличившись, по сравнению с аналогичным периодом

2011 года, в 2,4 раза. Рост доходов был вызван в основном увеличением доходов от операционной деятельности на 1,3 млн лей или в 2,5 раза, по сравнению с аналогичным периодом 2011 года.

Уменьшение расходов по оказанию услуг на 4,7%, и общих и административных расходов – на 10,7% обеспечило сокращение всех расходов на 7,3% или на 95 тыс. лей, по сравнению с аналогичным периодом 2011 года.

За отчетный период, в отличие от предыдущего, валовый доход оказался больше валовых расходов, в результате чего была получена прибыль в размере 899,1 тыс. лей.

На ФБМ допущены к обороту ценные бумаги 1011 акционерных обществ, из которых 11 включены в листинг, а 1000 – в нон-листинг.

В соответствии с лицензией, Кишиневская фондовая биржа (КФБ) имеет право осуществлять на рынке ценных бумаг биржевую деятельность как в качестве основной, и клиринговую и расчётную и консалтинговую – в качестве смежной деятельности.

По состоянию на конец III квартала 2012 года, собственный капитал КФБ составил 1,82 млн лей при нормативе достаточности собственного капитала в 1,0 млн лей. В то же время, собственный капитал меньше уставного на 0,46 млн лей или на 20%.

Норматив гарантийного фонда (30% от минимального размера собственного капитала) был соблюден и составил 300,1 тыс. лей, эти средства были вложены в государственные ценные бумаги.

До настоящего времени КФБ не начинала биржевую деятельность и, соответственно, доходов от основной деятельности не зарегистрировала. В то же время, в результате инвестиционной деятельности, КФБ получила доход в размере 18,6 тыс. лей.

Расходы КФБ на конец третьего квартала 2012 года составили 228,5 тыс. лей. В результате превышения расходов над доходами убытки составили 209,9 лей.

2.2 НАЦИОНАЛЬНЫЙ ДЕПОЗИТАРИЙ ЦЕННЫХ БУМАГ

В январе-сентябре 2012 года Национальный депозитарий ценных бумаг (НДЦБ) осуществлял, согласно лицензии, деятельность центрального депозитария ценных бумаг, которая предоставляет ему право осуществлять депозитарную, клиринговую и расчётную деятельности и ведение реестра в качестве основных видов деятельности, и консалтинг – как смежную.

По состоянию на конец III квартала 2012 года, собственный капитал НДЦБ составил 958,3 тыс. лей, при нормативе достаточности 700 тыс. лей, увеличившись, по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года, на 464,4 или на 94%. Рост собственного капитала обусловлен увеличением уставного капитала путем дополнительной эмиссии акций, а также за счет полученной прибыли в размере 208 тыс. лей.

Доход, полученный НДЦБ в январе-сентябре 2012 года, увеличился, по сравнению с аналогичным периодом 2011 года, на 278,2 тыс. лей или на 56,1%.

Расходы в январе-сентябре 2012 года составили 566,1 тыс. лей, увеличившись по сравнению с аналогичным периодом 2011 года на 131,5 тыс. лей. В результате превышения доходов над расходами, НДЦБ получил чистую прибыль в объёме 207,8 тыс. лей. Чистая прибыль увеличилась в 3 раза или на 146,7 тыс. лей по сравнению с аналогичным периодом 2011 года.

2.3 БРОКЕРСКИЕ И ДИЛЕРСКИЕ КОМПАНИИ

По состоянию на конец III квартала 2012 года, на рынке ценных бумаг на основе лицензий на право осуществления профессиональной деятельности на РЦБ действовали 22 брокерские/дилерские компании, в том числе 11 коммерческих банков.

В III квартале 2012 года небанковскими брокерами было осуществлено 1207 сделок на сумму 227,70 млн лей или 25,6% от всей стоимости сделок, осуществленных на биржевом рынке. По сравнению с III кварталом 2011 года, объём сделок уменьшился на 59,07 млн лей, а их количество – на 292 сделки.

Анализ финансово-хозяйственных и специализированных отчётов брокерских компаний показывает, что все компании выполнили норматив минимального собственного капитала, установленный действующим законодательством. Общий размер собственного капитала составил 35,07 млн лей, увеличившись на 2,73 млн лей, по сравнению с уровнем, зарегистрированным на конец III квартала 2011 года.

Гарантийный фонд составил 2,44 млн лей. Были соблюдены требования, касающиеся образования гарантийного фонда, в размере не менее 30% от минимального размера собственного капитала – 120 тыс. лей для брокерской деятельности и 240 тыс. лей – для дилерской деятельности. Гарантийный фонд был образован 10-ю брокерскими/дилерскими компаниями в денежных средствах (депозиты) и у 1 компании – государственными ценными бумагами.

Доход компаний от операционной деятельности составил 2394 тыс. лей, в том числе доходы от оказания услуг – 2 127 тыс. лей, другие операционные доходы – 267 тыс. лей. По сравнению с результатами января-сентября 2011 года, доходы от оказания услуг (доходы от продаж) увеличились на 903 тыс. лей, а другие операционные доходы уменьшились на 2766 тыс. лей.

Расходы от операционной деятельности составили 3270 тыс. лей, в том числе общие и административные расходы – 2282 тыс. лей. По сравнению с результатами на конец III квартала 2011 года, расходы уменьшились на 893 тыс. лей, а общие и административные расходы увеличились на 16 тыс. лей.

Несмотря на то, что 5 брокерских/дилерских компаний зарегистрировали убытки, в целом прибыль всех компаний составила 799 тыс. лей. По сравнению с результатами на конец III квартала 2011 года, прибыль уменьшилась в 7,3 раза.

Общий объём сделок с ценными бумагами, зарегистрированными коммерческими банками как брокерами/дилерами, в III квартале 2012 года составил 661,60 млн лей, увеличившись в 2 раза, по сравнению с итогами за III квартал 2011 года.

На сделки на интерактивном рынке приходилось 466,85 млн лей или 70,6% в общем объёме сделок, а на прямые сделки – 194,74 млн лей или 29,4%.

2.4 НЕЗАВИСИМЫЕ РЕГИСТРАТОРЫ

По состоянию на конец III квартала 2012 года, на рынке ценных бумаг действовало 11 независимых регистраторов, осуществляющих деятельность по ведению реестров на основе лицензий, выданных НКФР на право осуществления профессиональной деятельности на рынке ценных бумаг, а также 2 эмитента с правом самостоятельного ведения реестра держателей ценных бумаг.

Анализ специализированных и финансовых квартальных отчётов, представленных независимыми регистраторами, по состоянию на 30.09.2012, показал следующее:

- совокупный уставный капитал – 6 203 536 лей;
- совокупный собственный капитал – 11 404 724 лея;
- всего операционных доходов – 4 802 732 лея;
- всего операционных расходов – 4 036 530 лей.

Требования относительно размера минимального собственного капитала соблюдены всеми независимыми регистраторами.

В январе-сентябре 2011 года независимые регистраторы получили чистую прибыль в размере 1,08 млн лей или в 2,5 раза больше, по сравнению с соответствующим периодом 2011 года.

2.5 ИНВЕСТИЦИОННЫЕ ФОНДЫ

По состоянию на конец III квартала 2012 года, продолжалась процедура принудительной ликвидации 9 инвестиционных фондов и добровольной ликвидации 9 инвестиционных фондов, включая „Viitogul Täu” S.A., процедура ликвидации которого была вновь начата постановлением суда.

Инвестиционные фонды „MCI-Fond” S.A., „Zodiac-Invest” S.A., „Papyrus-Invest” S.A. и „BSV-Invest” S.A. продолжали распределение денежных средств акционерам через филиалы и представительства В.С. „Energbank” S.A. Также, через филиалы и представительства В.С. „Moldindconbank” S.A. продолжал распределение денежных средств акционерам инвестиционный фонд „Viitogul Täu” S.A.

На банковских счетах инвестиционных фондов, подлежащих принудительной ликвидации, было накоплено денежных средств на общую сумму 23,38 млн лей (включая 22,35 млн лей, размещенных в В.С. „Investprivatbank” S.A.), а на банковских счетах инвестиционных фондов, ликвидирующихся по собственной инициативе, – 196,64 млн лей (включая 162,82 млн лей, размещенных в В.С. „Investprivatbank” S.A.), поступивших от отчуждения пакетов акций из портфелей фондов, из невыплаченных дивидендов и от размещения этих денег на депозитах в коммерческих банках.

По состоянию на 30.09.2012, сумма денежных средств, входящих на одну акцию, у принудительно ликвидируемых инвестиционных фондов составляет от 0,20 лея до 2,34 лея, а у инвестиционных фондов, ликвидируемых добровольно – от 0,29 до 1,65 лея.

2.6 ДОВЕРИТЕЛЬНЫЕ УПРАВЛЯЮЩИЕ

По состоянию на 30.09.2012, в Реестре профессиональных участников небанковского финансового рынка было зарегистрировано 7 доверительных управляющих, из которых:

- деятельность С.Ф. „Europa-Trust” S.A. и С.Ф. „Econ-Renaştere” S.A. приостановлена до полного восстановления информации из реестров клиентов номинального владельца, с целью восстановления базы данных клиентов компании согласно постановлению НКФР №30/8 от 25.05.2006 и №63/6 от 23.11.2006;
- А.Ф. „Mobiustrust” S.A. и С.Ф. „A Feroviarilor” S.A. находятся в процессе ликвидации профессионального вида деятельности;
- С.Ф. „Colaborare” S.A. находится в процессе принудительной ликвидации профессионального участника.

Анализ специализированной отчетности компаний С.Ф. „FOND – A.F.”, С.Ф. „Codru”, С.Ф. „Europa-Trust” и С.Ф. „Econ-Renaştere”, показывает, что по состоянию на 30.09.2012, у них было открыто 382 022 трастовых счетов, а портфель включал 629 пакетов акций акционерных обществ и долей обществ с ограниченной ответственностью.

Совокупный объём финансовых инвестиций трастовых компаний на конец отчетного периода составил 128,88 млн лей. В структуре совокупных финансовых инвестиций, по состоянию на конец III квартала 2012 года, инвестиции учредителей траста составляют 96% (123,51 млн лей), другие 4% (5,37 млн лей) приходятся на собственные инвестиции трастовых компаний.

За отчетный период результаты инвестиционной деятельности данных компаний (полученные в виде процентов по размещенным на депозитных счетах денежным средствам и начисленных дивидендов) составил в общей сумме 0,51 млн лей, из которых на учредителей доверительного управления приходится 0,36 млн лей, а на доверительных управляющих – 0,15 млн лей.

В январе-сентябре 2012 года трастовые компании получили прибыль в сумме 434,8 тыс. лей. Из доходов учредителей доверительного управления было начислено и удержано вознаграждение в сумме 72,7 тыс. лей компаниями „FOND – A.F.” и „Europa-Trust”.

2.7 КОМПАНИИ ПО ОЦЕНКЕ ЦЕННЫХ БУМАГ И АКТИВОВ, ПРИХОДЯЩИХСЯ НА НИХ

В III квартале 2011 года на рынке ценных бумаг действовало 5 компаний по оценке ценных бумаг и активов, входящих на них (далее – компании): „Bartol-Consulting” S.A., „ICF-Consulting-Service” S.A., А. Р. Е. „Estimator-VM” S.A., „Finactiv-Consulting” S.A. и „Evaestim” S.A.

Компании заключили за отчетный период 15 договоров, на основании которых было оказано 22 услуги по оценке ценных бумаг на сумму 255 500 лей, что на 81 500 лей больше, чем за соответствующий период прошлого года.

Все компании получили за отчетный период положительные финансовые результаты. Компании соблюдают требования к нормативной величине минимального собственного капитала (200 тыс. лей) и требования к гарантийному фонду (60 тыс. лей), а также и положения нормативных актов об обязательном количестве специалистов, владеющих сертификатами на право работать на рынке ценных бумаг.

2.8 ПРОФЕССИОНАЛЬНЫЕ УЧАСТНИКИ, КОТОРЫЕ ИМЕЮТ ПРАВО ПРЕДОСТАВЛЯТЬ УСЛУГИ ПО КОНСАЛТИНГУ И ИНВЕСТИЦИОННОМУ КОНСАЛТИНГУ

В III квартале 2012 года на рынке ценных бумаг на основе лицензий на право осуществления деятельности брокеров, дилеров, ведения реестра, биржевой деятельности, оценки ценных бумаг и входящих на них активов, доверительного управления инвестициями в качестве основных видов владели правом оказывать услуги по инвестиционному консалтингу и консалтингу, соответственно, 26 и 18 профессиональных участников.

За отчетный период 6 профессиональных участников оказали услуги по инвестиционному консалтингу на сумму 247,7 тыс. лей (на 90% больше, чем за соответствующий период прошлого года), и другие 6 профессиональных участники оказали услуги по консалтингу на сумму 155,6 тыс. лей (в 4,1 раза больше, чем за соответствующий период прошлого года).

Диаграмма №10. Динамика начисленных брутто-премий в целом и по категориям страхования в январе-сентябре 2008-2012 гг.

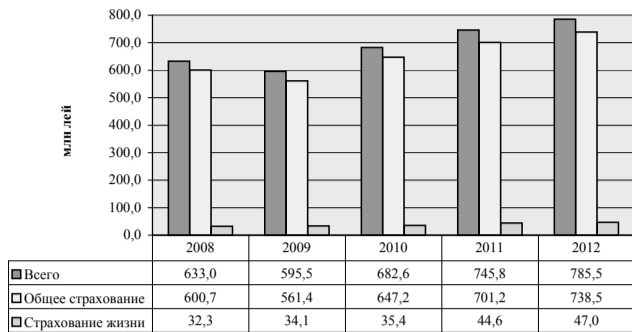

Диаграмма №11. Структура начисленных брутто-премий в январе-сентябре 2011-2012 гг.

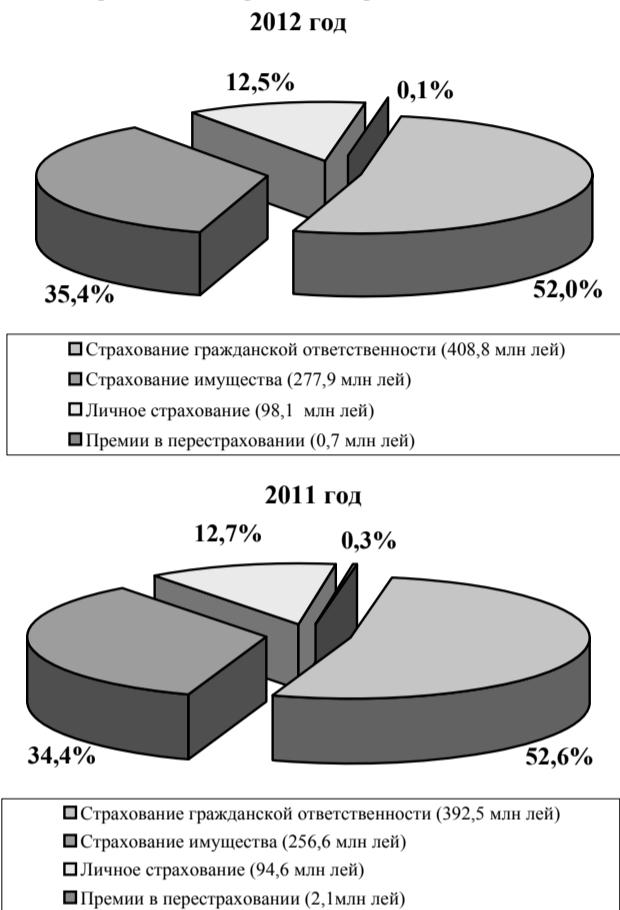

Диаграмма №12. Страховые возмещения и компенсации в январе-сентябре 2008-2012 гг.

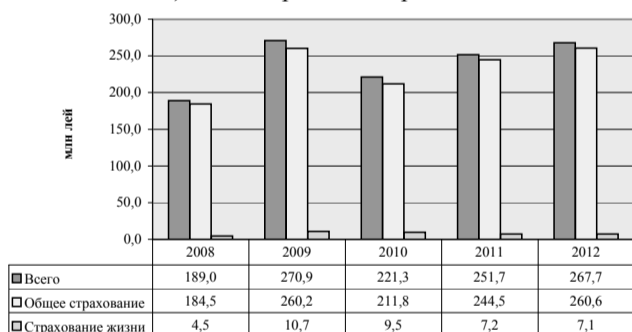
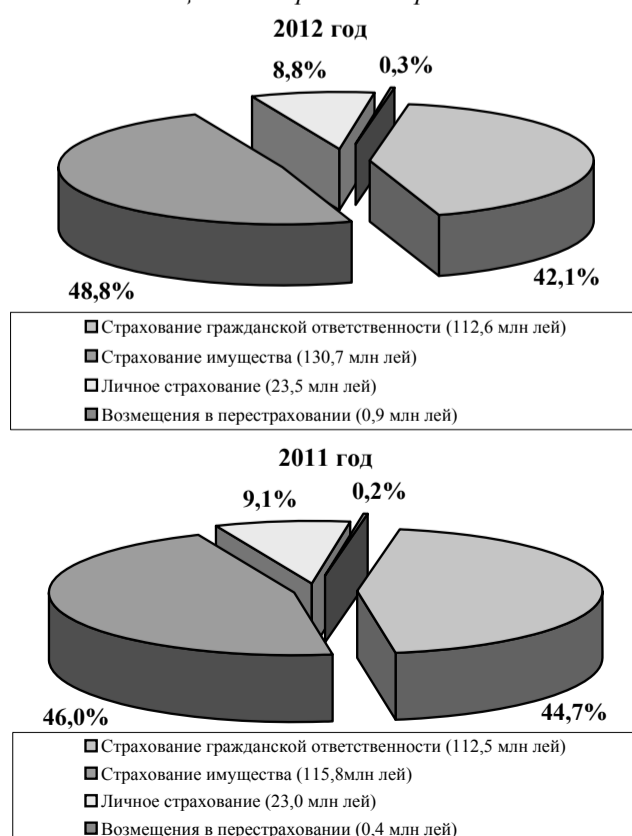

Диаграмма №13. Структура страховых возмещений и компенсаций в январе-сентября 2011-2012 гг.

III. РЫНОК СТРАХОВАНИЯ

3.1. НАЧИСЛЕННЫЕ БРУТТО-ПРЕМИИ

В январе-сентябре 2012 года брутто-премии, начисленные от страховой деятельности, составили 785,5 млн лей, увеличившись на 39,7 млн лей (5,3%), по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года. Динамика начисленных брутто-премий в общем страховании и страховании жизни в январе-сентябре 2008-2012 гг. отражена в Таблице №8.

Таблица №8. Динамика начисленных страховых премий в общем страховании и страховании жизни в январе-сентябре 2008-2012 гг.

Год	Начисленные брутто-премии (млн лей)	Рост по сравнению с предыдущим годом	
		(%)	(млн лей)
2008	633,0	23,5	120,3
2009	595,5	-6,0	-37,5
2010	682,6	14,6	87,1
2011	745,8	9,3	63,2
2012	785,5	5,3	39,7

Из общего объема начисленных брутто-премий, по общему страхованию поступило 738,5 млн лей, что на 5,3% больше, по сравнению с тем же периодом 2011 года. В то же время, брутто-премии, начисленные по страхованию жизни, составили 47,0 млн лей, увеличившись на 5,4% по сравнению с январем-сентябром 2011 года.

Доля страхования жизни в общей сумме начисленных брутто-премий в январе-сентябре 2012 года составила 6,0%, и не изменилась по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года. Динамика начисленных брутто-премий в целом и по категориям страхования в январе-сентябре 2008-2012 гг. представлена в Диаграмме №10.

Страховые компании, согласно представленным отчетам на 30.09.2012, владели портфелем в 749865 действующих договоров, или на 103898 больше, чем по состоянию на 30.09.2011.

Количество действующих страховых договоров страховых компаний, занимающихся общим страхованием, по состоянию на 30.09.2012, составило 706988 единиц или 94,3% от общего числа действующих договоров.

Страховые компании, занимающиеся страхованием жизни, владели 42877 действующих договоров, или 5,7% от общего числа действующих договоров.

За отчетный период темпы прироста брутто-премий в страховании имущества, личном страховании и страховании гражданской ответственности составили, по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года, соответственно, 8,3%, 3,7% и 4,2%.

Структура начисленных брутто-премий в январе-сентябре 2012 г. не претерпела значительных изменений, доля обязательного страхования составила 43,1% (338,6 млн лей), а доля добровольного страхования – 56,9% (446,9 млн лей). Исходя из объекта страхования, сегмент страхования гражданской ответственности составляет 52,0%, страхование имущества – 35,4%, личное страхование – 12,5% и премии в перестраховании – 0,1%. Структура начисленных брутто-премий в январе-сентябре 2011-2012 гг. представлена в Диаграмме №11.

3.2. СТРАХОВЫЕ ВОЗМЕЩЕНИЯ И КОМПЕНСАЦИИ

В январе-сентябре 2012 года страховые компании выплатили страховых возмещений и компенсаций на сумму 267,7 млн лей, что на 16,0 млн лей или на 6,4% больше, чем за аналогичный период прошлого года. Динамика страховых возмещений и компенсаций, выплаченных страховщиками в общем страховании и страховании жизни в январе-сентябре 2008-2012 гг., представлена в Таблице №9.

Таблица №9. Динамика страховых возмещений и компенсаций, выплаченных страховщиками в общем страховании и страховании жизни в январе-сентябре 2008-2012 гг.

Год	Начисленные брутто-премии (млн лей)	Рост по сравнению с предыдущим годом	
		(%)	(млн лей)
2008	189,0	22,4	34,6
2009	270,9	43,3	81,9
2010	221,3	-18,3	-49,6
2011	251,7	13,7	30,4
2012	267,7	6,4	16,0

По отношению к брутто-премиям, начисленным за отчетный период, возмещения, выплаченные по общему страхованию и страхованию жизни, составили 34,1% или на 0,4 процентного пункта больше, чем в предыдущем году.

Страховщики, занимающиеся общим страхованием, выплатили возмещений в размере 260,6 млн лей или 97,3% от общего объема выплаченных возмещений, а страховщики, занимающиеся страхованием жизни, выплатили возмещений в размере 7,1 млн лей (2,7%). Динамика страховых возмещений и компенсаций, выплаченных страховщиками в январе-сентябре 2008-2012 гг., представлена в Диаграмме №12.

По отношению к брутто-премиям, начисленным по общему страхованию в январе-сентябре 2012 года, возмещения, выплаченные по этой категории страхования, составили 35,3%, а это соотношение в страховании жизни составило 15,1%.

За отчетный период, по сравнению с аналогичным периодом прошлого года, возмещения, выплаченные по страхованию гражданской ответственности, увеличились на 0,1% или на 0,1 млн лей, по страхованию имущества увеличились на 12,9% (14,9 млн лей) и по личному страхованию – на 2,2% (0,5 млн лей). Структура страховых возмещений и компенсаций в январе-сентябре 2012 года существенно не изменилась (Диаграмма №13).

Выплаченные возмещения по отношению к брутто-премиям, начисленным в обязательном страховании, составили 32,6%, а в добровольном страховании – 35,2%. Исходя из объекта страхования, выплаченные возмещения по отношению к начисленным брутто-премиям составили в страховании имущества 47,0%, в личном страховании – 24,0%, в страховании гражданской ответственности – 27,5%, по рискам, принятым по перестрахованию – 1,5%.

3.3. ЧИСТЫЕ АКТИВЫ И УСТАВНЫЙ КАПИТАЛ СТРАХОВЫХ КОМПАНИЙ

Чистые активы страховых компаний, по состоянию на 30.09.2012, составили 1266,9 млн лей, увеличившись на 118,2 млн лей или на 10,3%, по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года (Диаграмма №14).

Увеличение чистых активов произошло в основном в результате мер по приведению минимального уровня уставного капитала в соответствие с требованиями законодательства (Таблица №10). Оплаченный уставный капитал на 30.09.2012 составил 556,7 млн лей, увеличившись на 14,8% по сравнению с аналогичным периодом 2011 года.

Таблица №10. Разрешения на увеличение уставного капитала в III квартале 2012 года (лей)

Страховщики	Уставный капитал до увеличения	Уставный капитал после увеличения
IMCA „GRAWE CARAT ASIGURĂRI” SA	42.278.000	57.378.000
ASTERRA GRUP SRL	13.892.885	15.008.888
KLASSIKA ASIGURĂRI SA	12.036.000	19.336.000
EUROASIG GRUP SA	12.000.000	15.000.000
GALAS SA	12.000.148	15.000.000
GARANȚIE SA	13.000.000	15.300.000
MOLDOVA-ASTROVAZ SRL	14.811.100	21.000.000
SA „MOLDCARGO” S.R.L.	26.066.400	30.000.000
ÎMCIA TRANSELIT SRL	12.476.650	15.000.000
ВСЕГО	144.668.298	203.022.888

В соответствии с частью (1) ст. 20 и пункта а) части (4) ст. 57, на основании части (1) ст. 45 Закона №407-XVI от 21.12.2006 «О страховании», НКФР выдала в первом полугодии 2012 года 10 разрешений на реорганизацию путем трансформирования страховых обществ из обществ с ограниченной ответственностью в акционерные общества.

Таким образом, были выданы разрешения на изменения в учредительных документах и данных Государственного реестра юридических лиц следующим страховым обществам:

- SA „ACORD GRUP” S.R.L. в SA „ACORD GRUP” S.A.;
- CA „ASTERRA GRUP” S.R.L. в CA „ASTERRA GRUP” S.A.;
- CA „EUROASIG GRUP” S.R.L. в CA „EUROASIG GRUP” S.A.;
- ÎMSIA „MOLDSIG” S.R.L. в ÎMSIA „MOLDSIG” S.A.;
- SA „MOLDCARGO” S.R.L. в SAR „MOLDCARGO” S.A.;
- CA „MOLDOVA ASTROVAZ” S.R.L. в CA „MOLDOVA ASTROVAZ” S.A.;
- CA „SIGUR-ASIGUR” S.R.L. в CA „SIGUR-ASIGUR” S.A.;
- ÎMCIA „TRANSELIT” S.R.L. в ÎMCIA „TRANSELIT” S.A.;
- CA „VICTORIA ASIGURĂRI” S.R.L. в CA „VICTORIA ASIGURĂRI” S.A.;
- CA „ASIGURĂRI GENERALE VITORIASIG” S.R.L. в CA „ASIGURĂRI GENERALE VITORIASIG” S.A.

3.4. СТРАХОВЫЕ РЕЗЕРВЫ

По состоянию на конец III квартала 2012 года, общий объем технических резервов по договорам общего страхования и жизни составил 867,2 млн лей, увеличившись на 177,7 млн лей, по сравнению с концом III квартала 2011 г. (Диаграмма №15).

Технические резервы, приходящиеся на общее страхование, составляют 652,3 млн лей (75,2% от общего объема), а технические резервы по страхованию жизни – 214,9 млн лей (24,8%).

По сравнению с аналогичным периодом 2011 года, технические резервы, образованные страховщиками, занимающимися общим страхованием, увеличились на 138,5 млн лей (27,0%), а по страхованию жизни увеличились на 39,2 млн лей (22,3%).

Резервы, образованные по рискам, принятым по договорам общего страхования, включают:

- резерв незаработанной премии в размере 361,4 млн лей (55,4% общего объема резервов в общем страховании);
- резерв убытков и другие технические резервы – 290,9 млн лей (44,6% от общего объема резервов в общем страховании).

3.5. ПЕРЕСТРАХОВАНИЕ

Общий объем премий, переданных в перестрахование, по общему страхованию и страхованию жизни составил за отчетный период 187,8 млн лей. Доля премий, переданных в перестрахование, в общем объеме брутто-премий, начисленных в январе-сентябре 2012 г., составила 23,9%. Основные показатели деятельности по перестрахованию представлены в Таблице №11.

Таблица №11. Основные показатели деятельности по перестрахованию в январе-сентябре 2011 г., млн лей

Показатели	Общее страхование	Страхование жизни	Всего (общее и жизни)
Начисленные брутто-премии	738,5	47,0	785,5
Премии, переданные в перестрахование	186,5	1,3	187,8
Доля премий переданных в перестрахование в начисленных брутто-премиях	25,3	2,8	23,9

Диаграмма №14. Чистые активы и уставный капитал страховых компаний по состоянию на 30 сентября 2008-2012 гг. (млн лей)

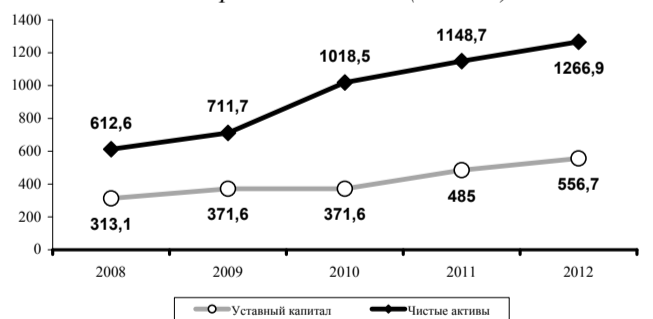
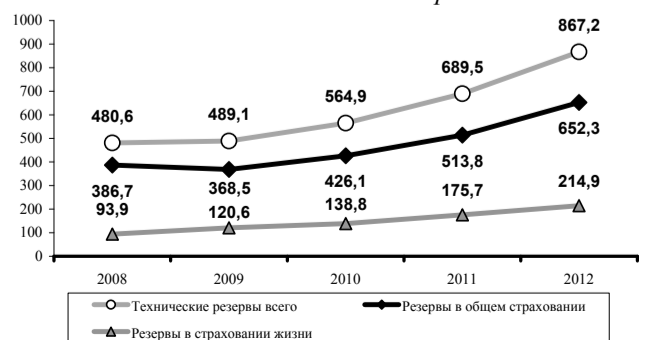

Диаграмма №15. Технические резервы, в том числе резервы по общему страхованию и страхованию жизни по состоянию на 30 сентября 2008-2012 гг.

3.6. ФИНАНСОВЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ СТРАХОВЫХ КОМПАНИЙ

Согласно финансовым результатам, по состоянию на конец III квартала 2012 года, страховые компании получили прибыль до налогообложения в размере 47,3 млн лей или на 2,1% (0,1 млн лей) больше, чем за январь-сентябрь прошлого года.

Совокупная прибыль 16 страховых компаний составила 51,8 млн лей, или на 15,9 млн лей меньше, чем за аналогичный период прошлого года.

Показатель финансовых убытков, зарегистрированных 8 страховыми компаниями в размере 4,5 млн лей, отражает уменьшение убытков на сумму 16,0 млн лей, по сравнению с аналогичным периодом прошлого года.

IV. ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ССУДО-СБЕРЕГАТЕЛЬНЫХ АССОЦИАЦИЙ

4.1. ОСНОВНЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ

По состоянию на 30.09.2012, лицензиями категории «А» и «В» владеют 367 ассоциаций, а 2 ассоциации владеют лицензией центральной ассоциации, из них представили отчеты 361 ассоциация. Выдали займы своим членам 311 ассоциаций или 97,8% ассоциаций, представивших отчеты. Банковские кредиты и внешние займы взяли 238 ассоциаций, а сберегательные вклады привлекли 62 ассоциации категории «В».

В январе-сентябре 2012 года привлекли новых членов 247 ассоциаций, зарегистрировав членские взносы на общую сумму 659,6 тыс. лей. Динамика основных показателей ассоциаций отражена в *Таблице №12*.

Количество членов ассоциаций по состоянию на 30.09.2012 составило 129 222 лиц, увеличившись по сравнению с их количеством на 30.09.2011 на 1,0%, а количество получателей займов составило 35 278 лиц, уменьшившись на 1,8%.

За отчетный период средний размер одного займа на одного члена – получателя займа составил 8,8 тыс. лей, увеличившись на 0,3 тыс. лей, по сравнению с 2011 годом.

Количество вкладчиков сбережений составило 5 769 лиц, увеличившись на 1,7%, по сравнению с состоянием на 30.09.2011. Сумма сберегательных вкладов увеличилась на 9,8%. Это увеличение обеспечено в основном за счет роста на 7,6% среднего размера привлеченных вкладов, приходящегося на одного вкладчика, который составил 19,9 тыс. лей.

4.2. ПОРТФЕЛЬ ВЫДАННЫХ ЗАЙМОВ

По состоянию на 30.09.2012, совокупный объем займов, выданных членам ассоциаций, составил 309,1 млн лей, увеличившись на 1,4%, по сравнению с состоянием на конец III квартала 2011 года (*Таблица №13*). В структуре портфеля займов ассоциаций займы сроком до года составляют за отчетный период 84,5% от общего объема выданных займов.

По состоянию на 30.09.2012, в структуре портфеля займов ассоциаций 95,0% приходится на займы, на которые соблюдаются договорные условия (стандарты), по сравнению с 89,8% зарегистрированными за аналогичный период 2011 года. Так, отмечается увеличение доли займов «standard» на 5,2 процентного пункта.

4.3. АКТИВЫ

По состоянию на конец III квартала 2012 года, совокупный объем активов ассоциаций составил 363,5 млн лей, увеличившись на 4,4%, по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года. Максимальная доля в общем объеме активов приходится на выданные займы, которые составили 85,0%.

Структура активов ассоциаций на конец III квартала 2011 и 2012 гг. представлена в *Таблице №14*.

4.4 СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ

Совокупный собственный капитал ассоциаций на 30.09.2012 составил 87,2 млн лей, увеличившись на 3,3 млн лей или 3,9%, по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года. Совокупная чистая прибыль ассоциаций в январе-сентябре 2011 г. составила 4,2 млн лей.

Нераспределенная прибыль прошлых лет составила 68,7 млн лей, уменьшившись на 2,1 млн лей, по сравнению с 2011 г.

Структура собственного капитала ссудо-сберегательных ассоциаций по состоянию на 30.09.2012 представлена в *Таблице №15*.

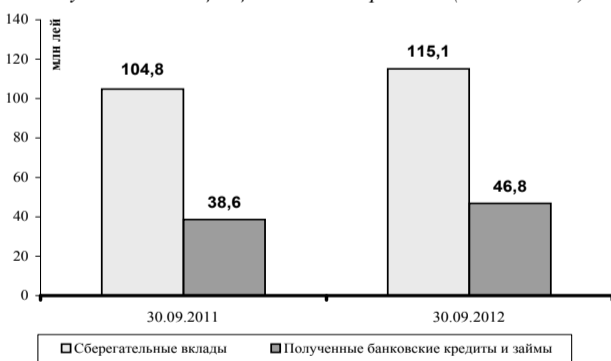
4.5 СБЕРЕГАТЕЛЬНЫЕ ВКЛАДЫ

По состоянию на 30.09.2012, совокупные сберегательные вклады, привлеченные у своих членов ассоциациями категории «В», составили 115,1 млн лей, увеличившись на 9,8%, по сравнению с показателем аналогичного периода 2011 г. (*Таблица №16*).

В общем объеме сберегательных вкладов наибольшая доля принадлежит сберегательным вкладам сроком от 3 месяцев до 1 года – 72,6%, а 14,1% представляют договоры о сберегательных вкладах сроком от 1 года до трех лет. Доля финансирования выданных займов ассоциациями категории «В» из привлеченных сберегательных вкладов составила 65,1%, увеличившись на 0,7 процентного пункта, по сравнению с 2011г.

Объем сберегательных вкладов, по сравнению с полученными банковскими кредитами и займами, отражен в *Диаграмме №14*.

Диаграмма №14. Сберегательные вклады и банковские вклады и займы, полученные ассоциациями категории «В» (2011-2012 гг.)

4.6 ФИНАНСОВЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ

Во январе-сентябре 2012 года прибыль ассоциаций составила 4,2 млн лей, по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года, когда были зарегистрированы убытки в 1,7 млн лей.

Общие доходы, увеличились в результате уменьшения расходов на образование резервов на 35,4%, увеличения процентов по предоставленным займам на 2% и снижения прочих операционных доходов на 7,0%.

В статье расходов отмечено увеличение на 5,9%, что обусловлено, в основном, увеличением на 25,0% прочих операционных расходов и общих и административных расходов на 9,9%. Финансовые результаты ассоциаций отражены в *Таблице №17*.

V. ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ БЮРО КРЕДИТНЫХ ИСТОРИЙ

По состоянию на конец III квартала 2012 года бюро кредитных историй I.M. „BIRIOL DE CREDIT” S.R.L. заключило договоры об оказании услуг с 17 организациями, из которых 15 – коммерческие банки, одна лизинговая компания и одна микрофинансовая организация. С момента образования базы данных бюро кредитных историй до 30.09.2012 были сформированы 124,6 тыс. кредитных историй. Дали согласие на формирование кредитных историй 56,9% от числа дебиторов, заключивших кредитные договоры с источниками формирования кредитных историй. За этот же период пользователями кредитных историй представлены 189,5 тыс. кредитных отчетов, что покрывает 86,6% от общего количества заключенных кредитных договоров.

Национальная комиссия по финансовому рынку:

MD 2012, мун. Кишинев, бул. Штефана чел Маре, 77; тел. (373 22) 859401, www.cnpf.md
 Управление внешних связей и развития:
 тел. (373 22) 859430.

Таблица №12 Основные показатели деятельности ссудо-сберегательных ассоциаций

№	Показатели	30.09.2011	30.09.2012	2012г. к 2011г. (%)
1.	Кол-во членов ассоциации (лиц)	127 975	129 222	101,0
2.	Кол-во пользователей вкладами (лиц)	35 928	35 278	98,2
3.	Кол-во вкладчиков сбережений (лиц)	5 671	5 769	101,7
4.	Собственный капитал (млн лей)	83,9	87,2	103,9
5.	Выданные кредиты (млн лей)	304,7	309,1	101,4
6.	Сберегательные вклады (млн лей)	104,8	115,1	109,8
7.	Банковские кредиты и полученные займы (млн лей)	135,6	138,8	102,4

Таблица №13 Структура портфеля займов, выданных ссудо-сберегательными ассоциациями (млн лей)

№	Категория	Выданные займы		2012 г. к 2011 г., (%)
		30.09.2011	30.09.2012	
1.	Standard	273,7	293,7	107,3
2.	Supravegheat	8,8	7,4	84,1
3.	Substandard	3,7	3,1	83,8
4.	Dubios	9,6	1,8	18,8
5.	Compromis	8,9	3,1	34,8
	Всего	304,7	309,1	101,4

Таблица №14 Структура активов ссудо-сберегательных ассоциаций (млн лей)

№	Активы	30.09.2011	30.09.2012	Абсолютное изменение
1.	Ценные бумаги	4,2	4,4	+ 0,2
2.	Банковские депозиты	28,3	25,7	- 2,6
3.	Выданные займы	304,7	309,1	+ 4,4
4.	Резервы по займам	- 20,8	- 9,1	+11,7
5.	Долгосрочные материальные и нематериальные активы	4,9	5,8	+ 0,9
6.	Наличные денежные средства	9,4	9,0	- 0,4
7.	Текущие счета	2,9	3,8	+ 0,9
8.	Дебиторская задолженность по процентам	17,8	7,2	- 10,6
9.	Резервы по процентам	- 5,4	- 1,4	+ 4
10.	Другие активы	2,2	9,0	+ 6,8
	Всего	348,2	363,5	+ 15,3

Таблица №15 Структура собственного капитала ссудо-сберегательных ассоциаций (млн лей)

№	Собственный капитал	30.09.2011	30.09.2012	Абсолютное изменение
1.	Доля членов	13,6	14,0	+ 0,4
2.	Нераспределенная прибыль (непокрытые убытки) прошлых лет	70,8	68,7	- 2,1
3.	Чистая прибыль (чистые убытки) отчетного года	-1,7	4,2	+ 5,9
4.	Другие резервы	1,0	0,4	- 0,6
5.	Корректировка результатов предыдущих лет	0,1	- 0,2	- 0,3
6.	Разница от переоценки долгосрочных активов	0,1	0,1	-
	Всего	83,9	87,2	+ 3,3

Таблица №16 Структура сберегательных вкладов по срокам (млн лей)

№	Срок	30.09.2011		30.09.2012		2012г. к 2011г. (%)
		млн лей	доля (%)	млн лей	доля (%)	
1.	до 1 месяца	2,6	2,5	5,3	4,6	203,8
2.	от 1 до 3 месяцев	5,3	5,0	8,2	7,1	154,7
3.	от 3 месяцев до 1 года	81,6	77,9	83,6	72,6	102,5
4.	от 1 до 3 лет	15,3	14,6	16,2	14,1	105,9
5.	от 3 до 5 лет	0,0	-	1,8	1,6	-
6.	более 5 лет	0,0	-	0,0	-	-
	Всего	104,8	100,0	115,1	100,0	109,8

Таблица №17 Финансовые результаты ссудо-сберегательных ассоциаций (млн лей)

№	Показатели	30.09. 2011	30.09. 2012	Абсолютное изменение
1.	Доходы от процентов по предоставленным займам	50,6	51,6	+1,0
2.	Прочие процентные доходы	1,9	1,9	-
3.	Чистый результат от формирования и списания резервов	-19,8	- 12,8	+7,0
4.	Прочие операционные доходы	18,7	20,0	+1,3
5.	Результат от инвестиционной деятельности: прибыль	1,0	1,0	-
6.	Результат от финансовой деятельности: прибыль	0,0	-0,2	-0,2
7.	Чрезвычайный результат: прибыль (убыток)	-	-	-
	Общий доход	52,4	61,5	+9,1
8.	Процентные расходы по вкладам	10,6	10,9	+0,3
9.	Прочие процентные расходы	13,3	12,8	-0,5
10.	Общие и административные расходы	27,4	30,1	+2,7
11.	Прочие операционные расходы	2,8	3,5	+0,7
	Общие расходы	54,1	57,3	+3,2
	Чистая прибыль	-1,7	4,2	+5,9

Примечание: подробная информация о деятельности участников финансового небанковского рынка размещена на официальном сайте НКФР www.cnpf.md

Стоит ли по-прежнему инвестировать в жилье?

Сектор недвижимости был своего рода национальным видом спорта, который способствовал появлению состояний и богатства десятков тысяч инвесторов Республики Молдова. Во времена бума недвижимости объявления молдавских агентов гарантировали годовую прибыль в размере от 50 процентов до 100 процентов от суммы инвестиции, и этот мираж привлек еще тысячи частных инвесторов. Хороший бизнес на недвижимости можно делать и сейчас. Есть профессиональные инвесторы, для которых недвижимость является золотой жилой.

Строительная отрасль уже несколько лет играет центральную роль в экономическом развитии Республики Молдова, ее доля превышает 50% в основном капитале, хотя в настоящее время ситуация достаточно сложная для большинства участников рынка, которые не работают из-за пониженного спроса и отсутствия денег.

Надежды желающих приобрести жилье растаяли после того, как кризис в сфере недвижимости начал бить по отрасли, строительные компании замораживают строительные работы, сдача домов в эксплуатацию в лучшем случае откладывается до лучших времен или замораживаются сами строительные проекты на неопределенный срок по причине отсутствия финансовых средств.

Консультанты в сфере недвижимости считают, что в подобной ситуации лучше, что можно сделать, – использовать добавленную стоимость имущества. Например, мини-квартал с большим числом квартир, но это тоже требует денег.

Сейчас ситуация такова, что многие наши граждане, попытавшиеся счастья в сделках с земельными участками или домами, лишились не только денег, но и финансового доверия (они включены в списки плохих плательщиков банковской системы).

Сегодня число игроков на рынке недвижимости резко сократилось. Все же, если рядовых молдавских инвесторов на рынке днем с огнем не сыщешь, кто же стоит за всеми сделками (а их немало) и, что более важно, где вся прибыль? Профессионалы рынка недвижимости говорят, что рынок остался во власти компаний, специализирующихся на профильных инвестициях. Физическими лицами, проявляющими на рынке активность, являются, как правило, молдоване, работающие за рубежом и вкладывающие деньги в недвижимость.

Однако разница между физическими лицами и строительными компаниями заключается в покупательной способности, платежеспособности инвестора, периода времени, на который осуществляется вложение денег. В принципе,

молдоване предпочитают приобретать на имя физических лиц – так меньше налог. Компании более активны, у них больше денежных средств, они агрессивно ведут переговоры, у них есть бренд, им хочется национальной сети.

Банки, несмотря на их внушительное присутствие на рынке недвижимости, избегают новых инвестиций, как черт ладана. В то же время, многие проекты в сфере недвижимости в Республике Молдова (о многих уже объявлено), требующие финансирования, не могут начаться, так как банки очень сдержаны в вопросах кредитования, так как часть строительных компаний во время бума недвижимости обанкротилась, а ряд финансовых организаций и по сей день безуспешно пытается продать объекты незавершенного строительства.

Банки желали бы скорее сократить свое присутствие на рынке, впрочем, финансирование могут получить только очень хорошие проекты, предложенные инвесторами с проверенными результатами, которые могут дать достаточно гарантий. К тому же, условия на рынке по-прежнему непростые для тех, кто желал бы инвестировать капиталы в Республике Молдова, и оказывают давление на полученную прибыль.

В целом, рецессия строительной отрасли была обусловлена двумя серьезными ударами: первый связан с падением предложения, а второй – с охлаждением спроса. Очевидно, что падение предложения первое ударило по отрасли, затем последовал удар со стороны спроса. Рост цен в этот период говорит о наличии роста предложения на недвижимость, в то время как уже в начале 2008 года многие строительные компании сталкивались с проблемами в том, что касается доступа к финансированию для запуска новых проектов в сфере недвижимости.

Число строительных компаний после 2000 года в результате спроса на жилье необычайно выросло. Если в 2007 году их количество составляло 2411 с общим объемом продаж в размере 8,4 миллиарда

лей в год, то в 2008 году – году, предшествующему кризису, число компаний выросло примерно на 500, а продажи составили 9,4 миллиарда лей. В 2009 году, когда предприниматели почували запах прибыли, которую можно получить за короткий промежуток времени, число компаний выросло на 3434 – до 5995 (самый высокий показатель после 2000 года), однако их прибыль снизилась на 3 млн лей.

На фоне высокой привлекательности этой отрасли для частных инвесторов, число строительных компаний с частным капиталом выросло в 2,5 раза, а их доля в общем числе строительных компаний увеличилась с 79,3% в 2000 году до 90,4% в 2008 году. В итоге, это позволило создать новые рабочие места в экономике, а также относительно улучшить финансовую ситуацию работников отрасли. Так, число работников строительных компаний увеличилось с 44 тысяч до 76 тысяч, а доля населения, занятого в сфере строительства, удвоилась – с 2,9% до 6,1% (с 2000 года по 2007 год). В свою очередь, это привело к удвоению доли валовой добавленной стоимости строительной отрасли в совокупном показателе валовой добавленной стоимости по экономике (с 3,1% в 2000 году до 6,1% в 2008 году).

В настоящее время в Респу-

блике Молдова зарегистрировано 1500 строительных компаний, из которых только четверть работают. Остальные, кто уже начал ряд строительных проектов, заморозили их на неопределенный срок из-за отсутствия финансовых средств. Банки также осторожны в кредитовании компаний, так как нет гарантий возврата средств, да и доверия уже нет.

Кризис в строительстве имел и положительную сторону, так как с рынка исчезли игроки, не соблюдавшие обязательства по отношению к клиентам и участвующие во всевозможных видах мошенничества с деньгами клиентов. Сегодня наиболее крупными компаниями, которым удалось пережить финансовые проблемы, являются Vasconslux и Glorinal, чьи продажи во время кризиса уменьшились, но сегодня их жилье пользуется спросом на рынке, да и имидж они сохранили в глазах покупателей. „Glorinal и Vasconslux удалось удержаться на рынке, так как они выполнили свои обещания, данные клиентам, к тому же, они не строят на их деньги, что представляет их в выгодном свете по сравнению с другими компаниями”, – объясняет Николай Остафейчук, глава отдела Биржи Недвижимости Лага.

Что касается желающих приобрести квартиры, сегодня очень мало людей инвестирует в объек-

ты незавершенного строительства. И число тех, кто вкладывает средства в недвижимость, сильно упало – с 30% до менее 10%.

В СЕНТЯБРЕ НА 4% РЕГИСТРАЦИЙ НЕДВИЖИМОСТИ МЕНЬШЕ

В сентябре этого года в реестре недвижимого имущества было осуществлено 28449 регистраций, что на 4% (1328 регистраций) меньше, по сравнению с аналогичным периодом 2011 г. (29777). Число сделок с недвижимостью (купля-продажа, наследование, дарение, обмен), зарегистрированных в кадастре недвижимого имущества, в сентябре 2012 г. составило 21519 или на 5% (1204 регистраций) меньше, по сравнению с аналогичным периодом 2011 г. (22723). Число сделок купли-продажи недвижимости в сентябре 2012 г. составило 7242 или на 9% (726 регистраций) меньше, по сравнению с аналогичным периодом 2011 г. (7968). Число ипотечных договоров в сентябре 2012 г. составило 1599, что на 12% больше, по сравнению с аналогичным периодом 2011 г. (1430). На долю муниципия Кишинев приходится 44% (706 регистраций) всех ипотечных договоров, зарегистрированных на территории Молдовы за отчетный период.

СТРОИТЕЛЬНЫЕ РАБОТЫ СОКРАТИЛИСЬ НА 3,6%

В период с января по сентябрь 2012 года строительные фирмы осуществили строительно-монтажных работ на сумму 2813,4 млн лей (в нынешних ценах), что составляет 96,4% (в сравнительных ценах) от показателя, зарегистрированного за аналогичный период 2011 года. В структуре работ преобладает строительство новых объектов на сумму 1521,0 млн лей, что на 2,0% меньше, по сравнению с аналогичным периодом 2011 года. Работы по капитальному и текущему ремонту составили 1214,5 млн лей, которые, соответственно, снизились на 7,9% и 3,0%.

По объектам строительства, объем строительных работ увеличился в сфере жилья и инженерных объектов, соответственно, на 3,5% и 2,1%. В сфере нежилых помещений объем строительных работ упал на 20,3%.

В период с января по сентябрь 2012 года наибольший объем работ был реализован частными компаниями – на сумму 2233,4 млн лей, что составляет 79,4% от общего объема выполненных работ, и 94,3% – по сравнению с аналогичным периодом 2011 года.

Флорин ЛЕВАНЦИК

В октябре увеличилось число зарегистрированных предприятий

Число предприятий, зарегистрированных Государственной регистрационной палатой, увеличилось в октябре почти на 70 компаний в сравнении с тем же периодом прошлого года – до 564, после последовательного снижения в течение четырех месяцев, передает «МОЛД-ПРЕС» со ссылкой на данные Регистрационной палаты.

Официальные данные показывают, что за десять месяцев 2012 года было открыто или перерегистрировано меньше компаний, чем в прошлом году. В январе-октябре было зарегистрировано 5 198 предприятий по сравнению с 5 599 за тот же период 2010 года.

Если, однако, количество предприятий, зарегистрированных в кишиневской Регистрационной палате, снизилось на 2,5%, то ее региональные бюро поставили на учет на 13,5% меньше фирм. Эксперты объясняют это расхождение тем, что бизнес-среда в сто-

лице меньше пострадала от экономического спада, чем в других регионах страны. В этих условиях предпринимателям за пределами столицы стало сложнее получить доступ к финансированию и другим ресурсам.

С другой стороны, число компаний, которые приостановили деятельность или были реорганизованы в регионах, примерно в 2,5 раза выше, чем в Кишиневе. Так, число предприятий, снятых с учета в территориальном бюро Регистрационной палаты в столице, снизилось на 27%, а другие территориальные бюро сняли с учета на 0,5% больше компаний, чем за аналогичный период прошлого года. Хотя в целом за десять месяцев 2012 года из государственного регистра было исключено на 9% меньше предприятий, чем за аналогичный период прошлого года. Компании исключаются из регистра в случае банкротства, реорганизации или других проблем.

В общей сложности 40% зарегистрированных предприятий работают в сфере розничной и оптовой торговли.

По ситуации на 1 ноября в Молдове было зарегистрировано 163 626 предприятий, из которых более половины – в столице. Из

общего числа предприятий 80 421 – это общества с ограниченной ответственностью и 65 991 – индивидуальные предприниматели.

«МОЛДПРЕС»

Введены штрафы за отсутствие регистрации договоров об инвестициях в строительство

Строительные компании Молдовы будут платить штраф за отсутствие регистрации в кадастре договоров об инвестициях в строительство в течение 15 дней со дня их подписания.

Это предусматривают поправки в Кодекс о правонарушениях и Закон о кадастре недвижимого имущества, которые парламент утвердил в первом чтении. Согласно поправкам, за соответствующие нарушения должностные лица будут штрафовать в размере от 150 до 250 условных единиц, а юридические – от 350 до 500 у. е.

Штрафные санкции за нерегистрацию в установленные сроки договоров об инвести-

циях в строительство станут гарантией для желающих купить жилье в незавершенных строениях. Как только договор об инвестировании в строительство будет зарегистрирован в кадастровых офисах, жилье не сможет быть отчуждено другим лицам. По данным Центра по борьбе с коррупцией и Государственной инспекции в строительстве, в настоящее время в Молдове остановлены строительные работы по 246 жилым домам. Как отмечают в Антикоррупционном центре, одним из определяющих факторов, который обусловил приостановку строительных работ или их задержку, является применение мошеннических схем руководством строительных компаний, хищение средств, вложенных гражданами, и не в последнюю очередь, продажа незавершенных квартир сразу нескольким покупателям. Антикоррупционный центр завел 57 уголовных дел в отношении предпринимателей, участвующих в незаконных схемах. Подобное мошенничество наносит значительный ущерб как людям, которые вложили деньги в строительство жилья, так и госбюджету в связи с неуплатой налогов в казну.

InfoMarket

Всемирный банк прогнозирует увеличение денежных переводов из Российской Федерации

Хороший знак для финансирования дефицита текущего счета!?

В своем последнем докладе Всемирный банк прогнозирует увеличение объема перечислений из Российской Федерации на фоне стремительного роста цен на нефть. В основном, объемы поступлений, как ожидается, будут расти в таких странах как Грузия, Таджикистан, Киргизстан и Армения.

Деньги молдавских граждан, посылаемые домой, оказывают колоссальную помощь экономике республики, финансируя дефицит текущего счета в большей степени, чем это делали власти, поглощая европейские фонды и инвестиции.

По статистическим данным Всемирного банка, за границей работает 700 тыс. молдаван. За три квартала 2012 года каждый из них послал домой в среднем по 602,07 долларов. Даже под воздействием самых плохих новостей о еврозоне, нашим согражданам удалось послать в третьем квартале почти такую же сумму, которую они перечислили за весь 2005 год – 514,51 млн долларов.

«Обменный курс в странах, куда осуществляются денежные переводы, существенно влияет на объем перечислений, что можно рассматривать как «стимулирование» мигрантов посылать как можно больше денег», говорится в докладе Всемирного банка.

Даже не поддерживаемые властями посредством предоставления льгот при денежных перечислениях или снижения налогов, наши мигранты продолжают посылать деньги домой – кто для своих детей, оставшихся на попечении родственников, кто для родителей, неспособных прожить на низкую пенсию, кто в целях вложения денег в Молдове. Правда в том, что у правительства мало программ по освоению денежных переводов, присылаемых нашими согражданами. Несколько лет назад была начата программа Page I+1, цель кото-

рой – привлечение денег молдаван, работающих за границей, в развитие бизнеса в Республике Молдова. Но его плоды кажутся незначительными по сравнению с общим объемом денежных переводов. Для сравнения, в 2011 году с помощью Программы Page I+1 привлечены инвестиции в 35 млн лей или 2,95 млн USD, тогда как общий объем переводов был в 48 раз больше. Большинство денежных переводов в Молдове способствует повышению уровня потребления и развития розничной торговли. Бизнес, который на самом деле является самым прибыльным сейчас по сравнению с запуском производства, требующего времени на то, чтобы окупить капитальные вложения. В то же время, существует также ряд бюрократических процедур и проверок со стороны государственных органов, которые препятствуют развитию бизнеса. На эти барьеры ссылаются международные эксперты при составлении рейтингов, куда включается и Республика Молдова.

Согласно данным Всемирного банка, в 2011 году общий объем денежных переводов составил 23% от ВВП, а именно 82 млрд 174 млн лей. А данные Национального банка Молдовы говорят о том, что денежные переводы из-за рубежа для физических лиц – резидентов и нерезидентов снизились на 8,3 млн USD, до 134,05 млн USD в сентябре 2012 года, по сравнению с показателем за аналогичный период прошлого года. В первом квартале 2012 года денежные переводы составили 288,99 млн USD, во втором – 361,70 млн USD, а в третьем – 421,45 миллиона долларов США.

Известно, что объем денег, посылаемый эмигрантом в страну, снижается по мере увеличения времени его пребывания за границей. Так как большая часть молдаван уехала за границу в течение последних 5-6 лет, очень возможно, что суммы, посылаемые ими в Молдову (как процент от экономики), будут больше, чем в случае стран, эмигранты из которых уехали 10-15 лет назад. Возможно и то, что размер сбережений работающих за границей составляет около 50%, что поначалу кажется очень высокой цифрой – обычный доход этих людей ниже среднего, и в этом контексте кажется невозможным сэкономить половину дохода. Таким образом, если за последние пять лет объем денежных переводов составил более миллиарда долларов, означает, что, по меньшей мере, несколько миллионов было отложено на банковских счетах в качестве сбережений.

За те десять лет, прошедших с тех пор, как началась большая волна эмиграции, рынок ремигрантов созрел. В первую очередь, изменился состав ремигрантов – по возрасту, роду деятельности, опыту, а многим из новичков рынка помогают родственники и знакомые, находящиеся за границей уже много лет. В настоящее время рынок отлича-

ется от того, что был десять лет назад. Растет количество тех, кто работает по профессии или освоил новую, растет и число получивших диплом за границей и оставшихся там работать, стало больше и тех, кто имеет румынское гражданство и, соответственно, могут найти себе хорошую квалифицированную работу.

Понятно, что часть молдаван, работающих за границей, не вернется, независимо от возможностей, которые предложит им Республика Молдова.

В то же время, переводы из-за границы включают не только денежные перечисления – наши граждане посылают из-за границы и наличные, вливания, которые нельзя проследить, но которые компенсируют часть переводов, не являющихся денежными переводами от наших граждан, работающих за границей. Таким образом, сумма, которую озвучил НБМ, отражает по большей части общий объем денег, посланных в страну работающими за границей гражданами.

Негативное влияние миграции молдаван за пределы страны ощущается в настоящее время, учитывая убытки от налогооблагаемых доходов и отсутствие подготовленной рабочей силы в некоторых отраслях, и будет ощущаться в будущем, когда станет все сложнее поддерживать пенсионную систему, систему медицинского, социального страхования.

Мы очень много потеряли от того, что часть молодого трудоспособного населения покинула страну – мы сталкиваемся с огромными трудностями в обеспечении квалифицированной рабочей силой, а также это убыток еще и с той точки зрения, что государство вложило в подготовку этих людей. Но в краткосрочной перспективе, это экономическая выгода, потому что они посылают суммы денег в Молдову, которые работники в нашей стране не получают.

Многие исследования показывают, что молдавская семья получает за границей в среднем 1200 евро в месяц, тогда как в Молдове средняя брутто-зарплата составляет около 214 евро в месяц.

Доход граждан, работающих в Молдове, меньше, чем получают наши граждане за рубежом, но ошибочно считать, что они могут быть задействованы в нашей экономике на полную мощность и увеличить ВВП страны. Скорее всего, наоборот, они пополнят ряды безработных, если останутся в республике, либо продуктивность их деятельности будет невелика.

Если проанализировать динамику миграции молдаван за границу, можно отметить громадный урон для рынка труда, что происходит, главным образом, из-за отсутствия перспективы в различных секторах экономики. Республика Молдова нуждается в добавочной стоимости, которую эти 700 тысяч человек могли бы принести экономике, если бы им были созданы все условия для возвращения на родину.

У наших граждан, уехавших за границу, был выбор: остаться в Молдове и работать за небольшую заработную плату, или уехать работать за границу, возможно, не в самых легких условиях, но за более высокую оплату. Сколько будет существовать эта разница между нами и западными странами, столько идея работать там за более хорошие деньги будет более привлекательной. Это положение вещей может измениться, но это очень длительный процесс.

Можем ли мы остановить миграцию? По мнению аналитиков, способствовать возвращению молдаван в страну могут только долгосрочные меры, такие как экономическое равновесие и стабильность рабочего места.

Эта мера предусматривает в целом улучшение экономического и социального климата для молодого поколения, чего еще нет в Республике Молдова.

Другой проблемой является миграция элиты, которая оказывает сильное негативное влияние на Молдову в долгосрочной перспективе. Миграция наиболее подготовленных из нас, вероятно, является самым серьезным источником риска для будущего Молдовы.

Также, государство посредством принятия конкретных мер должно стимулировать наших граждан, работающих за границей, чтобы они возвращались домой. Размер налогов, отчисляемых из зарплат работников, равен примерно половине их чистого дохода. Кроме того, бюрократия, с которой сталкиваются частные компании, является препятствием для привлечения новых инвестиций. Сокращение налогов и бюрократических процессов позволит сократить операционные расходы государства и должно придать импульс созданию новых компаний.

Виктор УРСУ

Перечисления денежных средств из-за границы, осуществленные физическими лицами через банки Республики Молдова (млн USD)

Год	Всего поступлений	В т.ч. посредством Международной системы перечислений
1999	89.62	52.21
2000	152.94	101.78
2001	211.99	140.08
2002	254.12	161.35
2003	317.29	175.59
2004	422.41	238.42
2005	683.25	514.51
2006	854.55	666.54
2007	1,218.23	986.68
2008	1,660.09	1,386.17
2009	1,182.02	982.23
2010	1,244.14	1,072.24
2011	1,453.79	1,276.61
2012 третий квартал	1,072.14	950,51